



การประยุกต์ข้อมูลการรับรู้จากระยะไกลเพื่อเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง
ในภาคใต้ตอนล่าง ประเทศไทย (ปัตตานีและนราธิวาส)

Application of Remote Sensing Data for Coastline Change Monitoring in Lower
Southern Thailand (Pattani and Narathiwat)

จักรกฤษ กสิสุวรรณ

Chakkrit Kasisuwan

Order Key 27468
Data Key 174317

เลขที่..... ๘๔๓๒๐๘๑๗๖๒
เลขทะเบียน ๙๕๔๓ บ.๒
วันที่...../๑๒๕๗/๗๔๓

วิทยานิพนธวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Environmental Management

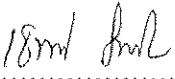
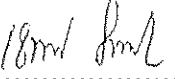
Prince of Songkla University

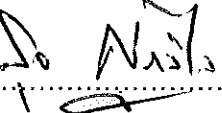
2543

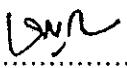
ชื่อวิทยานิพนธ์ การประยุกต์ข้อมูลการรับรู้จากระยะไกลเพื่อฝ่าติดตามการเปลี่ยนแปลง
ของแนวชายฝั่งในภาคใต้ตอนล่าง ประเทศไทย (ปัจจุบันและอนาคต)
ผู้เขียน นายจักรกริส กสิสุวรรณ
สาขาวิชา การจัดการสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการที่ปรึกษา

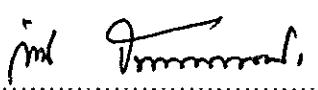
คณะกรรมการสอบ

..........ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุพล ตันนโยภาส) .....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุพล ตันนโยภาส)
..........กรรมการ
(ดร.เชาว์ ยงค์เฉลิมชัย) .....กรรมการ
(ดร.เชาว์ ยงค์เฉลิมชัย)

..........กรรมการ
(ดร.จิตา ศุภวิไล)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ธนาคม)

บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์รวมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ก้าน จันทร์พรหมมา)
คณบดีบันทึกวิทยาลัย

ชื่อวิทยานิพนธ์	การประยุกต์ข้อมูลการรับรู้จากระยะไกลเพื่อเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งในภาคใต้ตอนล่าง ประเทศไทย (ปัจจานีและนราธิวาส)
ผู้เขียน	นายจักรกฤษ กาศสุวรรณ
สาขาวิชา	การจัดการสิ่งแวดล้อม
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

การประยุกต์เทคนิคการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง ตั้งแต่แหลมโพ จังหวัดปัตตานี จนถึง ปากน้ำตากใบ จังหวัดนราธิวาส รวมเป็นระยะทาง 154 กิโลเมตร ด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญคือ ข้อมูลภาพเชิงตัวเลขของดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM 2 ช่วงเวลา (ปี พ.ศ. 2531 และ ปี พ.ศ. 2540-2541) และแผนที่ภูมิประเทศไทย มาตราส่วน 1 : 50,000 ปี พ.ศ. 2530

ด้วยการประมวลผลภาพจากภาพสีผสมช่วงคลื่น 1, 5 และ 4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) ที่ผ่านเทคนิคการยึดภาพโดยวิธีการยึดภาพแบบซึ่กกำลัง พบร่องรอยของแนวชายฝั่งมีความซัดเจนกว่าภาพสีผสมอื่น ๆ และนำภาพมาจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำหนดด้วยวิธี Isodata Clustering และ K-mean Clustering ใน การเพิ่มความถูกต้องของของแนวชายฝั่งด้วยการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำหนด ซึ่งวิธี Maximum Likelihood Classification เป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุด สำหรับการคำนวนพื้นที่ ได้แปลงข้อมูลจากข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง

โดยการเบรียบเทียบระหว่างแผนที่ภูมิประเทศไทย ปี พ.ศ. 2530 กับภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 พบร่องรอยแนวชายฝั่งเปลี่ยนแปลงประมาณ 7.89 ตารางกิโลเมตร ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่กั้นเซาะ 2.87 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ทับถม 5.02 ตารางกิโลเมตร และโดยวิธีการภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 กับ ปี 2540-2541 คิดเป็นพื้นที่เปลี่ยนแปลงประมาณ 4.64 ตารางกิโลเมตร ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่กั้นเซาะ 1.82 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ทับถม 2.82 ตารางกิโลเมตร

จากหลักฐานในการสำรวจภาคสนามในพื้นที่ที่ทำการศึกษา สามารถสังเกตได้เด่นชัดใน 5 บริเวณ ประกอบด้วย บริเวณแหลมโพ บริเวณหาดบางมะราด บริเวณปากน้ำสายบูรี บริเวณปากน้ำบางนราถึงอ่าวมะนาว และ บริเวณคาบสมุทรตากใบถึงปากน้ำตากใบ โดยเฉพาะสันดอนจะอยู่รายของแหลมโพที่ยื่นออกมามาในอัตราประมาณ 50 เมตรต่อปี และบริเวณพื้นที่แนวชายฝั่งอื่น ๆ ที่ได้รับการรบกวนจากปากแม่น้ำสายหลัก ๆ และตลอดแนวหาดทราย

สาเหตุหลักของการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งสามารถแยกออกได้เป็น 2 ประการ ประการแรกคือ จากสิ่งก่อสร้างของมนุษย์ที่สำหรับป้องกันเขตแนวชายฝั่ง ประการต่อมาคือ สภาพแวดล้อมธรรมชาติ ไม่มีเพียงแค่กระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งอย่างเดียวแต่ยังรวมไปถึงลักษณะของคลื่นและลม มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

Thesis Title Application of Remote Sensing Data for Coastline Change
Monitoring in Lower Southern Thailand (Pattani and Narathiwat)
Author Mr. Chakkrit Kasisuwan
Major Program Environmental Management
Academic Year 1999

Abstract

Application of integrated remote sensing and geographic information system (GIS) techniques was approached to monitoring of coastline changing. It was composed about 154 kilometers in length from Leam Pho, Pattani province to Tak Bai estuary, Narathiwat province. Essential materials were consisted of satellite digital imagery data of LANDSAT-5 TM in two periods (1988 and 1997-1998) and topographic map at scale 1: 50,000 in 1987.

Image processing performed from composite image, which consisted of the 1st, 5th and 4th bands (blue-green-red) via image enhancement techniques by using exponential stretching. It was obtained that the boundary of coastline was more clearly defined than other composite image. In this point of view, unsupervised classifications were carried out of Isodata clustering and K-mean clustering methods. In addition, the best corrected zone of coastline was obtained by further refinement with the Maximum likelihood classification method. The data must be converted from raster to vector data to provide the calculation of spatial areas.

By comparing between topographic map in 1987 and imagery data in 1997-1998, it was found that coastline areas had been changed approximately 7.89 km² which also included the eroded area 2.87 km² and deposited area 5.02 km². On the other hand, resulting from image to image comparison in the mentioned period, the changed area was about 4.64 km² which included the eroded area 1.82 km² and deposited area 2.82 km².

From evidences obtained in field investigation within the vicinity of study areas, 5 obvious sites could be isolated for study purposes. They were comprised of Leam Pho,

Hat Bang Maruat, Sai Buri estuary, Bang Nara estuary to Ao Manao and Tak Bai peninsula to Tak Bai estuary. Particularly, sand split of Leam Pho was extended in the average rate of 50 meters per year. The other sites were provoked coastline areas especially at estuary of main rivers and along the coastal beach sand.

A cause of major coastline changing area could be classified into two main sources. First one was derived from man-made structures for protection of the coastal zone. The other one was natural environment. There were not only longshore current but also characteristic of wave and wind from the northeast monsoon season.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ
แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนกำลังใจจากอาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนัยพล
ตันติโยภาส และ ดร.เชาว์ ยงเฉลิมชัย ที่ได้มายโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างยิ่ง และ
คร่ำชื่อกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ธุ ศุภวิไล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ธนาภูมิ คณะกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาสละเวลาในการสอบ และเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จน
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์มากที่สุด

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้เกียรติและสนับสนุนใน
การทำวิทยานิพนธ์ครั้นนี้

ขอขอบคุณศูนย์ริมที่เขนซิงและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ภาคใต้ สำนักวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่อนุเคราะห์ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมและที่สถานที่ทำการวิจัย

ขอขอบคุณกองสำนักทรัพยากรธรรมชาติด้วยดาวเทียม สำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ ที่อนุเคราะห์ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่ใช้ในการวิจัยครั้นนี้

ขอขอบคุณฝ่ายอากาศประจำถิ่น กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา ที่อนุเคราะห์ข้อมูล
ภูมิอากาศที่ใช้ในการวิจัยครั้นนี้

ขอขอบคุณกองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์ ที่อนุเคราะห์ข้อมูลกระแสน้ำที่ใช้ในการ
วิจัยครั้นนี้

ขอขอบคุณคุณอนันต์ คำภีร์ และ คุณสุชาดา ยงสิตศักดิ์ เจ้าหน้าที่ศูนย์ริมที่เขนซิง
และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ภาคใต้ ที่ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมรุ่น 8 และสาขาวิชา
อนามัยสิ่งแวดล้อมรุ่น 1 ทุกคน ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจด้วยดี
มาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาว ที่ให้คำปรึกษาและเคยเป็นกำลังใจ
ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ตลอดมา

จักรกฤษ กาฬสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(11)
รายการภาคผนวก	(15)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
2 วรรณกรรมปริทัศน์	5
2.1 สภาพธรรมนิสัยฐานช้ายฝั่งของภาคใต้ฝั่งตะวันออก	5
2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง	6
2.3 การรับรู้จากระยะไกล	9
2.4 ลักษณะข้อมูลดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM	19
2.5 ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
3 วิธีการวิจัย	25
3.1 วัสดุและอุปกรณ์	25
3.2 ลักษณะการทำงานของโปรแกรม INTERGRAPH	27
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	30
3.5 ขั้นตอนการวิจัย	31

4 ผลการวิจัยและการวิเคราะห์	37
4.1 สัมภาษณ์วิทยาของแนวชายฝั่ง	37
4.2 ลักษณะภูมิภาค	41
4.3 ลักษณะคลื่นและกระแสน้ำ	42
4.4 ลักษณะทางธรณีวิทยา	47
4.5 ลักษณะดิน	48
4.6 การประมาณผลภาพเชิงตัวเลข	53
4.7 ปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่ง	68
4.8 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีและราษฎร์ฯ	70
5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	90
5.1 สรุปผล	90
5.2 ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	103
ประวัติผู้เขียน	136

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 ระดับความคงทนต่อการกัดเซาะของวัสดุธรรมชาติไทยบริเวณแนวชายฝั่ง	8
2.2 แสดงการปรับปรุงคุณภาพของภาพแบบการซอยความหนาแน่น	12
2.3 ตัวอย่างตารางเมทริกซ์ความผิดพลาด	18
2.4 สมบัติดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM	19
2.5 สมบัติของช่วงคลื่นต่าง ๆ ในภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM	19
2.6 การทดสอบข้อมูลดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM	20
3.1 คุณลักษณะของข้อมูลดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM ที่ได้นำมาศึกษา	25
4.1 ตารางแสดงความเร็วและทิศทางของกระแสน้ำบริเวณจังหวัดปัตตานีและราษฎร์	42
4.2 ตารางแสดงสถิติภูมิอากาศของจังหวัดปัตตานีในควบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	43
4.3 ตารางแสดงสถิติภูมิอากาศของจังหวัดราษฎร์ในควบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	44
4.4 แสดงค่าความคลาดเคลื่อนของการปรับแก้เชิงเรขาคณิตของ ภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วงเวลา	54
4.5 แสดงค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance และจำนวนกลุ่มข้อมูลของการจำแนก ประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531	63
4.6 แสดงค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance และจำนวนกลุ่มข้อมูลของการจำแนก ประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541	63
4.7 ตารางแสดงจำนวนร้อยละของความถูกต้องของการจำแนกประเภทข้อมูล แบบกำกับใน ภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541	65
4.8 บริเวณพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งอย่างชัดเจน (จากการเปรียบเทียบระหว่างแผนที่ภูมิประเทศ ปี พ.ศ. 2530 กับภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541)	70
4.9 บริเวณพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งอย่างชัดเจน (จากการเปรียบเทียบระหว่างภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 กับ ปี พ.ศ. 2540-2541)	71

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1.1 พื้นที่ทำการวิจัย	4
2.1 ผังลำดับข้อมูลในงานรีโมทเซนซิ่ง	10
2.2 ก) การยึดภาพเชิงเส้น ข) การยึดภาพให้เสมอภาคกราฟเท่ง ค) การยึดภาพบางตอนหรือการยึดภาพเฉพาะที่ ง) การยึดภาพแบบซึ่งกำลัง และ จ) การยึดภาพแบบเลขจำนวนจริง	13
2.3 ตัวอย่างหน้าต่างกรองข้อมูล LPF ขนาดเมทริกซ์ ก) 3X3, ข) 5X5, และ ค) 7X7	14
2.4 ตัวอย่างหน้าต่างกรองข้อมูล HPF ขนาดเมทริกซ์ ก) 3X3, ข) 5X5, และ ค) 7X7	14
2.5 การจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ ก) แบบระยะทางสั้นที่สุด ข) แบบกล่องคู่ ขนาด และ ค) แบบคล้ายคลึงที่สุด	16
2.6 ภาพแสดงการคำนวณระยะทางของ Euclidean Distance	17
3.1 แสดงเครื่อข่ายการทำงานของระบบวิเคราะห์	27
3.2 ภาพแสดงลักษณะการใช้งานของโปรแกรม INTERGRAPH	29
3.3 ภาพแสดงขั้นตอนการวิจัย	32
3.4 ผังแสดงการซ้อนทับของแนวชายฝั่ง	36
4.1 แผนที่ลักษณะภูมิประเทศและข้อมูลอื่น ๆ ของจังหวัดปัตตานี	39
4.2 แผนที่ลักษณะภูมิประเทศและข้อมูลอื่น ๆ ของจังหวัดราษฎร์	40
4.3 ภาพแสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยของจังหวัดปัตตานี ในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	45
4.4 ภาพแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดปัตตานี ในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	45
4.5 ภาพแสดงความถี่ประจำปีเฉลี่ยของลมของจังหวัดปัตตานี ในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	45
4.6 ภาพแสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยของจังหวัดราษฎร์ ในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	46
4.7 ภาพแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดราษฎร์ ในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	46

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4.8 ภาพแสดงความถี่ประจำปีเฉลี่ยของลมของจังหวัดนราธิวาส ในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)	46
4.9 แผนที่ธรณีวิทยาของจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส	51
4.10 แผนที่ดินของจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส	52
4.11 ตัวอย่างภาพแสดงการกระจายของข้อมูลในลักษณะกราฟแท่งในช่วง คลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) บริเวณจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 และที่ 55) ปี พ.ศ. 2541	55
4.12 ตัวอย่างภาพแสดงการกระจายของข้อมูลในลักษณะกราฟแท่งในช่วง คลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) ที่ผ่านเทคนิคการยืดภาพแบบซึ่กกำลัง ² บริเวณจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 และที่ 55) ปี พ.ศ. 2541	55
4.13 ภาพสีผสมเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) ของบริเวณแนวชายฝั่ง จังหวัดปัตตานีถึงนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2531	56
4.14 ภาพสีผสมเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) ของบริเวณแนวชายฝั่ง จังหวัดปัตตานีถึงนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2540-2541	57
4.15 ภาพสีผสมเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 ของบริเวณแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีถึง นราธิวาส ในปี พ.ศ. 2531 ที่ผ่านการยืดภาพแบบซึ่กกำลัง ²	58
4.16 ภาพสีผสมเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 ของบริเวณแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีถึง นราธิวาส ในปี พ.ศ. 2540-2541 ที่ผ่านการยืดภาพแบบซึ่กกำลัง ²	59
4.17 ภาพแสดงตำแหน่งจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ของบริเวณจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 และที่ 55)	60
4.18 ภาพแสดงตำแหน่งจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ของบริเวณจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 และที่ 55)	61
4.19 ภาพแสดงตำแหน่งจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ของบริเวณจังหวัดนราธิวาส (แนวที่ 127 และที่ 56)	62
4.20 ภาพขยายที่ผ่านการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata clustering บริเวณปลายแหลมโพข่องภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531	66

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4.21 ภาพขยายที่ผ่านการแปลงข้อมูลจากข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง บริเวณปลายแหลมโพของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531	66
4.22 ภาพขยายที่ผ่านการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum likelihood classification บริเวณปลายแหลมโพของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541	67
4.23 ภาพขยายที่ผ่านการแปลงข้อมูลจากข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง บริเวณปลายแหลมโพของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541	67
4.24 ภาพแสดงปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง	68
4.25 ภาพแสดงบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งอย่างชัดเจน	72
4.26 ภาพทั่งแสดงการเปรียบเทียบพื้นที่แนวชายฝั่งที่เปลี่ยนแปลงจากทั้ง 2 วิธี	73
4.27 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณแหลมโพ	81
4.28 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำปัตตานี	81
4.29 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณหาดบางมะรวด	82
4.30 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำสายบูรี	82
4.31 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำบางราถึงอ่าวมะนาว	83
4.32 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณคาบสมุทรตากใบถึงปากน้ำตากใบ	83
4.33 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณแหลมโพ	84
4.34 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำปัตตานี	84
4.35 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณหาดบางมะรวด	85
4.36 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำสายบูรี	85
4.37 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำบางราถึงอ่าวมะนาว	86
4.38 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณคาบสมุทรตากใบถึงปากน้ำตากใบ	86
4.39 ลักษณะการยึดตัวของปลายแหลมโพเข้าหาปากอ่าวปัตตานี	87
4.40 พื้นที่ถนนเพื่อก่อสร้างท่าเทียบเรือจังหวัดปัตตานี	87
4.41 ท่าเทียบเรือประจำบริเวณปากน้ำปัตตานี	87
4.42 ลักษณะของถนนเลี่ยนชายฝั่งบริเวณแหลมโพที่ถูกกัดเซาะโดยคลื่น	87
4.43 ภาพครอบบริเวณปลายแหลมโพที่ใช้ดักตะกอนทรัพย์	87

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4.44 ลักษณะของต้นไม้ล้มเนื่องจากการกัดเซาะแนวชายฝั่ง บริเวณปลายแหลมโพ	87
4.45 ภาพรอบบริเวณหาดบางมะราดที่ใช้ตักตะกอนทราย	88
4.46 แนวชายฝั่งที่ยื่นลงสู่ทะเลเนื่องจากการทับถมของตะกอนทราย บริเวณหาดคลาลัย	88
4.47 ลักษณะการทับถมของตะกอนทราย บริเวณด้านขวาของปากน้ำสายบุรี	88
4.48 ลักษณะการพังทะลายของกำแพงกันคลื่น (Seawall) บริเวณด้านซ้ายของสายบุรี	88
4.49 แนวชายฝั่งที่โค้งเว้าเนื่องจากการกัดเซาะ บริเวณหาดราหัศน์	88
4.50 แนวชายฝั่งที่โค้งเว้าเนื่องจากการกัดเซาะ บริเวณอ่าวมานนาว	88
4.51 ลักษณะการทับถมของตะกอนทราย บริเวณด้านซ้ายของเข้าตันหยง	89
4.52 ภาพรอบป้องกันการกัดเซาะบริเวณบ้านคลองตัน ควบสมุทรตากใบ	89
4.53 แนวชายฝั่งที่โค้งเว้าเนื่องจากการกัดเซาะ บริเวณปากน้ำตากใบ	89

รายการภาคผนวก

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก ก	104
ก-1 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 ແຄที่ 55)	105
ก-2 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 ແຄที่ 55)	106
ก-3 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 ແຄที่ 55)	107
ก-4 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 ແຄที่ 55)	108
ก-5 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดราชบุรี (แนวที่ 127 ແຄที่ 56)	109
ก-6 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดราชบุรี (แนวที่ 127 ແຄที่ 56)	110
ภาคผนวก ข	111
ข-1 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 ແຄที่ 55)	112
ข-2 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 ແຄที่ 55)	113

รายการภาคผนวก (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ข-3 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 และที่ 55)	114
ข-4 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 และที่ 55)	115
ข-5 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดราษฎร์ (แนวที่ 127 และที่ 56)	116
ข-6 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดราษฎร์ (แนวที่ 127 และที่ 56)	117
ภาคผนวก ค	118
ค-1 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Minimum Distance Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของ จังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 และที่ 55)	119
ค-2 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Parallellepipiped Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของ จังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 และที่ 55)	120
ค-3 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum Likelihood Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของ จังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 และที่ 55)	121
ค-4 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Minimum Distance Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของ จังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 และที่ 55)	122

รายการภาคผนวก (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ค-5 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Parallelepiped Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของ จังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 และที่ 55)	123
ค-6 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum Likelihood Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของ จังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 และที่ 55)	124
ค-7 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Minimum Distance Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของ จังหวัดราษฎร์ (แนวที่ 127 และที่ 56)	125
ค-8 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Parallelepiped Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของ จังหวัดราษฎร์ (แนวที่ 127 และที่ 56)	126
ค-9 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum Likelihood Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของ จังหวัดราษฎร์ (แนวที่ 127 และที่ 56)	127
ภาคผนวก ฯ	128
ง-1 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณแหลมโพ	129
ง-2 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำปัตตานี	130
ง-3 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณหาดบางมะรวม	131
ง-4 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำสายบุรี	132
ง-5 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำบางนรา	133
ง-6 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณหาดอ่าวมะนาว	134
ง-7 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำตากใน	135

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

แนวชายฝั่ง (Coastline) เป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างทะเลกับแผ่นดินที่มีรูปแบบของลักษณะธรรมีสัณฐานแบบเฉพาะ ธรรมีสัณฐานของแนวชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงเสมอเพื่อให้สอดรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ดังนั้นโครงสร้างทางธรรมีสัณฐานและสถานะของแนวชายฝั่งจึงไม่แน่นอน เป็นเหตุให้สิ่งแวดล้อมบริเวณดังกล่าวมีความอ่อนไหวและบอบบางจึงจำเป็นต้องมีมาตรการ ติดตามและตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง โดยลักษณะของการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ชัดเจนคือ การกัด夷า (Erosion) และการหับถม (Deposition) อันมีสาเหตุสำคัญมาจากการปัจจัยหลัก 2 ประการคือ การกระทำของธรรมชาติและมนุษย์

การกระทำของธรรมชาติ อันได้แก่ คลื่น ลม กระแสน้ำ น้ำขึ้นลง เป็นต้น ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของตะกอนจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง เช่น การกัด夷าของบริเวณตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา 500 เมตร ชายฝั่งจังหวัดเพชรบุรีบริเวณบ้านบางแก้วและบ้านโนนด้อย 240 เมตร และชายฝั่งหัวหิน 200 เมตร (สุภทท. งค์วิเศษสมใจ, 2533) และการออกของแหลมตะลุมพุก จังหวัดศรีธรรมราช โดยเนื่องมาจากกระแสน้ำพัดพาตะกอนทรายมาทับถนนบริเวณปากอ่าว ในอนาคตอาจทำให้ปากอ่าวปิดและกลายเป็นทะเลสาบน้ำเดิมพร้อมกับพัฒนาเป็นน้ำจืดเรื่อยๆ (อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ, 2533)

กิจกรรมของมนุษย์ ดังกรณีชายหาดอ่าวบางเทา จังหวัดภูเก็ต (อัปสรสุดา ศิริพงศ์ และคณะ, 2535) การเคลื่อนย้ายพืชที่ปกคลุมออกทำให้ทรัพยากรากพัดพาออกโดยล้มและคลื่นได้ง่ายขึ้น การสร้างสิ่งก่อสร้างยื่นลงทะเล เช่น เรือนกันทรายและคลื่น (Jetty) มีผลให้ศีริทางของกระแสน้ำเปลี่ยนไป ตัวอย่างเช่น เรือนกันทรายและคลื่นของจังหวัดเพชรบุรี บริเวณทางใต้และทางเหนือของเรือนถูกกัด夷าไป 420 และ 88 เมตร ตามลำดับในระยะเวลา 24 ปี (สุทัศน์ วีสกุล และปรัชญา ปักชี, 2539) จากการศึกษาของสุวิมล แซ่เงว (2538) ถึงการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนย้าย ปริมาณตะกอนทรายบริเวณปลายแหลมโพธลังการก่อสร้างรอ พบร่วมกับปริมาณตะกอนทรายเพิ่มขึ้นในรอบปีเพิ่มขึ้น 48.45 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

ด้วยความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งดังข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกแนวชายฝั่งของจังหวัดปัตตานีและนราธิวาสเป็นพื้นที่ทำการวิจัย เนื่องจากแนวชายฝั่งดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ของ

โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการลดต้นทุนการผลิตและลดการแข่งขันระหว่างกัน มีผลทำให้สินค้าที่ผลิตในพื้นที่โครงการได้เปรียบในการแข่งขันด้านราคาในตลาดโลก (สุวิทย์ วิบูลย์เศรษฐ์, 2539) สำหรับในส่วนของประเทศไทยมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นศูนย์รวมเศรษฐกิจและการขนส่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภาคใต้ของประเทศไทยเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าที่ดีที่สุดของโลกในเขตเอเชีย เพราะเป็นเส้นทางใกล้ที่สุดที่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศต่างๆ ในเอเชียได้ทุกทิศทาง ฉะนั้นการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้มีศักยภาพในการรองรับการขนส่งสินค้าได้ (ปริยาลักษณ์ โภณวณิก, 2537) โดยเฉพาะการพัฒนาร่องน้ำต่างๆ ให้เป็นท่าเรือที่ทันสมัยรองจากท่าเรือน้ำลึกจังหวัดสงขลา เหตุนี้แนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีและราษฎรชาวสูงมีศักยภาพที่สามารถรองรับได้เพราะมีแม่น้ำหลายสายตัดกัน แต่ว่าแม่น้ำและปากแม่น้ำบริเวณนี้มักเกิดปัญหาการปิดกั้นและตื้นเขินของสันดอนทราย เช่น ปากแม่น้ำสายบูรีและปากแม่น้ำโก-ลก ในช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมักเกิดปัญหาการสูญเสียทางน้ำ เรือประมงไม่สามารถเข้าออกได้ และปัญหาน้ำที่ตามมา เช่น การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามแนวชายฝั่ง และการเคลื่อนย้ายตามฤดูกาลของสัตว์น้ำชายฝั่ง (ครองชัย หัตถा, 2531) ตลอดจนการกัดเซาะและการทับถมของแนวชายฝั่งซึ่งมีผลต่อปัญหาของแนวชายแดน ดังกรณีการกัดเซาะของแม่น้ำโก-ลกทำให้ไทยสูญเสียแผ่นดินกว่า 300 ไร่ นอกจานนี้การเปลี่ยนแปลงทิศทางการไหลของแม่น้ำยังทำให้ไทยเสียกรุงสิทธิบูรีบริเวณคาบสมุทรตากใบ (ไม่น้อยกว่า 70,000 ไร่) รวมทั้งสิทธิทางทะเล 12 ไมล์ทะเล ให้แก่ประเทศไทยตามสนธิสัญญากำหนดพร้อมด้วยระหว่างไทย-อังกฤษเมื่อปี พ.ศ. 2452 ตามหลักเกณฑ์ใช้แนวร่องน้ำลึกของแม่น้ำโก-ลกเป็นจุดแบ่งพร้อมแดน (กุลรัตน์ สังยัน, 2538) เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง ด้วยวิธีการใช้เทคโนโลยีการรับรู้จากระยะไกล (Remote sensing technology) ที่ได้มาซึ่งข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด ประยุกต์ค่าใช้จ่ายในการออกแบบสถานีและตรวจสอบ รวมทั้งมีความเที่ยงตรงถูกต้องในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งเทคโนโลยีการรับรู้จากระยะไกลสามารถประยุกต์ใช้ในการติดตามและตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งได้ ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับทางด้านสิ่งแวดล้อมทางสมุทรศาสตร์ อันได้แก่ อุณหภูมิน้ำทะเล ลักษณะการเพิ่งกระจายของตะกอนและลอย ความหมาเน่ฟ้าและการแพร่กระจายของแพลงค์ตอนและพืชน้ำ สภาพของทะเล (ทิศทาง/ความสูงของคลื่น) ฐานราก ธรณี เชิง การตรวจหาแหล่งมลภาวะ ตลอดจนการกัดเซาะและการทับถมของแนวชายฝั่ง เป็นต้น (Cordell and Nolte, 1988)

วัตถุประสงค์

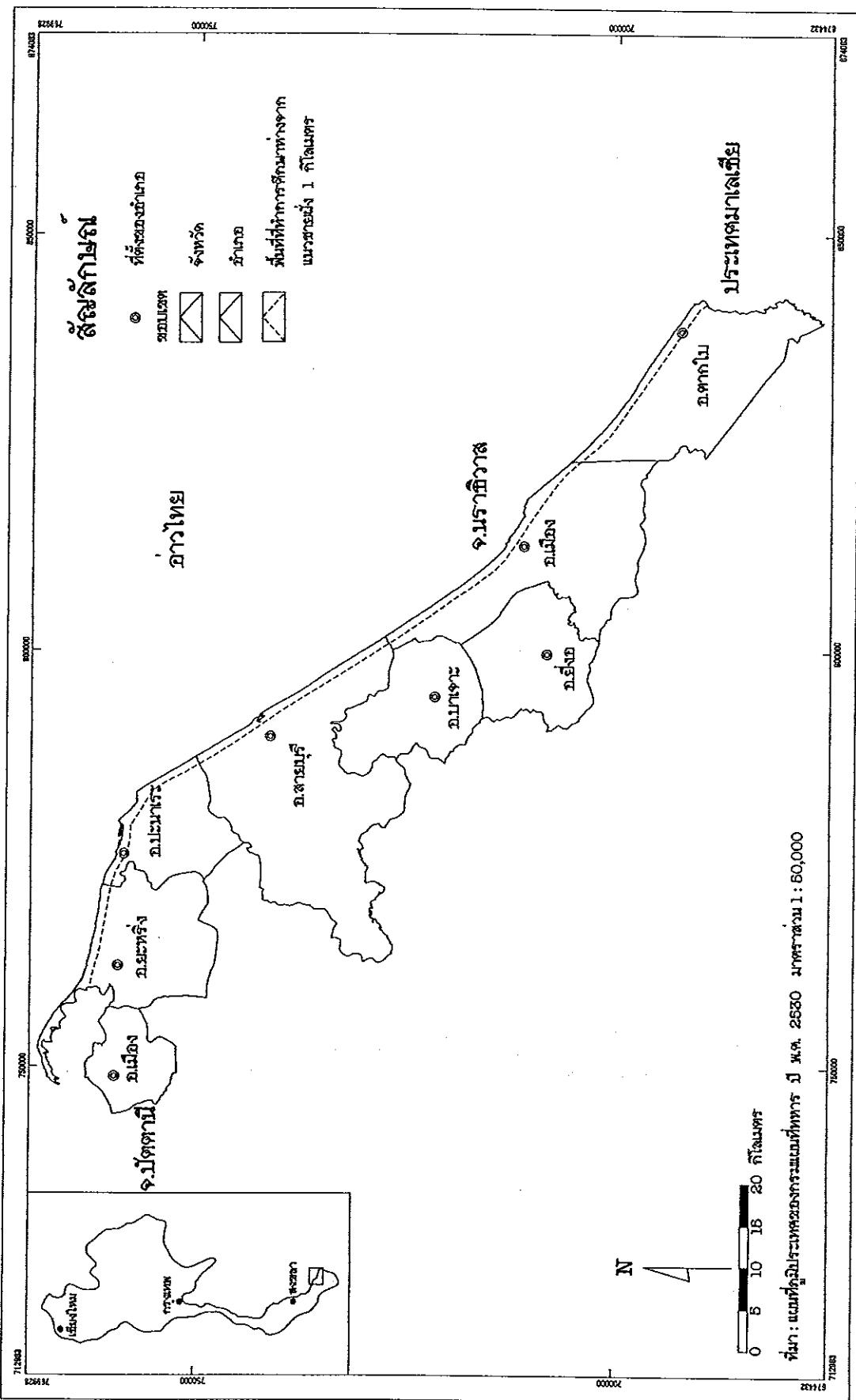
1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของธรณีสัณฐานแนวชายฝั่ง ด้านอ่าวไทยในปัจจุบัน ตั้งแต่แหลมโพ จังหวัดปัตตานี จนถึง ปากแม่น้ำตาขอกไป จังหวัดราษฎร์ ขั้นมีผลมาจากการป่าไม้ธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์
2. เพื่อศึกษาเทคนิคของการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แบบเบ็ดเสร็จที่เหมาะสมต่อการประยุกต์ใช้ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งพื้นที่ดังกล่าว
3. เพื่อเสนอแนวทางการติดตามผลของการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ให้ทราบถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงธรณีสัณฐานของแนวชายฝั่ง ตั้งแต่แหลมโพ จังหวัดปัตตานี จนถึง ปากแม่น้ำตาขอกไป จังหวัดราษฎร์
2. สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการทำแผนที่ภูมิประเทศในปัจจุบันให้มีความถูกต้องแม่นยำและทันสมัย จากผลของการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งในปัจจุบัน
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานและรายละเอียด สำหรับประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งตั้งแต่แหลมโพ จังหวัดปัตตานี จนถึง ปากแม่น้ำตาขอกไป จังหวัดราษฎร์ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2541 โดยพื้นที่ศึกษามีอาณาเขตจากแนวชายฝั่งเข้ามา 1 กิโลเมตร (ภาพประกอบ 1.1) ในกระบวนการวิจัยได้ใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM ของ 2 ช่วงเวลา แผนที่ภูมิประเทศและการตรวจสอบภาคสนามนำมายัดทำฐานข้อมูล โดยนำโปรแกรมสำเร็จรูป INTERGRAPH มาใช้เคราะห์ด้วยเทคนิคการประมวลผลภาพเชิงตัวเลข และนำเทคนิคการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์แบบเบ็ดเสร็จ (Integrated remote sensing & geographic information system) ประยุกต์ใช้ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งดังกล่าว



ภาพประกอบ 1.1 พื้นที่ทำการชีวิต

บทที่ 2

วรรณกรรมปูริหัศน์

2.1 สภาพธรรมนิสัยฐานชายฝั่งของภาคใต้ฝั่งตะวันออก

ธรรมนิสัยฐานชายฝั่งภาคใต้ของประเทศไทยมีลักษณะเป็นคาบสมุทร โดยที่ไปมักเรียกว่า แหลมไทยตอนใต้ เป็นบริเวณที่มีโครงสร้างต่ำเนื่องมาจากการที่อยู่ติดกับมหาสมุทร (เทือกเขาตะนาวศรี) มีลักษณะยาวแคบมีด้านตั้งแต่ประมาณละติจูด 11° องศา $15'$ ลิปดาเหนือ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปทางใต้จนสุดแดนประเทศไทย แหลมไทยตอนใต้มีความยาวประมาณ 750 กิโลเมตร และกว้างระหว่าง 150-250 กิโลเมตร (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2538) ส่วนที่แคบเรียกว่า คอคอดกวะ มีความกว้าง 32 กิโลเมตร อยู่ในเขตจังหวัดระนอง แต่บริเวณที่แคบที่สุดของประเทศไทยกว้างเพียง 10.6 กิโลเมตร อยู่ที่เลี้นละติจูด 11° องศา $42.4'$ ลิปดาเหนือ ที่ตำบลคลองวัว อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (อปสรสุดา ศิริพงศ์, 2534) แหลมไทยตอนใต้ถูกห้อมล้อมด้วยทะเลทั้งสองด้าน ด้านทิศตะวันตกติดกับทะเลอันดามันส่วนด้านทิศตะวันออกติดกับทะเลอ่าวไทย โดยชายฝั่งด้านทิศตะวันออกมีลักษณะยกตัวขึ้น (Emergence shoreline) อันเกิดมาจากการบิดตัวขึ้นของโครงสร้างธรรมชาติไทย เมื่อขอบของที่วีปมีระดับสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ส่วนที่เคยอยู่ใต้ระดับน้ำโผล่ขึ้นมา ไม่ท่วงส่วนหนึ่งกลยายนี่ที่ร่วนชายฝั่ง เกิดแนวชายฝั่งใหม่ขึ้นและค่อนข้างเรียบ (รัตนึก บุญ-หลง, 2536) ชายฝั่งบางแห่งแบบราบและเป็นที่ลุ่มน้ำขึ้นที่เรียกว่า พฐ และปะรากฎแนวสันดอน (Barrier) และสันดอนจะอยู่ราย (Sand spit) เช่น แหลมตะลุมพุกที่วางตัวในแนวทิศเหนือ-ใต้ และแหลมโพที่วางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตกซึ่งลักษณะการวางตัวขนาดนักกับแนวชายฝั่งขึ้นกับทิศทางของกระแสน้ำที่พัดพาตะกอนมาสะสมนอกจากนี้ยังมีทะเลขาน คือ ทะเลขานสังขลา และอ่าวที่สำคัญ ได้แก่ อ่าวสวี จังหวัดชุมพร อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอ่าววนครคีริธรรมราช จังหวัดนครคีริธรรมราช (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2538) สำหรับธรรมนิสัยฐานของพื้นที่ที่ทำการวิจัยมีลักษณะดังนี้

* 2.1.1 จังหวัดปัตตานี

แนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีมีความยาวประมาณ 116 กิโลเมตร ประกอบด้วยลักษณะเดิมๆของอ่าวปัตตานี (ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 53 ตารางกิโลเมตร) หาดทราย สันทราย ที่ลุ่มที่ร่วนลุ่มน้ำท่วมถึง ที่ราบและบริเวณที่ปักคลุมด้วยป่าชายเลน ดังเช่นในอำเภอยะหริ่ง อำเภอหนองจิก อำเภอปานะและอำเภอเมืองปัตตานี ลักษณะพื้นผิวน้ำชายฝั่งส่วนใหญ่ปักคลุม

ด้วยโคลน ทรายโคลนและทราย ส่วนพื้นผิวทะเลที่ห่างออกจากฝั่งจะปักคลุมด้วยทรายและทรายเปลือกหอย (คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม, 2540)

2.1.2 จังหวัดราธิวาส

แนวชายฝั่งจังหวัดราธิวาสมีความยาวประมาณ 80 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นยอดตรงต่อเนื่องมาจากคาบสมุทรอ่าวฯ จังหวัดปัตตานี และทอดยาวไปจนถึงอำเภอตากใบ จังหวัดราธิวาส โดยมีลักษณะเว้าแห็งเป็นคุ้งน้ำบริเวณปากน้ำบางนรา อำเภอเมืองราธิวาส และปากน้ำโก-ลก อำเภอตากใบ ตลอดแนวชายฝั่งทะเลส่วนใหญ่ปักคลุมด้วยหาดทรายที่มีลักษณะหน้าหาดค่อนข้างกว้าง โดยมีแนวสันทรายเก่า (Older sand dune) และสันทรายใหม่ (Younger sand dune) ทอดตัวขนานไปกับหาดทรายปัจจุบัน ทำให้เกิดเป็นที่ลุ่มน้ำข้างระหว่างสันทรายที่เรียกว่า พุ พื้นผิวทะเลส่วนใหญ่ปักคลุมด้วยโคลน ทรายโคลนและทราย ส่วนพื้นผิวทะเลที่ห่างออกจากการฝั่งจะปักคลุมด้วยทรายและทรายเปลือกหอย (คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม, 2540 และ อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ, 2533)

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งมี 2 ปัจจัยหลักคือ

2.2.1 การกระทำของธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งทั้งทั้งในลักษณะของการกัดเซาะและการทับถมล้ำน้ำแล้วมีผลสืบเนื่องมาจากการเคลื่อนย้ายของตะกอนดินและทรายจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง เพื่อให้เกิดความสมดุลของสภาพแวดล้อมในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยการเคลื่อนย้ายของตะกอนดินและทรายมีสาเหตุมาจากการถล่มและความรุนแรงของปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ก. ลม (Wind)

ลมเป็นตัวการที่ทำให้เกิดคลื่น กล่าวคือ การถ่ายเทพลังงานของอากาศไปยังผิวน้ำทะเลในขณะที่มวลอากาศเกิดการเคลื่อนที่ ทำให้ผิวน้ำทะเลเปลี่ยนสภาพและมีการเคลื่อนไหวด้วย (Summerfield, 1991) ซึ่งทิศทางและขนาดความเร็วของลมจะเปลี่ยนแปลงตามฤดูมรสุม คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มพัดผ่านจังหวัดราธิวาสในเดือนตุลาคม และจังหวัดปัตตานีในเดือนพฤษจิกายน ลมมรสุมตะวันตกพัดผ่านจังหวัดราธิวาสเฉพาะเดือนกันยายน สำหรับจังหวัดปัตตานีในเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม (อัปสรสุดา ศิริพงศ์, 2529)

ข. กระแสน้ำ (Current)

กระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่ง (Longshore current) มีอิทธิพลต่อการนำพาตะกอนทรายสูหิจากทิศใต้ไปทิศเหนือหรือทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดสันดอน

จะอยอย่างแผลน้ำและแนวสันดอน และมีทิศทางการวางตัวขานานกับแนวชายฝั่งและทิศทางการพัดพา ตะกอนทราย (สิน ศินสกุล, 2533 และ Rahn, 1986)

จากการศึกษาของ Sujee et al., ในปี ค.ศ 1996 ถึงปริมาณการเคลื่อนย้ายของ ตะกอนเนื่องจากกระแสน้ำเดี่ยบชายฝั่งด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ Bijker ในบริเวณ แหลมโพธิ์เขากางมะward บริเวณเข้าบางมารวัดถึงปากน้ำสายบูรี และบริเวณปากน้ำสายบูรีถึง ปากน้ำตาğıใน พนว่ามีการเคลื่อนย้ายตะกอนเป็นปริมาณ $1,005,000 \text{ } 890,000$ และ $775,000$ ลูกนากรัศมีตรต่อปี ตามลำดับ

ค. น้ำขึ้นลง (Tidal)

น้ำขึ้นลงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีผลผลกระทบต่อลักษณะธรณีสันฐาน แนวชายฝั่ง น้ำขึ้นลงเกิดจากอิทธิพลแรงดึงดูดของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ แต่ด้วยดวงจันทร์อยู่ใกล้โลกมากกว่า จึงทำให้อิทธิพลของดวงจันทร์มีมากกว่า (Thompson and Turk, 1993) คือ อิทธิพลแรงดึงดูดของดวงอาทิตย์เป็นเพียง 0.46 เท่าของดวงจันทร์ (อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ, 2530) โดยทั่วไปน้ำขึ้นลงจะเกิดขึ้นสองครั้งในระยะเวลา 24 ชั่วโมง 52 นาที สำหรับน้ำขึ้นลงในบริเวณ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นน้ำผาสมชนิดคู่ โดยจังหวัดปัตตานีและราชวิสา มีระดับน้ำทะเลขานกลางเฉลี่ยต่อปีและรวมพิสัยน้ำขึ้นลงมีค่าเท่ากับ 2.545 ± 0.457 และ 2.585 ± 0.388 เมตร ตามลำดับ (อปสรสุดา ศิริพงศ์, 2529)

ง. คลื่น (Wave)

คลื่นเป็นตัวการหลักของการกัดเซาะแนวชายฝั่ง ส่วนทิศทาง ความสูงและความ รุนแรงของคลื่นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ลม การเกิดแผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิดทั้งบนทวีป และใต้ท้องมหาสมุทร อาทิ คลื่นยักษ์ชื่นami (Tsunami) เช่น การเกิดแผ่นดินไหวในรัฐอะลาสกา ในปี พ.ศ. 2501 ทำให้เกิดคลื่นยักษ์ชื่นamiสูงกว่า 500 เมตร (Miller, 1960) สำหรับฝั่งทะเลด้าน ตะวันออกทางภาคใต้ของไทยรับคลื่นแรงจากทะเลเจ็นได้ โดยเฉพาะในฤดูลมมรสุมตะวันออก เนื่องจากพัดผ่านในเดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม ดังเห็นได้ที่หาดปะนาเระมีคลื่นลมแรงมาก จนสามารถพัดพาหินขนาดใหญ่ที่ชาวบ้านนำมาถมเพื่อใช้เป็นที่จอดเรือออกไปได้ ส่วนลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดผ่านในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อการกัดเซาะของ แนวชายฝั่งมากนัก (อปสรสุดา ศิริพงศ์, 2529)

จ. ความลาดชัน (Slope)

ความลาดชันของพื้นที่ถูกกำหนดโดยลักษณะทางธรณีสันฐานของพื้นที่แต่ละ สถานที่ หากพื้นที่ชายฝั่งมีความลาดชั้นมากการกัดเซาะจะเกิดขึ้นได้ง่าย (อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ, 2530)

ฉ. น้ำใต้ดิน (Ground water)

ชายฝั่งที่มีระดับน้ำใต้ดินที่ใกล้ผิวดินจะทำพื้นที่ชายฝั่งถูกกัด蝕ได้ง่าย เนื่องจากโครงสร้างพื้นที่ดังกล่าวสูญเสียการเกาะยึด

ช. ธรณีวิทยา (Geology)

จากการศึกษาของ Rahn (1986) ถึงผลกระทบจากการสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นบริเวณอ่าว Palm Beach ในรัฐฟลอริดา ในปี พ.ศ. 2461 หลังจากก่อสร้างเสร็จก็เกิดการกัด蝕อย่างรุนแรงบริเวณด้านใต้ของเขื่อน ต่อมารู้สึกต้องแก้ไขโดยการสร้างขอเพื่อบังกัน แต่ก็ไม่สามารถบังกันได้มากนัก โดยลักษณะโครงสร้างของวัสดุธรณีวิทยาสามารถจำแนกความคงทนต่อการกัด蝕ของวัสดุชนิดต่าง ๆ ดังตาราง 2.1 ซึ่งเป็นตัวกำหนดชนิด/ขนาด/รูปทรงของตะกอนหิน ดินและทราย

ตาราง 2.1 ระดับความคงทนต่อการกัด蝕ของวัสดุทางธรณีวิทยาบริเวณแนวชายฝั่ง

วัสดุธรณีวิทยา	ระดับความคงทนต่อการกัด蝕	
	ต่ำ	สูง
ตะกอนบริเวณชายฝั่ง	-	
หินตะกอน	-	
หินแกรนิต		-

ที่มา : Robinson and Spieker, 1978

ช. อุณหภูมิ (Temperature)

การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิในรอบวันหนึ่ง มีอิทธิพลต่อการผุพังทางกายภาพของทางด้านธรณีวิทยา เนื่องจากหินเป็นตัวนำความร้อนที่ łatwoเมื่อถูกแสงแดดบริเวณผิวนจะขยายตัวทำให้เกิดการผุพังของธรณีวิทยาเร็วขึ้น (Summerfield, 1991)

ฉ. ปริมาณน้ำฝน (Rainfall)

ปริมาณน้ำฝนมีผลต่อการชะล้างตะกอนต่าง ๆ ให้ลงสู่ทะเล ตลอดจนน้ำฝนจะเงี่งให้เกิดกระบวนการต้องการน้ำ (Hydrolysis) ทำให้หินและแร่ผุพังลายตัวเร็วขึ้น โดยเฉพาะในเขตท้องที่อุณหภูมิใกล้ 30 องศาเซลเซียส กระบวนการต้องการน้ำจะเพิ่มขึ้นถึง 4 เท่าของบริเวณที่มีอุณหภูมิประมาณ 10 องศาเซลเซียส (อกกสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ, 2530)

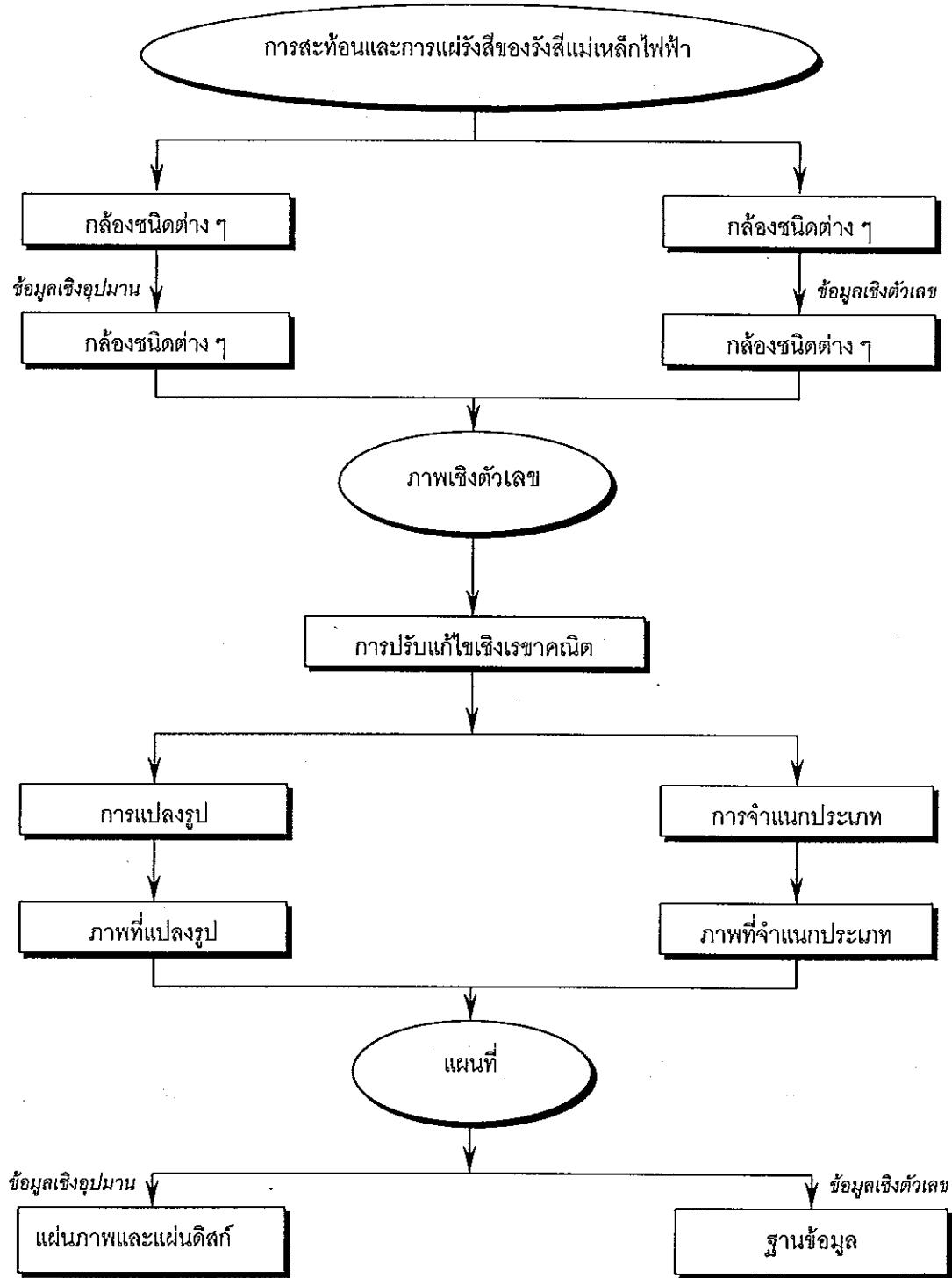
2.2.2 การกระทำของมนุษย์

การกระทำของมนุษย์ในรูปของกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างที่อยู่อาศัย การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะการสร้างสิ่งก่อสร้างยื่นลงทะเล เช่น เขื่อนกันทรายและคลื่น (Jetty) กำแพงกันคลื่น (Breakwater) รอ (Groin) และดินถม (Landfill) โดยมีวัตถุประสงค์ต่างกันออกไป เช่น การสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นบริเวณปากน้ำเพื่อป้องกันการตากгонอย่างรวดเร็วของตะกอนที่พัดพามากับแม่น้ำในบริเวณปากน้ำ ขันเป็นสาเหตุให้ร่องแม่น้ำบริเวณปากน้ำดีนีน เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรทางน้ำ ตลอดจนปัญหาต่อระบบนิเวศวิทยาบริเวณปากน้ำ ซึ่งจากการก่อสร้างเขื่อนทรายและคลื่นก็จะมีผลทำให้คลื่น กระแทก แล้วการเคลื่อนย้ายตะกอนในบริเวณนั้นมีการเปลี่ยนแปลง เช่น เขื่อนกันทรายและคลื่นที่จังหวัดราชบุรีทำให้เกิดการกัดเซาะเนواชายฝั่งประมาณ 250 เมตร ในระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533-2538 (Sujeet et al, 1996)

2.3 การรับรู้จากระยะไกล (Remote sensing)

เป็นวิทยาศาสตร์และศิลปะว่าด้วยการนำข้อมูลที่เกี่ยวกับ วัตถุ พื้นที่ หรือสิ่งที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก มาทำการวิเคราะห์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยปราศจากการเข้าสัมผัสเดือดสายสมบัติของแคนคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic spectral) ที่สะท้อนกลับจากวัตถุ เป้าหมายmanyด้วยรับสัญญาณ (Sensor) สัญญาณที่ได้จะแตกต่างกันตามลักษณะของวัตถุ เป้าหมาย และมีความแตกต่างกัน 3 ลักษณะด้วยกัน (Barrett and Curtis, 1992; Gupta, 1991 and Lillesand and Kiefer, 1994) คือ คลื่นรังสี (Spectral), รูปทรงสัณฐานของวัตถุบนพื้นผิวโลก (Spatial) และการเปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลา (Temporal)

โดยข้อมูลของการรับรู้จากระยะไกลส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปของข้อมูลภาพเชิงตัวเลข (Digital image) ด้วยเหตุนี้การประมวลผลภาพจึงเป็นการประมวลผลภาพเชิงตัวเลข (Digital image processing) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการจัดการและการแปลความหมายของข้อมูลภาพเชิงตัวเลขด้วยคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง โดยการนำข้อมูลภาพเชิงตัวเลขเริ่มแรกผ่านเข้าไปrogramคอมพิวเตอร์ที่ใช้เทคนิคในรูปสมการหรือชุดสมการของการประมวลผลภาพ (Image processing) ต่าง ๆ ดังผังภูมิลำดับข้อมูลในงานเริ่มที่เซนซิ่ง ดังภาพประกอบ 2.1 ผลที่ได้ คือ ข้อมูลภาพเชิงตัวเลขที่มีความถูกต้อง อาจแสดงในรูปของภาพถ่ายดาวเทียมหรือในรูปข้อมูลภาพเชิงตัวเลขในกลักษณ์ กระบวนการประมวลผลภาพเชิงตัวเลขมีกระบวนการที่สำคัญดังต่อไปนี้



ภาพประกอบ 2.1 ผังลำดับข้อมูลในงานวีโนทเซนซิ่ง

2.3.1 การปรับแก้เชิงเรขาคณิต (Geometric correction)

สัญญาณภาพที่ดาวเทียมได้รับมักมีการบิดเบี้ยวเชิงเรขาคณิต มีความคาดเคลื่อน ด้านรูปทรง/ขนาดหรือมาตราส่วน ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่สามารถใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงได้ เพราะพิกัดบนพื้นที่จริงกับภาพถ่ายดาวเทียมไม่ตรงกันจึงจำเป็นต้องปรับแก้เชิงเรขาคณิต การบิดเบี้ยวของภาพสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท (Lillesand and Kiefer, 1994)

ก. การบิดเบี้ยวเชิงระบบ (Systematic distortion)

เป็นการบิดเบี้ยวที่คงที่อันมีสาเหตุมาจากการบิดเบี้ยวจากภาระภาพ การอ้างในภาระภาพและความเร็วในการแก่งของกระจาก ตลอดจนการเคลื่อนที่ของโลกและดาวเทียมที่ไม่สอดคล้องกันในขณะถ่ายภาพ การปรับแก้สามารถทำได้โดยการใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ช่วยแก้ไข การปรับแก้ของระบบต่าง ๆ นี้โดยทั่วไปจะทำการปรับแก้โดยสถาณีรับสัญญาณภาคพื้นดินก่อนที่จะนำส่งมายังผู้ใช้บริการข้อมูล ซึ่งมีความถูกต้องในระดับที่สามารถยอมรับได้

ข. การบิดเบี้ยวเชิงสุ่ม (Random distortion)

เป็นการบิดเบี้ยวที่ไม่คงที่ สาเหตุการบิดเบี้ยวส่วนใหญ่เกิดจากตัวของดาวเทียม ได้แก่ การหงตัว ความสูงของpedan โครงการและอัตราการเคลื่อนที่ของดาวเทียม รวมถึงการบิดเบี้ยวที่เกิดจากการหมุนรอบตัวเองของโลก การปรับแก้สามารถทำได้โดยการหาจุดควบคุมภาคพื้นดิน (Ground control point: GCP) อย่างน้อย 4 จุด ที่สามารถใช้อ้างอิงทั้งในภาพถ่ายดาวเทียมและพื้นที่จริง

2.3.2 การเน้นภาพ (Image enhancement)

เป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของภาพ เพื่อให้สามารถแสดงรายละเอียดภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาศัยการปรับค่าระดับความเข้มสีเทา (Gray level) ของจุดภาพแต่ละจุดภาพ เพื่อเน้นความแตกต่างของภาพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการเน้นภาพสามารถเลือกเน้นข้อมูลส่วนใหญ่ที่น่าสนใจในภาพหรือเลือกเน้นเฉพาะข้อมูลบางส่วนให้เห็นชัดยิ่งขึ้นก็ได้ตามความต้องการของผู้ประมวลผลภาพ ประโยชน์ที่ได้รับ คือได้ภาพที่มีคุณภาพที่ง่ายและสะดวกต่อการแปลงด้วยสายตาหรือคอมพิวเตอร์ การเน้นภาพสามารถทำได้หลายวิธีคือ (PCI, 1997; Intergraph, 1994)

ก. การซอยความหนาแน่น (Density slicing)

เป็นการปรับค่าระดับความเข้มสีเทาที่มีลักษณะอย่างต่อเนื่องกันของภาพออกเป็นช่วง ๆ ซึ่งแต่ละช่วงอาจจะเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ จากนั้นในแต่ละช่วงให้แทนด้วยค่าระดับความเข้มสีเทาระดับหนึ่งดังตาราง 2.2 ข้อมูลที่ได้จากการผ่านเทคนิคนี้จะมีจำนวนกลุ่มข้อมูลลดลง แต่สะดวกและง่ายต่อการวิเคราะห์

ตาราง 2.2 แสดงการปรับปุ่งคุณภาพของภาพแบบการซอยความหนาแน่น

พิสัยค่าระดับความเข้มสีเทาของภาพ	ค่าระดับความเข้มสีเทาอยความหนาแน่น
0-4	0
5-9	50
10-14	100
14-17	150
18-255	255

ที่มา : PCI, 1997

ข. เทคนิคเน้นภาพเด่นชัด (Contrast enhancement technique)

เป็นการปรับค่าระดับความเข้มสีเทาเพื่อให้แสดงความแตกต่างและรายละเอียดของภาพมากขึ้น โดยการยืดข้อมูลภาพเชิงตัวเลขเดิมที่เกากลุ่มกันในช่วงค่าระดับความเข้มสีเทาแคบ ๆ ให้กระจายตัวออกครอบคลุมค่าระดับความเข้มสีเทาทั้ง 256 ระดับ (จากระดับ 0 ของสีดำ ไปจนถึงระดับ 255 ของสีขาว) โดยการยืดค่าระดับความเข้มสีเทาของภาพจะยืดในรูปเชิงสมการทางคณิตศาสตร์ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

1) การยืดภาพเชิงเส้น (Linear stretch)

เป็นการขยายพิสัยของค่าระดับความเข้มสีเทาเดิมให้มีค่ามากยิ่งขึ้นจนเต็มค่าระดับความเข้มสีเทาทั้ง 256 ระดับ เช่น การขยายค่าระดับความเข้มสีเทาจากเดิม 51-153 เป็น 0-255 การยืดภาพลักษณะแบบนี้จะให้รายละเอียดของข้อมูลส่วนใหญ่ของภาพค่อนข้างดีแต่ข้อมูลในส่วนที่ต่ำกว่า 51 และมากกว่า 153 จะสูญเสียไปเพราะว่าถูกปรับให้เป็น 0 และ 255 ตามลำดับ (ภาพประกอบ 2.2 ก)

2) การยืดภาพให้สมอภาคกราฟแท่ง (Histogram equalization stretch)

เป็นการยืดภาพข้อมูลที่มีการกระจายของข้อมูลแบบไม่ปกติ โดยข้อมูลบริเวณตอนกลางที่มีความสำคัญจะได้รับการขยายกว้างมากขึ้น ในขณะที่ปลายทั้งสองด้านถูกบีบให้แคบลง เพื่อเพิ่มความแตกต่างของค่าระดับความเข้มสีเทาให้มากขึ้น ภาพที่ได้จะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ภาพประกอบ 2.2 ข)

3) การยืดภาพบางตอนหรือการยืดภาพเฉพาะที่ (Piecewise or special stretch)

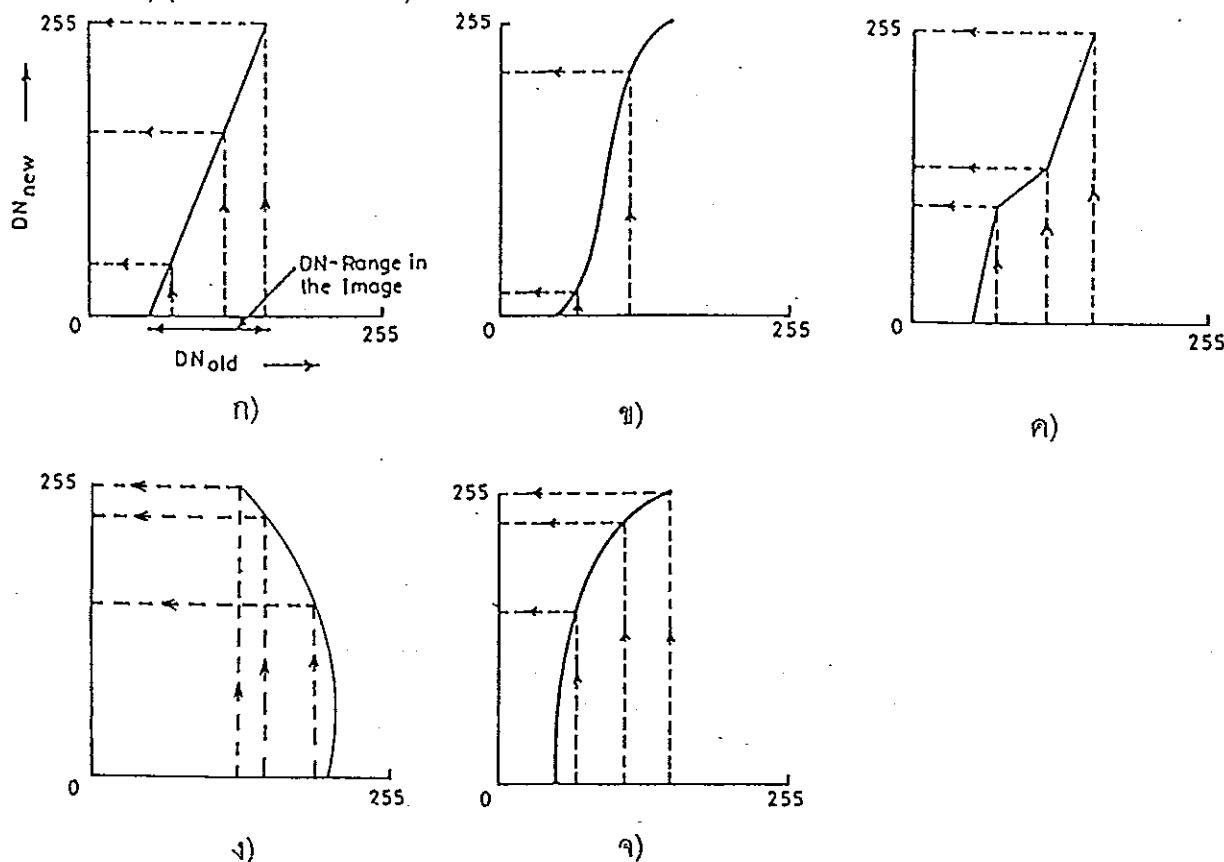
โดยจะเลือกเน้นภาพเป็นส่วน ๆ (Segment) ในลักษณะของเส้นตรง และในแต่ละส่วนจะถูกขยายให้ได้ค่าระดับความเข้มสีเท่าที่ต้องการ (ภาพประกอบ 2.2 ก)

4) การยืดภาพแบบชี้กำลัง (Exponential stretch)

เป็นการเน้นข้อมูลในส่วนของข้อมูลที่มีระดับค่าการสะท้อนสูง (บริเวณพื้นที่ที่มีความสว่าง) แต่อาจจะต้องสูญเสียข้อมูลในส่วนที่มีระดับค่าการสะท้อนแสงต่ำ (บริเวณพื้นที่ที่มีความมืด) (ภาพประกอบ 2.2 ง)

5) การยืดภาพแบบเลขจำนวนจริง (Logarithmic stretch)

เป็นการเน้นข้อมูลในส่วนของข้อมูลที่มีระดับค่าการสะท้อนต่ำ (บริเวณพื้นที่ที่มีความมืด) แต่อาจจะต้องสูญเสียข้อมูลในส่วนที่มีระดับค่าการสะท้อนแสงสูง (บริเวณพื้นที่ที่มีความสว่าง) (ภาพประกอบ 2.2 จ)



ภาพประกอบ 2.2 ก) การยืดภาพเชิงเส้น, ข) การยืดภาพให้สมอภาคกราฟแห่ง, ค) การยืดภาพบางตอนหรือการยืดภาพเฉพาะที่, ง) การยืดภาพแบบชี้กำลัง และ จ) การยืดภาพแบบเลขจำนวนจริง

2.3.3 การกรองภาพ (Image filtering)

เป็นเทคนิคในการปรับปรุงคุณภาพของภาพให้มีค่าระดับความเข้มสีเทาที่สม่ำเสมอ กัน เทคนิคการกรองภาพมีความแตกต่างจากเทคนิคการเน้นภาพ คือ การกรองภาพเป็นการได้มาซึ่งค่าระดับความเข้มสีเทาของแต่ละจุดภาพที่อยู่ล้อมรอบ ขณะที่การเน้นภาพค่าระดับค่าเข้มสีเทาของแต่ละจุดภาพจะเป็นอิสระต่อกัน การกรองภาพสามารถทำได้โดยผ่านหน้าต่างกรองภาพ ซึ่งอาศัยหลักทางคณิตศาสตร์ สามารถทำได้ 2 วิธี คือ (PCI, 1997)

ก. การกรองเปลี่ยนน้อย (Low pass filtering : LPF)

เป็นการสร้างภาพใหม่โดยที่ค่าระดับความเข้มสีเทาในแต่ละจุดภาพของข้อมูลใหม่ ได้มาจากค่าเฉลี่ยของค่าระดับความเข้มสีเทาเดิมที่อยู่รอบจุดภาพนั้น หน้าต่างกรองภาพมีขนาดเท่ากับ $n \times m$ จุดภาพ (n แทนจำนวนจุดภาพในแนวตั้ง, m แทนจำนวนจุดภาพในแนวนอน) โดยที่ค่า n และ m จะต้องเป็นเลขคี่เสมอ เช่น 3×3 , 5×5 และ 7×7 (ภาพประกอบ 2.3)

$$\frac{1}{9} \times \begin{matrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{matrix}$$

$$\frac{1}{25} \times \begin{matrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{matrix}$$

$$\frac{1}{49} \times \begin{matrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{matrix}$$

ก)

ข)

ค)

ภาพประกอบ 2.3 ตัวอย่างหน้าต่างกรองภาพ LPF ขนาดเมทริกซ์ ก) 3×3 , ข) 5×5 และ ค) 7×7 ที่มา PCI, 1997

ข. การกรองเปลี่ยนมาก (High pass filtering : HPF)

เป็นเทคนิคการสร้างภาพใหม่จากการนำค่าระดับความเข้มสีเทาที่ได้ในแต่ละจุดของ LPF ไปลบออกจากค่าความเข้มเดิม กล่าวคือใช้หน้าต่างที่มีการถ่วงน้ำหนักโดยให้น้ำหนักของค่าตัวเลขสัมประสิทธิ์ของจุดภาพที่มีค่าเป็นบวกอยู่ตรงกลางและตัวเลขสัมประสิทธิ์ของจุดภาพที่มีค่าเป็นลบอยู่รอบ ๆ (ภาพประกอบ 2.4)

$$\frac{1}{9} \times \begin{matrix} -1 & -1 & -1 \\ -1 & 8 & -1 \\ -1 & -1 & -1 \end{matrix}$$

$$\frac{1}{25} \times \begin{matrix} -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & 24 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \end{matrix}$$

$$\frac{1}{49} \times \begin{matrix} -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 & -1 \end{matrix}$$

ก)

ข)

ค)

ภาพประกอบ 2.4 ตัวอย่างหน้าต่างกรองภาพ HPF ขนาดเมทริกซ์ ก) 3×3 , ข) 5×5 , และ ค) 7×7 ที่มา PCI, 1997

2.3.4 การเน้นขอบ (Edge enhancement)

เป็นเทคนิคการปรับปรุงคุณภาพของภาพเพื่อเน้นส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เช่น เส้นขอบรอบอ่าง เส้นขอบทางน้ำ หรือโครงสร้างที่เป็นเส้นแบ่งเขตพื้นที่ที่ต่างกัน โดยอาศัยวิธีการกรองภาพที่ใช้หน้าต่างกรองภาพเปลี่ยนมาก (HPF) (PCI, 1997)

2.3.5 การจำแนกประเภทข้อมูล (Classification)

ก. การจำแนกประเภทแบบไม่กำกับ (Unsupervised classification)

การจำแนกโดยวิธีนี้มักจะใช้กับพื้นที่ที่ยังไม่รู้จัก ผู้วิจัยไม่ต้องกำหนดพื้นที่ตัวอย่างแต่ให้คอมพิวเตอร์จำแนกประเภทข้อมูลให้ โดยอาศัยการสะท้อนของความเข้มสีเทาที่ได้รับเป็นหลัก ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกันแต่ที่นิยมคือวิธีดังต่อไปนี้ (PCI, 1997)

1) การจัดกลุ่มแบบค่าเฉลี่ย K (k-mean clustering)

เป็นการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับที่ง่ายที่สุด โดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดจำนวนกลุ่มข้อมูลแล้วให้คอมพิวเตอร์จัดกลุ่มข้อมูลตามลักษณะการสะท้อนของช่วงคลื่น แล้วคำนวณหาจุดศูนย์กลางของแต่ละกลุ่มข้อมูลซึ่งกันและกัน จนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ กต่อไปนี้ ให้ได้กลุ่มข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พร้อมกับคำนวณค่าระยะทาง Euclidean Distance และค่าระยะทาง J-M Distance เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสมบูรณ์ของการจำแนกกลุ่มข้อมูลนั้น

2) การจัดกลุ่มแบบไอโซเดตา (Isodata clustering)

เป็นการจำแนกประเภทข้อมูลที่เหมือนกับการจัดกลุ่มแบบค่าเฉลี่ย K แต่ได้กลุ่มข้อมูลที่มีความถูกต้องและแม่นยำมากกว่า เนื่องจากมีการพิจารณาเชิงสถิติมากกว่าโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ 3 ประการคือ

ก) กลุ่มข้อมูลที่มีช่วงของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) กว้างมากจะถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มที่เล็กลง

ข) กลุ่มข้อมูลที่มีค่าสถิตินอกเหนือจากกลุ่มอื่น ๆ จะถูกรวบเข้าด้วยกันเพื่อเป็นกลุ่มเดียวกัน

ค) กลุ่มข้อมูลที่มีจำนวนเล็กน้อยจะถูกตัดทิ้งไป

ข. การจำแนกประเภทแบบกำกับ (Supervised classification)

การจำแนกโดยวิธีนี้จำเป็นต้องทราบถึงลักษณะ รูปลักษณ์ และสัญญาณคลื่นของกลุ่มข้อมูลเพื่อใช้เป็นพื้นที่ตัวอย่าง (Training area) นำไปจำแนกประเภทข้อมูลของครัวเรือนที่ปรากฏในภาพถ่ายดาวเทียม โดยสามารถแยกได้ 3 วิธี คือ (PCI, 1997)

1) การจำแนกแบบระยะทางสั้นที่สุด (Minimum distance classification)

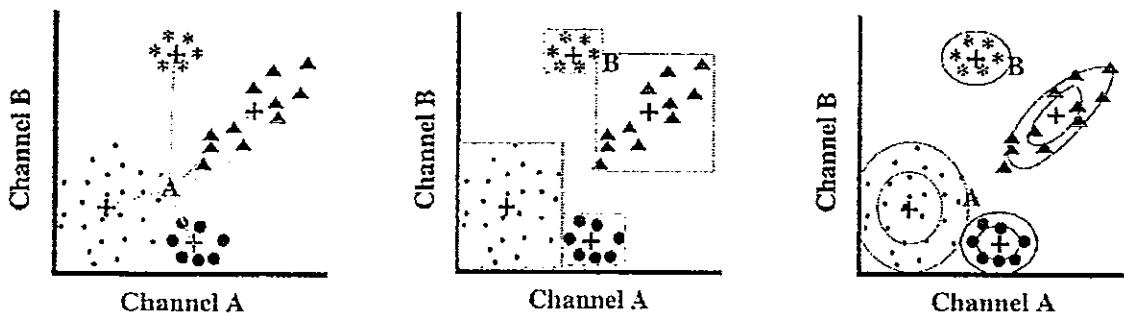
เป็นการจำแนกประเภทข้อมูลโดยใช้ระยะทางเป็นตัวกำหนดประเภทของกลุ่มข้อมูล กล่าวคือ ระยะทางเฉลี่ยที่สั้นที่สุดของข้อมูลอยู่ใกล้กับกลุ่มข้อมูลใดก็ถือว่าข้อมูลนั้นจัดอยู่ในประเภทกลุ่มข้อมูลนั้นด้วย ดังภาพประกอบ 2.5 ก)

2) การจำแนกแบบกล่องคูณนาน (Parallellepiped classification)

เป็นการจำแนกประเภทข้อมูลโดยใช้ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของในแต่ละประเภทกลุ่มข้อมูล เป็นตัวกำหนดขอบเขตของแต่ละประเภทกลุ่มข้อมูล ดังภาพประกอบ 2.5 ข)

3) การจำแนกแบบคล้ายคลึงที่สุด (Maximum likelihood classification)

เป็นการจำแนกประเภทข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็นว่าข้อมูลควรอยู่ในประเภทใด โดยถือหลักการที่ว่าการกระจายของข้อมูลกระจายตัวแบบปกติ ดังภาพประกอบ 2.5 ค)



ภาพประกอบ 2.5 การจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ ก) แบบระยะทางสั้นที่สุด, ข) แบบกล่องคูณนาน และ ค) แบบคล้ายคลึงที่สุด

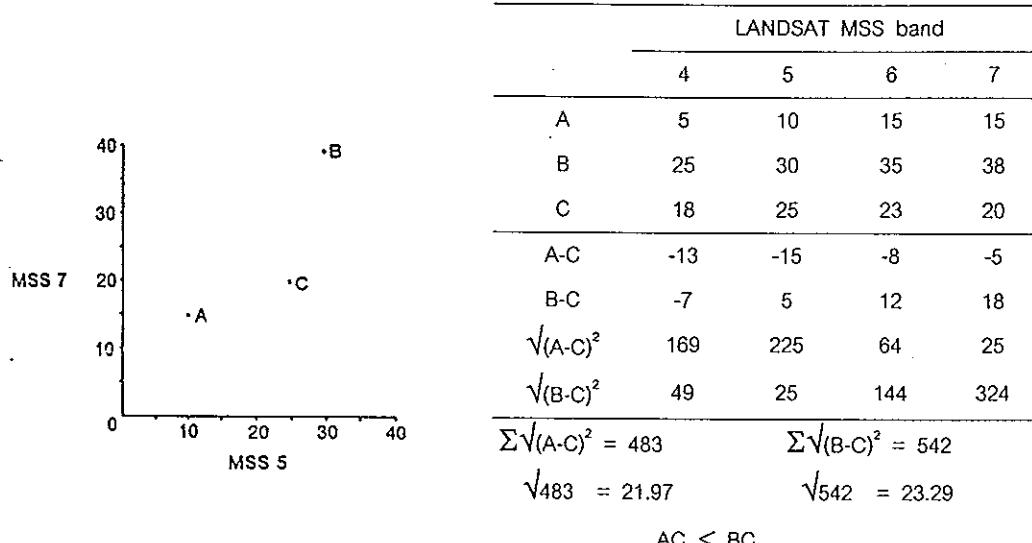
ที่มา PCI, 1997

2.3.6 สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์การจำแนกประเภทข้อมูล

ก. การวัดระยะทาง (Distance measures)

เนื่องจากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมอยู่ในรูปของข้อมูลเชิงตัวเลข ดังนั้นการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับจึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่าด้วยทฤษฎีสามเหลี่ยมมุมฉาก (Pythagorus theory) กล่าวคือ การพิจารณาจากระยะทางรูปสามเหลี่ยมมุมฉากของกลุ่มข้อมูลเพื่อใช้ในการจำแนกประเภทข้อมูล ว่าข้อมูลควรอยู่ในกลุ่มข้อมูลใด ดังตัวอย่างข้างล่าง

สมมุติ ให้คำนวณว่าจุดภาพ C ควรอยู่ในกลุ่มข้อมูลจุดภาพ A หรือจุดภาพ B เมื่อข้อมูล
เดิมตัวเลขของจุดภาพ A, B และ C ในแต่ละช่วงคลื่นเป็นดังตารางข้างล่าง



$$AC < BC$$

ภาพประกอบ 2.6 ภาพแสดงการคำนวณระยะทางของ Euclidean Distance

ที่มา : Campbell, 1987

จากการคำนวณระยะทางพบร้าจุดภาพ C ควรอยู่ในกลุ่มข้อมูลจุดภาพ A
 เพราะระยะทางจากจุดภาพ C ไป A มีระยะทางสั้นกว่าระยะทางจากจุดภาพ C ไป B

จากการอย่างข้างต้นเป็นการคำนวณระยะเพียง 3 จุดภาพเท่านั้นแต่ในความเป็นจริงแล้วข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมมีจำนวนจุดภาพมากมากแต่การคำนวณ ตั้งนั้นจึงได้สร้างสมการแสดงความสัมพันธ์ เรียกว่า Euclidean Distance (Campbell, 1987)

$$D_{ab} = \left[\sum_{i=1}^n (a_i - b_i)^2 \right]$$

เมื่อ i แทน จำนวนช่วงคลื่น

a และ b แทน จุดภาพ

D_{ab} แทน ระยะทางระหว่างจุดภาพ a และ b

สำหรับการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับในโปรแกรม INTERGRAPH จะใช้ค่าระยะทาง J-M Distance ในการพิจารณาความสมบูรณ์ของการจำแนกกลุ่มข้อมูลแทนค่าระยะทาง Euclidean Distance แต่มีหลักการคำนวณเขียนเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากค่าระยะทาง Euclidean Distance ไม่สื่อความหมายระหว่างการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering และ Isodata Clustering ได้และระดับความถูกต้องและแม่นยำกว่ามีระดับต่ำกว่า ตั้งนั้นจึงใช้ค่าระยะทาง J-M Distance ที่สามารถสื่อความหมายอย่างมั่นยำสำคัญระหว่างวิธีการ

จำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับทั้ง 2 วิธีในการพิจารณาความสมบูรณ์ของการจำแนกประเภทข้อมูล โดยมีเกณฑ์ในการจำแนกประเภทข้อมูลดังนี้ (Intergraph, 1995)

ค่า J-M Distance มีค่าในช่วง 0.0-2.0

ค่า J-M Distance มีค่าในช่วง = 2.0 หมายถึง กลุ่มข้อมูลแยกออกจากกันอย่างสมบูรณ์

ค่า J-M Distance มีค่าในช่วง ≤ 1.4 หมายถึง กลุ่มข้อมูลยังมีการซ้อนทับหรือปะปนกัน

ข. เมทริกซ์ความผิดพลาด (Error matrix)

สิ่งสำคัญของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับคือ ความถูกต้องของภาพกลุ่มข้อมูลที่ผ่านการจำแนกประเภทข้อมูล โดยรูปแบบมาตรฐานของความถูกต้องของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับแสดงในรูปของตาราง “เมทริกซ์ความผิดพลาด”

ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดมีลักษณะเป็นตารางขนาด $n \times n$ (เมื่อ n แทนกลุ่มข้อมูลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในกลุ่มข้อมูลทั้งหมดของภาพถ่ายดาวเทียม) ประกอบด้วยกลุ่มข้อมูลในแนวตั้งและแนวนอนที่เป็นกลุ่มข้อมูลเดียวกัน กลุ่มข้อมูลในแนวตั้งคือ กลุ่มข้อมูลที่ใช้ในการข้างอิงการจำแนกประเภทข้อมูล เรียกว่า ภาพถ่ายอิง (Reference image) ส่วนกลุ่มข้อมูลในแนวนอนคือ กลุ่มข้อมูลที่ถูกประเมินความถูกต้อง เรียกว่า ภาพที่ถูกประเมิน (Image to be evaluated) สำหรับวิธีการประเมินความถูกต้องในการจำแนกประเภทข้อมูลหาได้จากการวัดระยะทางจากภาพที่อยู่ในแนวทแยงจากข้างบนไปข้างล่างต่อค่าสั่งเกตการณ์ทั้งหมด (จุดภาพของข้อมูลทั้งหมด) ดังด้าอย่าง

ตาราง 2.3

ตาราง 2.3 ตัวอย่างตารางเมทริกซ์ความผิดพลาด

ภาพที่ถูกประเมินความถูกต้อง

		ชุมชน	พืชผล	ทุ่งหญ้า	น้ำ	ป่าไม้	พื้นที่โล่ง	รวม
ภาพที่ถูกประเมินความถูกต้อง	ชุมชน	150	21	0	7	17	30	225
	พืชผล	0	730	93	14	115	21	973
	ทุ่งหญ้า	33	121	320	23	54	43	594
	น้ำ	3	18	11	83	8	3	126
	ป่าไม้	23	81	12	4	350	13	483
	พื้นที่โล่ง	39	8	15	3	11	116	191
	รวม	248	979	451	134	555	225	1748

หมายเหตุ ร้อยละของความถูกต้อง = ผลรวมของแนวทแยง / ค่าสั่งเกตการณ์ทั้งหมด = $1748 / 2592 = 67.4\%$

ที่มา : Campbell, 1987

2.4 ลักษณะข้อมูลดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM

โครงการดาวเทียม LANDSAT เดิมเป็นโครงการขององค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (NASA) ต่อมาได้โอนกิจกรรมดาวเทียม LANDSAT ให้ EOSAT ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนที่ดำเนินการในเชิงพาณิชย์ในการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ โดยสมบัติดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM และสมบัติของช่วงคลื่นต่าง ๆ มีดังตาราง 2.4 และ 2.5 ตามลำดับ

ตาราง 2.4 สมบัติดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM

ระบบการบันทึกข้อมูล	Thematic Mapper : TM
จำนวนช่วงคลื่น	7 ช่วงคลื่น
รายละเอียดของข้อมูล	ช่วงคลื่น 1-5 และ 7 ขนาด 30×30 ตารางเมตร ช่วงคลื่น 6 ขนาด 120×120 ตารางเมตร
ความถี่ของการบันทึกข้อมูล	16 วัน
บันทึกครอบคลุมพื้นที่ที่กว้างที่สุด	185×185 ตารางกิโลเมตร
ความสูงของวงโคจร	705 กิโลเมตร

ที่มา : Meaden and Kapetsky, 1991

ตาราง 2.5 สมบัติของช่วงคลื่นต่าง ๆ ในภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM

ช่วงคลื่น	ความยาวคลื่น (μm)	ตำแหน่งแผลบสี	การประยุกต์ใช้
1	0.45-0.52	สีน้ำเงิน	แสดงอาณาเขตน้ำ ทำแผนที่แนวชายฝั่ง ความแตกต่างของดินและพืช
2	0.52-0.60	สีเขียว	แสดงการระท้อนสีเขียวเพื่อประเมินการเจริญของพืช
3	0.63-0.69	สีแดง	แยกชนิดของพืชพรรณจากความแตกต่างในการดูดซึมน้ำของคลอโรฟิลล์ (chlorophyll) ในพืช
4	0.76-0.90	อินฟราเรดช่วงไกล	แยกชนิดและความดุมสมบูรณ์ของพืช ตรวจปริมาณมวลสารชีวภาพ แสดงขอบเขตแหล่งน้ำ
5	1.55-1.75	อินฟราเรดช่วงกลาง	เป็นดัชนีวัดระดับความชื้นของดินและพืช แยกความแตกต่างระหว่างเมฆและหิมะ
6*	10.4-12.5	อินฟราเรดความร้อน	วิเคราะห์ความหนาแน่นของพืช ระดับความชื้นของดิน ใช้ทำแผนที่แหล่งความร้อน
7*	2.08-2.35	อินฟราเรดช่วงกลาง	แยกชนิดของหินและแร่ ไวต่อความชื้นในพืช

หมายเหตุ * ช่วงคลื่น 6 และ 7 ไม่เรียงตามลำดับ เพราะช่วงคลื่นที่ 7 เป็นส่วนที่เพิ่มเข้ามาสู่ระบบ TM

ที่มา : Lillesand and Kiefer, 1994 and Hord, 1986

Lillesand and Kiefer (1994) ได้นำค่าระดับความเข้มสีเทาแต่ละช่วงคลื่นมาผ่านตัวกรอง แม่สีอันได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียวและสีแดง ตามลำดับ จากนั้นนำมาแสดงเป็นภาพบนจอคอมพิวเตอร์ด้วยการข้อมูลทั้งกันเพื่อให้เกิดเป็นภาพสีผสม ทำให้สามารถแยกแยะรายละเอียดส่วนประกอบของวัตถุบนพื้นผิวโลก ดังตาราง 2.6

ตาราง 2.6 การผสานสีของข้อมูลดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM

ช่วงคลื่น (น้ำเงิน-เขียว-แดง)	สมบัติ
1-2-3 *	ให้สีธรรมชาติ คือ พืชพรรณเป็นสีเขียว ให้ศึกษาความทุ่นร้อนของพืชในน้ำตื้น และพื้นที่ชายฝั่ง
2-3-4	พืชพรรณเป็นสีแดง ให้รายละเอียดของพืชเจริญเติบโตของพืช
2-5-4	พืชพรรณสีส้ม แยกพื้นที่ป่าชายเลน (สีแดง) ได้ชัดเจน
3-4-5	พืชพรรณเป็นสีเขียว ให้รายละเอียดความแตกต่างของความชื้นในวันนี้ มีประโยชน์ในการวิเคราะห์ดินและพืชพรรณ
3-5-4	พืชพรรณเป็นสีแดงและส้มแดง ขอบเขตพื้นดินและน้ำ แยกป่าชายเลน (สีแดง) ออกจากป่าบก (สีส้ม) ให้ลักษณะคล่อง朗นานา
4-5-7	พืชพรรณเป็นสีฟ้า ให้รายละเอียดความชื้นที่แตกต่างตามลักษณะของพื้นที่

หมายเหตุ : *ภาพสีผสมจริง กำหนดช่วงคลื่น 1-2-3 เป็นสีน้ำเงิน สีเขียว และสีแดง ตามลำดับ

2.5 ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS)

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เป็นเทคโนโลยีการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บ (Collection) การเก็บรวบรวม (Storing) การสืบค้น (Retrieving) การแปลงข้อมูล (Transforming) และการแสดงผล (Display) ของข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial data) ที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติ

การทำงานของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ประกอบด้วย

2.5.1 การนำเข้าข้อมูล (Data input)

เป็นการป้อนข้อมูลเข้าสู่คอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถทำได้ 2 วิธีคือ ป้อนข้อมูลจากบนเตาเขื่อมโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เรียกว่ากระบวนการอิเล็กทรอนิกส์ (Digitizing) และป้อนโดยเครื่องอ่านภาพข้อมูล (Scanner) ข้อมูลที่นำเข้ามี 2 ประเภท

ก. ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial data)

หมายถึงข้อมูลที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของพื้นที่จริง การเก็บข้อมูลนิดนี้แบ่งได้ 2 รูปแบบ

1) ข้อมูลเชิงทิศทาง (Vector data) เป็นการเก็บบันทึกข้อมูลในรูปของจุด (Points), เส้น (Lines) และรูปทรง (Polygon) ที่สามารถอ้างอิงกับตำแหน่งพิกัดภูมิศาสตร์ได้

2) ข้อมูลเชิงภาพ (Raster data) เป็นการเก็บข้อมูลในรูปของตารางสี่เหลี่ยมจตุรัส (Grid cell) ขนาดของซองจะเล็กหรือใหญ่ขึ้นอยู่กับการแบ่งແກา (Row) และแนว (Column) ใน การเก็บข้อมูล ดังนั้นข้อมูลที่ได้จะเป็นค่าเฉลี่ยของพื้นที่ที่อยู่ในช่องตารางนั้น ๆ และแต่ละช่องจะมีตำแหน่งพิกัดกำกับซึ่งสามารถอ้างอิงกับพิกัดภูมิศาสตร์ได้

ข. ข้อมูลที่ไม่ใช่เชิงพื้นที่หรือข้อมูลเชิงอรรถ (Non spatial data or attributes)

หมายถึงข้อมูลประกอบคำอธิบายข้อมูลเชิงพื้นที่ ตัวอย่าง เช่น ชื่อถนน ความยาว/ชนิดของถนน ชื่อพันธุ์พืช จำนวนผลผลิต/ความสูงเฉลี่ยของพันธุ์พืช เป็นต้น

ข้อมูลที่ไม่ใช่เชิงพื้นที่รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่ใช้อธิบายหรือเสริมสร้างข้อมูลเชิงพื้นที่นั้น บางครั้งมักเรียกว่า "ข้อมูลเชิงอรรถ" และส่วนใหญ่มักนิยมแสดงในรูปของตาราง

2.5.2 การจัดการข้อมูล (Data management)

เป็นการนำข้อมูลเข้ามาดำเนินกรรมวิธีเพื่อให้สามารถเรียกใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ซึ่งกรรมวิธีในการจัดการข้อมูลสามารถจำแนกได้ดังนี้ เช่น

ก) การกำหนดรหัสเครื่องข่ายความสัมพันธ์ของพื้นที่

ในแผนที่ที่จัดทำตามระบบ GIS จะต้องมีการกำหนดรหัสทุกจุด ทุกเส้นและทุกรูปทรง รหัสดังกล่าวต้องสามารถอ้างอิงข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องสัมพันธ์กับข้อมูลเชิงอรรถ

ข) การจัดหมวดหมู่และสร้างเพิ่มข้อมูล

ฐานข้อมูลในระบบ GIS จะมี 2 ลักษณะคือ ข้อมูลกราฟิก (Graphic) และข้อมูลเชิงอรรถ

ค) การบันทึกแก้ไขข้อมูลและเรียกใช้ข้อมูล

เนื้อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วข้อมูลจะฝ่ากการบันทึก แก้ไขและเรียกใช้ต่อไป โดยผ่านโปรแกรมคำสั่งเฉพาะเรื่อง

ง) การเรียงลำดับข้อมูล

วัตถุประสงค์เพื่อความสะดวกของผู้ใช้ ซึ่งเรียงลำดับข้อมูลได้ 2 วิธีคือ เรียงจากความสำคัญน้อยไปมาก (Ascending order) และเรียงจากความสำคัญมากไปหนักอย (Descending order)

2.5.3 การประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล (Data manipulation and analysis)

การประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลในระบบ GIS มีหลักสำคัญคือ การนำแผนที่มาทำภาพเชิงช้อน (Overlay) ซึ่งแผนที่แต่ละแผ่นที่นำมาซ้อนทับกับเรียกว่า หัวเรื่อง (Themes) หรือชั้นข้อมูล (Data layer) ข้อมูลที่ไม่ใช่เชิงพื้นที่หรือข้อมูลเชิงอรรถจะอยู่ในรูปของเพิ่มข้อมูล

2.5.4 ผลลัพธ์หรือแสดงผลข้อมูล (Data output or display)

เป็นการแสดงผลของระบบ GIS ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของตัวเลขหรือข้อมูลภาพ (Digital or graphic) โดยสามารถแสดงผลทางเครื่องพิมพ์หรือเครื่องลากเส้น (Plotter)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัปสรสุดา ศิริพงศ์ (2529) ได้ศึกษาลักษณะของแหลมโพ พบว่าเป็นลักษณะของสันดอน จะอยู่ในรูปโค้ง (recurved spit) เกิดจากตะกอนที่กระแทกแน่น้ำเลี้ยงชายฝั่งพัดมา แนวการวางตัวของตัวแหลมปั่นถึงลักษณะทิศทางของกระแทกแน่น้ำว่า ในลักษณะนี้จะตั้งตัวแหลมมีลักษณะตื้นเขินเนื่องจาก การพัดพาตะกอนของแม่น้ำจะหิงลงสู่ชาร์ปตานี

Kapetsky (2530) ได้ใช้ภาพสีผสมเท็จช่วงคลื่น 1-3-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) ของข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT เพื่อตรวจสอบและเปรียบเทียบจำนวนแหล่งน้ำขนาดเล็ก ในระหว่างฤดูฝน (เมษายน ปี พ.ศ. 2528) กับ ฤดูแล้ง (สิงหาคม ปี พ.ศ. 2527) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในประเทศไทย มีบ่อ หนอง กับ หนองแล้ง จำนวน 600 แห่ง แหล่งน้ำอยู่กว่า 600 มิลลิเมตร 分布在แหล่งน้ำจำนวน 43 แหล่ง รวมเป็นพื้นที่ 475 เฮกเตอร์ โดยร้อยละ 42 ของแหล่งน้ำทั้งหมด (43 แหล่ง) มีพื้นที่ผิวน้ำอยู่กว่า 4 เฮกเตอร์ และร้อยละ 23 มีพื้นที่ผิวน้ำระหว่าง 4-9 เฮกเตอร์

ชาติ มงคลมาลัย และวัศมี สุวรรณวีระกำธร (2531) ศึกษาสิ่งแวดล้อมบริเวณชายฝั่งทะเลปักแม่น้ำบางปะกงด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลดาวเทียม SPOT ซึ่งบันทึกเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2529 พบว่า สามารถแสดงระดับตะกอนแขวนลอยได้ 3 ระดับ คือ ระดับที่มีความเข้มข้นสูง ปานกลางและต่ำ ลักษณะการแพร่กระจายของตะกอนแขวนลอยมี 2 ทิศทาง คือ ส่วนหนึ่งแพร่ไปทางชายฝั่งตะวันตกและอีกส่วนหนึ่งแพร่กระจายเลี้ยงชายฝั่งไปทางทิศใต้บริเวณปากแม่น้ำ นอกจากนี้ตะกอนที่มีความเข้มข้นต่ำที่อยู่บริเวณส่วนกลางของปากแม่น้ำมีทิศทางการแพร่กระจายไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และคณะ (2532) ได้ใช้ข้อมูลดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM ใน การศึกษาถึงความถูกต้องของการใช้ที่ดินในบริเวณจังหวัดนราธิวาส (แนวที่ 127 แควที่ 56) โดยการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับและการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ พบว่า บริเวณพุทติ๊ะแดง บริเวณบ้านแกะสะท้อน บริเวณพระตำหนักทักษิณราช尼เวศน์และบริเวณคล และบริเวณระแวง มีความถูกต้องร้อยละ 89, 88, 85 และ 80 ตามลำดับ

Srisaengthong and Disbunchong (2532) ได้ศึกษาภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT ระบบ MSS ที่ถ่ายในปี พ.ศ. 2516, 2522 และ 2530 เปรียบเทียบกับแนวชายฝั่งจากแผนที่ภูมิศาสตร์ที่จัดทำขึ้นในปี พ.ศ. 2512 พบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งอย่างชัดเจนคือ การขอกอกร่องบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา แต่ส่วนใหญ่มีการกัดเซาะของชายฝั่งเนื่องจากแรงคลื่น

และลง ทำให้มีการร่นซองแนวชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำฝั่งตะวันตกที่บ้านแหลมสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการเป็นระยะทางถึง 500 เมตร จากการคำนวณคาดการณ์ว่าในระยะเวลาอีก 18 ปีข้างหน้าพื้นที่แนวยานฝั่งจะสูญเสียไปประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร

Nuriddinov (2532) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งของทะเลสาบ Sarykamish ในช่วงปี พ.ศ. 2516-2528 ด้วยการเปรียบเทียบแนวชายฝั่งของปี พ.ศ. 2508, 2518, 2528 และ ทำนายแนวชายฝั่งในปี พ.ศ. 2531 ปรากฏว่าพื้นที่ของทะเลสาบเพิ่มจาก 159, 1,762, 3,233 และ 3,264 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ และมีปริมาณของน้ำเป็น 0.5, 13.4, 28.3 และ 30.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ

สุภท์ วงศิริเชษฐ์ (2533) พบว่าปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งได้เกิดขึ้นหลายบริเวณ เช่น ทางด้านตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ชายฝั่งเพชรบุรีและหัวหิน โดยศึกษาหาอัตราการกัดเซาะ และสาเหตุเพื่อมาตறกราบป้องกันการสูญเสียของชายฝั่งเหล่านี้ ด้วยการใช้แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ และภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT โดยเลือกบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเพชรบุรี ตลอดแนวชายฝั่งสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่ศึกษา พบว่าชายฝั่งส่วนใหญ่ถูกกัดเซาะในอัตราที่น่าเป็นห่วง เช่น ด้านตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาถูกกัดเซาะมากที่สุดถึง 500 เมตร ชายฝั่งเพชรบุรีที่บ้านบางแก้วและบ้านโนนน้อย 240 เมตร และชายฝั่งหัวหิน 200 เมตร

อัปสรสุดา ศิริพงศ์ (2535) ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณหาดบางเทา โดยเฉพาะการพังทลายบริเวณหัวใจแรมดุสิตลาภูมีในช่วงมรสุมตะวันตก พบว่าสาเหตุเนื่องมาจากรูปร่างของฝั่งทะเล และความลาดชันของพื้นทะเลที่ช่วยหักเหคลื่นลมให้รวมตัวกันกระแทก ตraj จุดนี้พอดี ในขณะที่บริเวณอื่น ๆ ไม่มีการพังทลายแม้ในช่วงมรสุมตะวันตก ความรุนแรงของ การกัดเซาะได้เพิ่มมากขึ้นจากการรวมของมนุษย์ในการก่อสร้างทำลายป่า/พืชพันธุ์ เพื่อสร้างบ้านเรือน โรงเรือน สนามกอล์ฟ ฯลฯ

จักรกฤษ กลิศสุวรรณ, ดอนพล ตันนิโยภาส และเขาวน์ ยงเฉลิมชัย (2542) อาศัยการประยุกต์เทคนิคการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งตั้งแต่แหลมโพ จังหวัดปัตตานี จนถึง ปากน้ำตากใบ จังหวัด Narathiwat รวมเป็นระยะทาง 154 กิโลเมตร โดยการเปรียบเทียบระหว่างแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. 2530 มาตรฐาน 1 : 50,000 กับภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM ปี พ.ศ. 2540-2541 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นพื้นที่ที่เกิดจากการกัดเซาะ 2.87 ตารางกิโลเมตร และการทับถม 5.02 ตารางกิโลเมตร

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

3.1 วัสดุและอุปกรณ์

3.1.1 ภาคสนาม

- 1) เครื่องวัดความลาดชันแบบแอนบีซ
- 2) เข็มทิศ
- 3) สายเทปวัดยาว 50 เมตร

4) ชุดเครื่องมือหาพิกัดทางภูมิศาสตร์ด้วยดาวเทียม (GPS) ยี่ห้อ Trimble ขนาดของความคลาดเคลื่อนขึ้นกับจำนวนของดาวเทียมที่เครื่องสามารถรับสัญญาณได้ โดยจำนวนดาวเทียม 4 ดวง มีความคลาดเคลื่อน 100 เมตร ขึ้นกับสภาพภูมิอากาศ

3.1.2 ห้องวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสารสนเทศภูมิศาสตร์และรีโมทเซนซิ่ง

- 1) แผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. 2530 มาตราส่วน 1 : 50,000 จำนวน 7 ระหว่าง ดังนี้ 5222 I, 5222 IV, 5321 I, 5322 III, 5322 IV, 5421 III และ 5421 IV
- 2) ข้อมูลภาพถ่ายตัวเลขจากดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM บรรจุในกลั้กเก卜ขนาด 8 มิลลิเมตร เก็บในรูปของ BIL (Band interleaved by line) ดังรายการในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 คุณลักษณะของข้อมูลดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM ที่ได้นำมาศึกษา

ชุดภาพ (Scene)	แนว / ແດວ	วันที่บันทึก	จำนวน ช่วงคลื่น	ปริมาณเมม				เวลาบันทึก ภาพ
				Q1	Q2	Q3	Q4	
บัดใต้น้ำ	128 / 55	20 เมษายน 2541	7	7	9	3	1*	15.08 น.
		29 กรกฎาคม 2531		5	9	8	2*	15.01 น.
บัดใต้น้ำ	127 / 55	28 พฤษภาคม 2540	7	6	9	0*	3	14.52 น.
		7 สิงหาคม 2531		4	3	0*	2	14.55 น.
น้ำเขียวสี	127 / 56	28 พฤษภาคม 2540	7	0*	0	2	3	14.53 น.
		7 สิงหาคม 2531		0*	0	1	1	14.55 น.

หมายเหตุ * หมายถึงตำแหน่งของพื้นที่ที่ทำการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้พยายามคัดเลือกข้อมูลดาวเทียมที่มีความทันสมัยและปลอดจากการรบกวนของกลุ่มเมม (ระดับปริมาณเมมเริ่มตั้งแต่ 0 ถึง 9 (100 เปอร์เซ็นต์)) พื้นที่ที่มีการรบกวนของกลุ่มเมมคือ บริเวณหาดบางมะราด ในปี พ.ศ. 2531 และบริเวณพู่ตีตะแดง ในปี พ.ศ. 2540

3) แผนที่ดินจังหวัดปัตตานีของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ.

2518 มาตราส่วน 1 : 100,000

4) แผนที่ดินจังหวัดนราธิวาสของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2518 มาตราส่วน 1 : 100,000

5) แผนที่สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานีของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เดือนมิถุนายน ปี พ.ศ. 2529 มาตราส่วน 1 : 100,000

6) แผนที่สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาสของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เดือนพฤษจิกายน ปี พ.ศ. 2529 มาตราส่วน 1 : 100,000

7) แผนที่ธรณีวิทยาประเทศไทยของกรมทรัพยากรธรรมชาติ ปี พ.ศ. 2528 ระหว่าง NB47-8,5 ชื่อระหว่าง จังหวัดนราธิวาสและอำเภอตากใบ มาตราส่วน 1 : 250,000

8) คอมพิวเตอร์ระบบปฏิบัติการแม่ข่าย Windows NT Server and Workstation

9) คอมพิวเตอร์ลูกข่าย PC Pentium 166 MMX

10) โปรแกรมประมวลผลภาพเชิงตัวเลข ได้แก่

- โปรแกรม INTERGRAPH ประกอบด้วยชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ (Module) ดังนี้

- ชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MGE Base Imager (MBI)

- ชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MGE Advance Imager (MAI)

11) โปรแกรมประมวลผลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

- โปรแกรม INTERGRAPH ประกอบโปรแกรมด้วยชุดคำสั่งส่วนจำเพาะดังนี้

- ชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MicroStation

- ชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ Module Geographic Information System Environment (MGE)

- ชุดคำสั่งส่วนจำเพาะโอลาราเคิล (Oracle)

12) โปรแกรมเชื่อมโยงข้อมูลและเก็บบันทึกข้อมูลเนื้อเรื่อง

- Window NT 4 และ Window 97

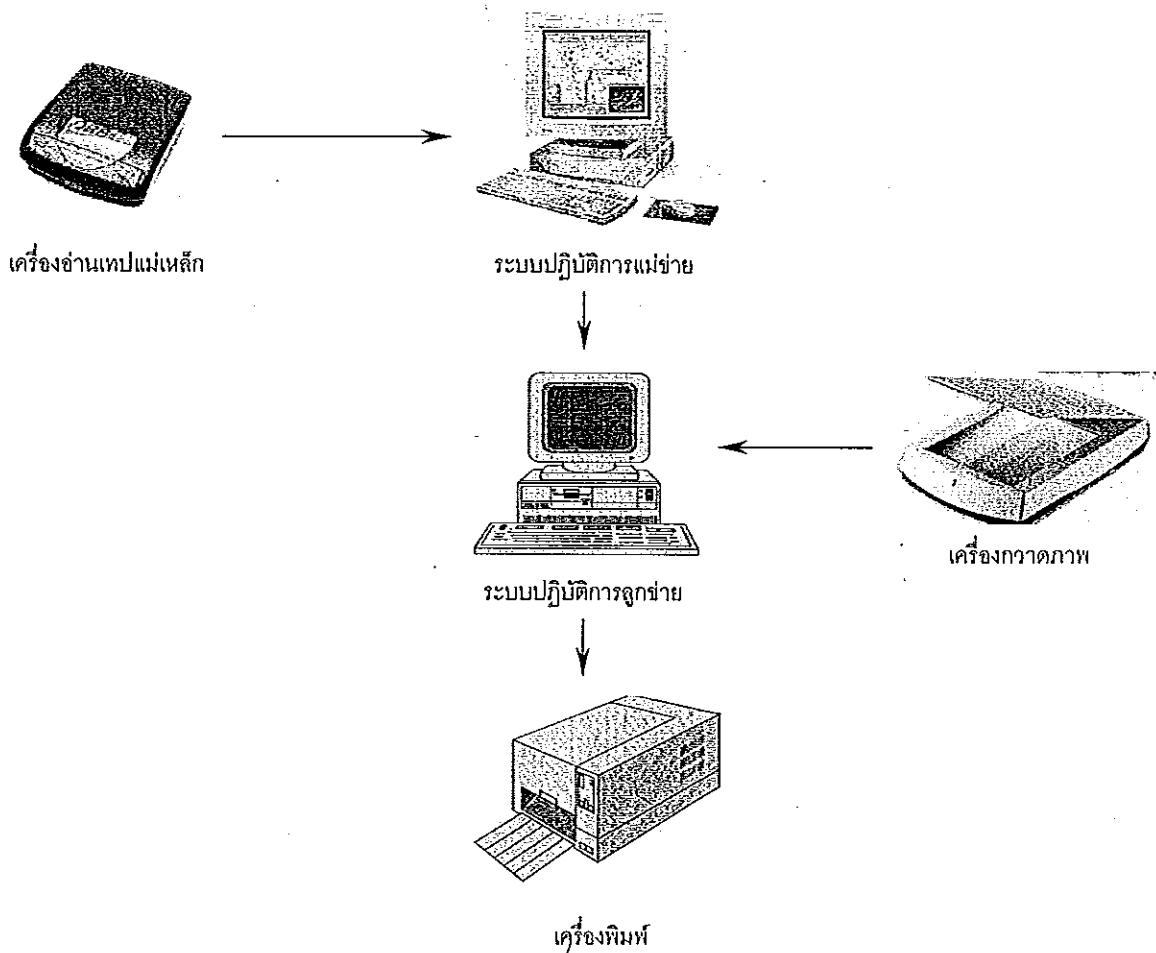
13) อุปกรณ์แสดงผลการพิมพ์ ได้แก่

- เครื่องพิมพ์ภาพสี (Printer) Hawlett Packard Deskjet รุ่น 1600 และ 692C

14) อุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการวิจัย

- เครื่องกวาดภาพสี Hewlett Packard ScanJet 4c ขนาด A4

- เครื่องถ่ายเทปแม่เหล็กขนาด 8 มิลลิเมตร ยี่ห้อ Exabyte



ภาพประกอบ 3.1 แสดงเครือข่ายการทำงานของระบบวิเคราะห์

3.2 ลักษณะการทำงานของโปรแกรม INTERGRAPH

ชุดคำสั่งส่วนจำเพาะในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 5 ชุดคำสั่ง คือ (ภาพประกอบ 3.2)

3.2.1 MicroStation

คือชุดคำสั่งคอมพิวเตอร์งานเขียนแบบ (Computer aided drafting: CAD) สำหรับการจัดการข้อมูลแผนที่และเก็บข้อมูลแผนที่เป็นแฟ้มข้อมูลในรูปของกราฟิก ซึ่งมีพัฒนาในการทำงานเกี่ยวกับการจัดเก็บ การเก็บรวบรวม การสืบค้น การแปลงข้อมูลและการแสดงผลของข้อมูลแผนที่ที่จัดทำขึ้น (Intergraph, 1994)

3.2.2 MGE Analyst หรือย่อว่า MGA

คือชุดคำสั่งเกี่ยวกับการวิเคราะห์ของคู่ประกอบของข้อมูลเชิงพื้นที่ ในแต่ละชั้นข้อมูลตลอดจนการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชั้นข้อมูล (Intergraph, 1994)

คือชุดคำสั่งเกี่ยวกับการประมวลผลภาพเชิงตัวเลข ซึ่งมีพัฒนาในการทำงานเกี่ยวกับ การแสดงภาพสีผิวสม การเน้นภาพ การเน้นขอบ การกรองภาพ การปรับแก้เชิงเรขาคณิต การตัด/ต่อภาพข้อมูลดาวเทียม เป็นต้น (Intergraph, 1994)

3.2.4 MGE Advance Imager หรือย่อว่า MAI

คือชุดคำสั่งที่พัฒนาขึ้นมาจากชุดคำสั่งของ MBI โดยเพิ่มฟังก์ชันการทำงานเกี่ยวกับ การจำแนกประเภทข้อมูล และการแปลงข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง (Intergraph, 1995)

3.2.5 โ/orาคีล

คือระบบการจัดการฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถให้โปรแกรมอื่น ๆ เข้ามาใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งโปรแกรม INTERGRAPH ตลอดจนระบบปฏิบัติการ (Operation system) เช่น DOS, UNIX, VMS, NETWATE และ Windows NT โดยลักษณะการทำงานของโ/orาคีล คือ สามารถเก็บข้อมูล นำข้อมูลมาใช้ และแก้ไขข้อมูลได้ สำหรับงานที่ใช้ร่วมกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) นั้นจะต้องกำหนดเลขประจำตัว (Identifying : ID) เพื่อเป็นตัวเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างฐานข้อมูลในโ/orาคีลกับข้อมูลภาพใน GIS สำหรับลักษณะโครงสร้างของ โ/orาคีลประกอบด้วยดังนี้ (ลือกเลย์ อินเตอร์กราฟ (ประเทศไทย), 2537)

1) DATA DIRECTORY

คือ ลักษณะของตารางที่ประกอบด้วย แอดเดคลัมบ์ โดยมีความแตกต่างจะระบบตารางอื่น ๆ คือ ตารางจะสามารถใช้ได้เพียงเจ้าของเท่านั้น

2) TABLESPACES

คือ ลักษณะของแฟ้มฐานสองที่ใช้ในการเก็บ Data directory โดยจะนำไปรีไทร์ได้ ไดเรกตอรี่ C:\orant\rdbsms71\ ซึ่งตารางต่าง ๆ ของผู้ใช้ก็จะเก็บอยู่ในไฟล์นี้ด้วย

3) การ COMMITS

คือ เป็นพื้นที่ในหน่วยความจำเรียกว่า System Global Area (SGA) ซึ่งใช้ในการถ่ายเทข้อมูล ซึ่ง SGA เป็นศูนย์กลางของการทำงาน

4) การ ROLLBACKS

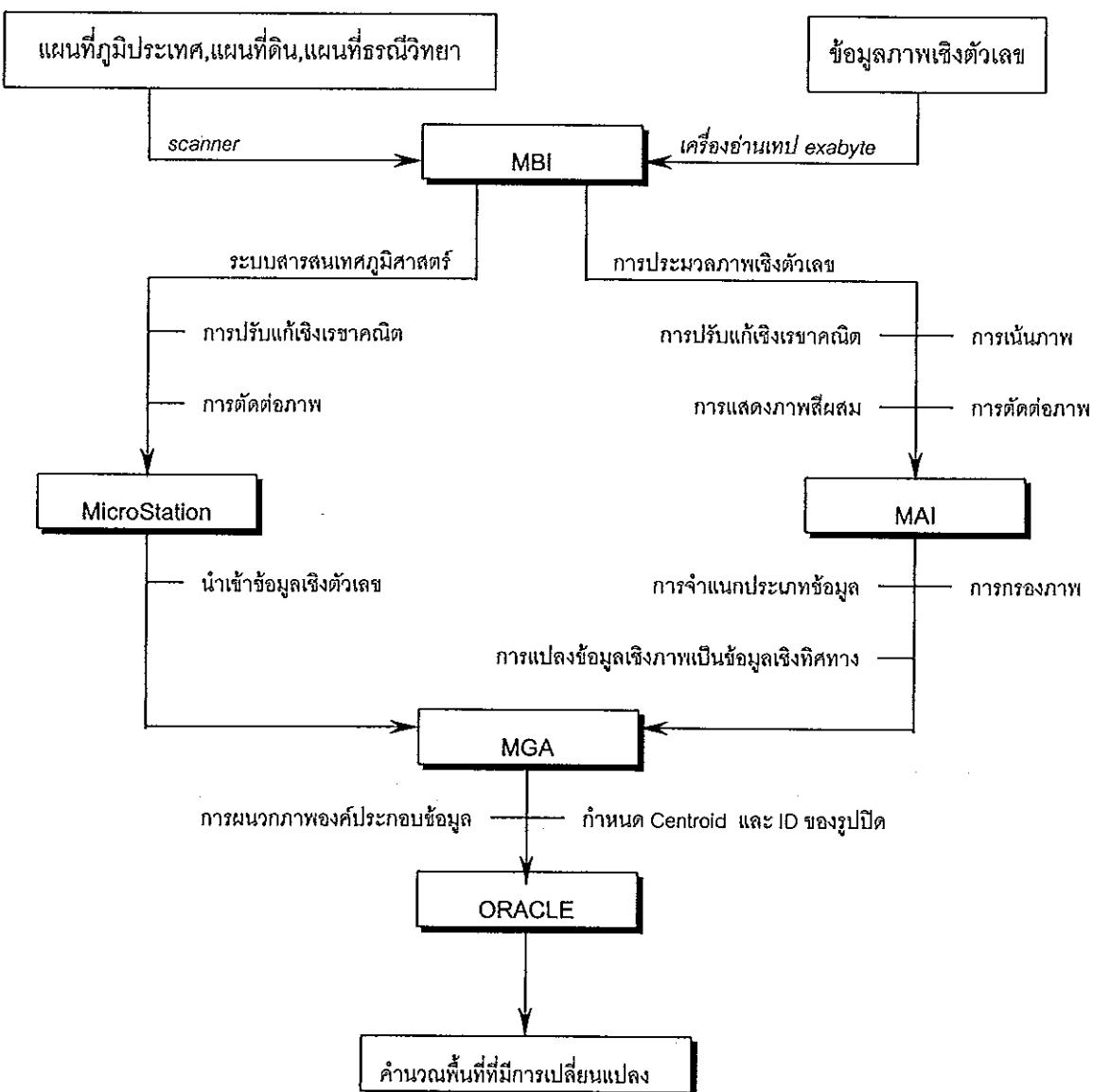
คือ เป็นพื้นที่ของไฟล์ฐานสองซึ่งทำหน้าที่เก็บข้อมูลเมื่อมีข้อผิดพลาด ค่อนข้างมีการแก้ไขข้อมูลต่าง ๆ

5) การ READ CONSISTENCY

คือ การแสดงข้อมูลที่ถูกต้องในขณะใช้งาน เนื่องจากข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลงจากการแก้ไขข้อมูลจากผู้อื่น ในกรณีที่มีผู้ใช้งานมากกว่า 2 คน

6) การ LOCK

คือ เป็นการกักข้อมูลในกรณีที่มีผู้ใช้ข้อมูลเดียวกัน ณ เวลาเดียวกัน โดยจะอนุญาตให้มีผู้ใดผู้หนึ่งทำการ COMMIT หรือ ROLLBACK เสร็จ



3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ

1) ข้อมูลทางสถิติอุดตุนิยมวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ทำการศึกษา จากฝ่ายอากาศประจำถิ่น กองภูมิอากาศ กรมอุดตุนิยมวิทยา อันได้แก่ อุณหภูมิ, ความชื้นสัมพัทธ์, ปริมาณฝน, ความสูงของคลื่น และความเร็ว/ทิศทางลม ในเดือน 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)

2) ข้อมูลลักษณะธรรมชาติวิทยาของพื้นที่ทำการวิจัย

3) ข้อมูลลักษณะดินของพื้นที่ทำการวิจัย

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

1) หาตำแหน่งพิกัดภูมิศาสตร์ด้วย GPS เพื่อกำหนดจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP)

2) วัดความลาดชันของพื้นที่ทำการวิจัย

3) ลักษณะพืชพรรณในพื้นที่ทำการวิจัย

4) ลักษณะดินในพื้นที่ทำการวิจัย

5) กิจกรรมในพื้นที่ทำการวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ

1) ลักษณะของภูมิอากาศที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่ง โดยเฉพาะลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ

2) ลักษณะของธรรมชาติวิทยา และดินในพื้นที่ทำการวิจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง

3.4.2 ข้อมูลดาวเทียม

1) การพิจารณาช่วงคลื่นที่เหมาะสมต่อการผสมแม่สี (น้ำเงิน-เขียว-แดง) เพื่อให้เห็นแนวชายฝั่งที่ชัดเจน สามารถใช้ในการติดตามและตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง

2) เทคนิคการเน้นภาพที่เหมาะสมกับการสังเกตแนวชายฝั่งได้ชัดเจนที่สุด

3) การวิเคราะห์การจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับและแบบกำกับในวิธีต่าง ๆ ว่าแต่ละวิธีมีความสามารถและเหมาะสมในการจำแนกประเภทกลุ่มข้อมูลและมีความถูกต้องเพียงใด โดยการพิจารณาจากค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance และตารางเมตริกซ์ความผิดพลาด ตามลำดับ

3.5 ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนหลักคือ (ภาพประกอบ 3.3)

ขั้นตอนที่ 1. การเตรียมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3. การประมาณผลภาพเชิงตัวเลข

ขั้นตอนที่ 4. การสำรวจภาคสนาม

ขั้นตอนที่ 5. การซ่อนทับภาพ

ขั้นตอนที่ 1. การเตรียมข้อมูล

1.1 การเตรียมข้อมูลของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

เตรียมแผนที่ที่ต้องใช้ในการศึกษา เช่น แผนที่ภูมิป্রะเทศของกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. 2530 มาตราส่วน 1 : 50,000 แผนที่รถวิทยาของกรมทรัพยากรธรรมชาติ ปี พ.ศ. 2528 มาตราส่วน 1 : 250,000 และแผนที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ปี พ.ศ. 2518 มาตราส่วน 1 : 100,000

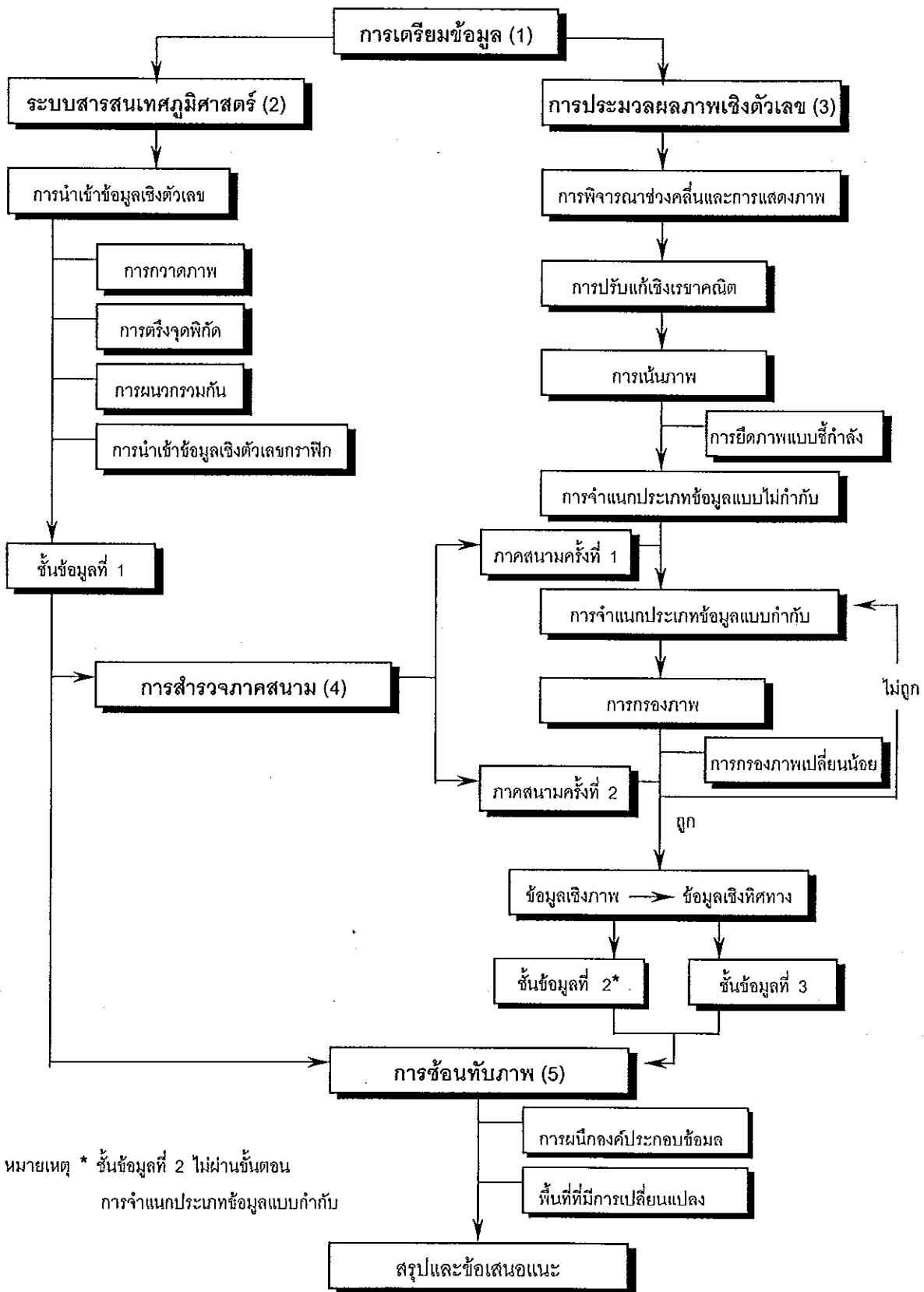
1.2 การเตรียมข้อมูลของการประมาณผลภาพเชิงตัวเลข

นำภาพข้อมูลเชิงตัวเลขจากดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM ทั้ง 2 ช่วงเวลา ที่เก็บในกลักษณ์ (Exabyte) ขนาด 8 มิลลิเมตร ในรูปของ BIL มาอ่านด้วยเครื่องอ่านเทปแม่เหล็ก พร้อมกับแยกบันทึกข้อมูลดาวเทียมแต่ละช่วงคลื่นออกเป็นแฟ้มข้อมูลจำนวน 7 แฟ้มข้อมูลตาม จำนวนช่วงคลื่นของสัญญาณดาวเทียม

ขั้นตอนที่ 2. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

2.1 การนำเข้าข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial data)

นำแผนที่ที่ใช้ในการศึกษา เช่น แผนที่ภูมิป์ประเทศ แผนที่รถวิทยา และ แผนที่ดิน มาเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยการกดภาพด้วยเครื่องกดภาพสี แต่เนื่องจากเครื่อง กดภาพสามารถกดภาพได้เพียงขนาด A4 ต่อการกด 1 ครั้ง จะนั่นจึงจำเป็นต้องกด ภาพหลาย ๆ ครั้งด้วยกัน และแต่ละครั้งของการกดภาพจะต้องให้ภาพที่ถูกกดมีส่วนที่เหลือม ล้าเล็กน้อยกับภาพที่อยู่ข้างเคียง เพื่อที่สามารถกำหนดจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ได้ทั้งใน ส่วนของภาพที่ถูกกดและภาพที่อยู่ข้างเคียง จากนั้นจึงนำภาพที่ผ่านการกดภาพแต่ละภาพ มาตีรังสฤษดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ด้วยคำสั่ง Image to Map ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MBI เมื่อตีรังสฤษดพิกัดเรียบร้อย ภาพทั้งหมดก็จะตอกันเป็นภาพพื้นที่ที่ทำการศึกษาโดยอัตโนมัติ



ภาพประกอบ 3.3 ภาพแสดงขั้นตอนการวิจัย

จากนั้นก็ต้องตัดส่วนที่เหลือมลักษณ์กันออกด้วยคำสั่ง Mosaic Images ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MBI ภาพที่ได้ก็พร้อมที่จะให้ในการนำเข้าข้อมูลเชิงตัวเลข

2.2 การนำเข้าข้อมูลเชิงตัวเลข (Digitize)

นำภาพแผนที่ที่ผ่านการตรึงจุดพิกัดมานำเข้าข้อมูลเชิงตัวเลขด้วยโปรแกรม INTERGRAPH ในส่วนของชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MicroStation เพื่อให้ได้แผนที่แสดงพื้นที่ที่ทำการศึกษา (แนวชายฝั่ง) ซึ่งในแผนที่จะประกอบด้วยตำแหน่งที่ตั้งและขอบเขตจังหวัด อำเภอ เส้นทางคมนาคม แม่น้ำและข้อมูลอื่น ๆ ที่มีตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์กำกับอยู่ พร้อมกำหนดให้เป็นหันข้อมูลที่ 1 นอกจากนี้ยังประกอบด้วยขอบเขตของพื้นที่ชนิดทิปและดินในแผนที่ครองเมืองและแผนที่ดินของพื้นที่ทำการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3. การประมวลผลภาพเชิงตัวเลข

3.1 การเตรียมข้อมูลเบื้องต้น (Data preparation)

3.1.1 การพิจารณาช่วงคลื่นและการแสดงภาพ

ตามตารางแสดงสมบัติของช่วงคลื่นต่าง ๆ ในระบบ TM (ตาราง 2.4) ให้เลือกช่วงคลื่นที่สามารถใช้พิจารณาขั้นเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยแนวชายฝั่ง พร้อมกับการแสดงภาพบนจอคอมพิวเตอร์ โดยนำค่าระดับความเข้มสีเทาของแต่ละช่วงคลื่นมาผ่านตัวกรองแม่สี ขันได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียวและสีแดง แล้วนำมาซ้อนทับกันเพื่อให้เกิดเป็นภาพสีผสม (Color composite)

3.1.2 การปรับแก้เชิงเรขาคณิต

การปรับแก้เชิงเรขาคณิตเพื่อให้ภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วงเวลา (ภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และปี พ.ศ. 2540-2541) มีตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่ตรงกัน โดยอาศัยพิกัดบนแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. 2530 มาตราส่วน 1 : 50,000 ประกอบกับการกำหนดจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ให้ครอบคลุมพื้นที่ของภาพถ่ายดาวเทียมมากที่สุดและจำนวนจุดก็ควรมากพอ โดยอาศัยคำสั่ง Image to Image ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MBI

3.2 การประมวลผลก่อน (Pre-processing)

การเน้นภาพ

ปรับค่าระดับความเข้มสีเทาของข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อลดความผิดพลาดอันเนื่องมาจากการขยายภาพและความแตกต่างของพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้แสดงรายละเอียดของภาพให้มากที่สุด ด้วยคำสั่ง Image Contrast ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MBI

3.3 การวิเคราะห์เชิงสถิติและการจำแนกประเภทข้อมูล (Statistical analysis and classification processing)

โดยการจำแนกประเภทข้อมูลแบ่งได้ 2 ขั้นตอน คือ

3.3.1 การจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับ

นำภาพสีสมเท็จของทั้ง 2 ช่วงเวลามาทำการจัดกลุ่มประเภทข้อมูล ด้วยวิธีการจัดกลุ่มแบบ K-mean Clustering และ Isodata Clustering ซึ่งจะแสดงผลในรูปของค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความสมบูรณ์ของการจัดกลุ่มประเภทข้อมูลในแต่ละวิธี ด้วยคำสั่ง Classifying Images ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MAI

3.3.2 การจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ

นำข้อมูลจากภาคสนามประกอบกับกลุ่มข้อมูลที่ได้จากการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับ มากำหนดพื้นที่ตัวอย่างของกลุ่มข้อมูลแต่ละกลุ่มข้อมูล เมื่อได้พื้นที่ตัวอย่างที่สมบูรณ์แล้วจึงจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541) ด้วยวิธีการจำแนกแบบ Minimum Distance Classification, Parallellepiped Classification และ Maximum Likelihood Classification โดยใช้ค่าตารางเมตริกและความผิดพลาดในการเปรียบเทียบความถูกต้องของการจำแนกประเภทข้อมูลในแต่ละวิธี ด้วยคำสั่ง Classifying Images ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MAI (เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดพื้นที่ตัวอย่างในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ได้ เพราะไม่สามารถทราบองค์ประกอบของข้อมูลย้อนหลังได้ จะเน้นผู้วิจัยจึงขอให้ข้อมูลการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับเป็นเกณฑ์ในการทำวิจัย)

3.4 การตกแต่งข้อมูลหลังการจำแนกประเภทข้อมูล (Post processing)

3.4.1 การกรองภาพ

ลักษณะของข้อมูลที่ผ่านการจำแนกประเภทข้อมูลแล้ว ข้อมูลบางส่วนจะกระจัดกระจายเป็นพื้นที่เล็ก ๆ จึงจำเป็นต้องรวมหรือแยกข้อมูลที่เหล่านี้ให้เป็นกลุ่มข้อมูลที่เหมาะสม โดยวิธีการกรองภาพด้วยหน้าต่างกรองภาพขนาด 11×11 เพราะหน้าต่างที่มีขนาดใหญ่ข้อมูลก็มีความสม่ำเสมอมากขึ้น (Jensen, 1998) ด้วยคำสั่ง Filtering Images ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MAI เพื่อให้ภาพที่ได้มีความถูกต้องมากขึ้น และมีความต่อเนื่องกันของจุดภาพ

3.4.2 การแปลงข้อมูลจากข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง

การแปลงข้อมูลที่อยู่ในรูปข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทางด้วยฟังก์ชัน Convert Raster to Vector ในส่วนของชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MAI เมื่อได้ข้อมูลในรูปของข้อมูลเชิงทิศทาง พร้อมกำหนดให้ข้อมูลเชิงทิศทางของขอบแนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และ ปี พ.ศ. 2540-2541 เป็นชั้นข้อมูลที่ 2 และ ชั้นข้อมูลที่ 3 ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 4. การสำรวจภาคสนาม

ข้อมูลที่เก็บได้จากพื้นที่ภาคสนาม ได้แก่

1. การหาตำแหน่งจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP)
2. ลักษณะเนื้อดิน
3. ความลาดชันของพื้นที่
4. ความกว้าง/ลึกของแนวการกัดเซาะและการทับถม
5. ประเภทของกิจกรรมในพื้นที่

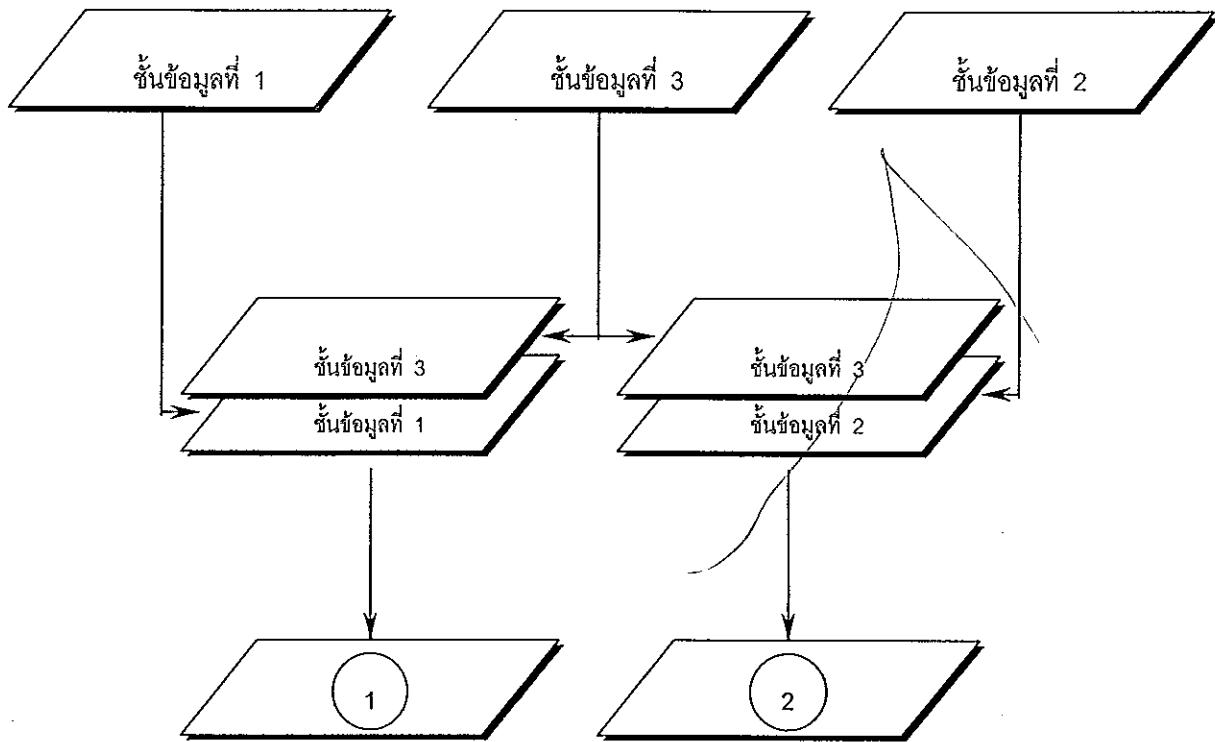
ขั้นตอนที่ 5. การซ้อนทับภาพ (Overlay)

นำแนวชายฝั่งจากขั้นตอนที่ 2 และ 3 ซึ่งข้อมูลอยู่ในรูปของข้อมูลเชิงทิศทางของแนวชายฝั่งจากแผนที่ภูมิประเทศ (ขั้นข้อมูลที่ 1) และแนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วงเวลา (ขั้นข้อมูลที่ 2 และ 3) มาซ้อนทับกัน ดังผังภาพประกอบ 3.4 พร้อมกับผนวกข้อมูลเข้าด้วยกัน กล่าวคือ การปรับแก้เส้นที่ไม่สมบูรณ์ เช่น เส้นเหลื่อมล้ำกัน เส้นไม่บรรจบกัน เส้นที่ขาดหายไป เส้นที่เกินออกมาก เป็นต้น เพื่อให้เส้นมีความถูกต้องและมีลักษณะเป็นรูปปิ๊ดพร้อมกับกำหนดจุดรวมมวล (Centroid) และเลขประจำตัว (Identifying : ID) ของแต่ละพื้นที่รูปปิ๊ดที่เกิดจากการเหลื่อมล้ำกันของเส้นแนวชายฝั่งทั้ง 2 ช่วงเวลา เพื่อเป็นตัวเรื่องโดยความสัมพันธ์ระหว่างฐานข้อมูลในโควาเดลกับข้อมูลกราฟิกใน MicroStation โดยกำหนดให้

เลขประจำตัว “E” (Erosion) หมายถึงพื้นที่ที่เกิดจากการกัดเซาะ

เลขประจำตัว “D” (Deposition) หมายถึงพื้นที่ที่เกิดจากการทับถม

ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MGA เพื่อสามารถคำนวณหาพื้นที่ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งได้ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะโควาเดลต่อไป



กำหนดให้

ขั้นข้อมูลที่ 1 คือ แนวชายฝั่งจากแผนที่ภูมิประเทศ ปี พ.ศ. 2530

ขั้นข้อมูลที่ 2 คือ แนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531

ขั้นข้อมูลที่ 3 คือ แนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541

1 คือ พื้นที่แนวชายฝั่งที่เปลี่ยนแปลงจากการเปรียบเทียบระหว่าง

แผนที่ภูมิประเทศกับภาพถ่ายดาวเทียม

2 คือ พื้นที่แนวชายฝั่งที่เปลี่ยนแปลงจากการเปรียบเทียบระหว่าง

ภาพถ่ายดาวเทียมตัวยกัน

ภาพประกอบ 3.4 ผังแสดงการซ้อนทับของแนวชายฝั่ง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการวิเคราะห์

4.1 สัณฐานวิทยาของแนวชายฝั่ง

4.1.1 จังหวัดปัตตานี

แนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานี (พื้นที่ที่ทำการศึกษา) ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่แหลมโพจน์ถึงบริเวณบ้านป่าใหม่ อำเภอสายบุรี (รายต่อระหว่างจังหวัดปัตตานีและราชวิวัสา) รวมเป็นระยะทาง 75 กิโลเมตร แนวชายฝั่งบริเวณนี้ค่อนข้างราบรื่น มีความกว้างหน้าหาดประมาณ 10 ถึง 50 เมตร ต้นไม้พับส่วนใหญ่เป็นต้นสนและต้นมะพร้าวเป็นหลัก แนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีสามารถแบ่งออกเป็นช่วง ๆ ที่สำคัญได้ดังนี้ (ภาพประกอบ 4.1)

1) แหลมโพ เป็นแหลมที่เกิดจากตะกอนทรายที่ถูกกระแทกแน่น้ำเลียบชายฝั่งพัดพามาทับกัน เป็นลักษณะสันดอนจะอยู่ระหว่างหัวในทิศตะวันออก-ตะวันตก (236 องศา) ซึ่งปัจจุบันทิศทางของกระแทกแน่น้ำเลียบชายฝั่งบริเวณดังกล่าว ตัวแหลมโพมีความยาว 15,310 เมตร ส่วนที่กว้างที่สุดมีความกว้าง 1,757 เมตร แนวชายฝั่งด้านนอกของแหลมโพเป็นแนวหาดทรายที่แคบและมีความโถงมนเพราะอิทธิพลของคลื่น ส่วนด้านในเป็นลักษณะกว้าง ๆ แห่ง ๆ โดยส่วนใหญ่เป็นหาดเลนที่เกิดจากการทับกันของตะกอนจากแม่น้ำยะหริ่งและปัตตานี พื้นที่ส่วนใหญ่ของแหลมโพค่อนข้างราบรื่น ต้นไม้ส่วนใหญ่คือ ต้นสน เพราะมีการปลูกไว้เพื่อใช้เป็นแนวป้องกันลมจากลักษณะการวางตัวของแหลมโพทำให้พื้นที่ด้านในคล้ายเป็นอ่าว เรียกว่า อ่าวปัตตานี

อ่าวปัตตานี เป็นอ่าวที่อยู่ระหว่างแหลมโพและปากน้ำปัตตานี (ต้นน้ำแหลมฯ) จากรอยต่อระหว่างเขาตาป่าปารัง (สูง 1,265 เมตร) และเขายันกุส (สูง 1,144 เมตร) ของทิวเขาสันกาลาครีรีในเขตจังหวัดยะลา มีความยาว 190 กิโลเมตร ขนาดของตัวอ่าวมีความกว้าง 6,281 เมตร และความยาว 12,504 เมตร ครอบคลุมพื้นที่ 55.6 ตารางกิโลเมตร ปากอ่าวมีความกว้าง 2,311 เมตร อ่าวปัตตานีเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญเชื่อมระหว่างทะเลภายนอกกับอาเภอยะหริ่งโดยแม่น้ำยะหริ่ง (ต้นน้ำแหลมฯจากบริเวณเขาแบ่งเขตอำเภอมายกับอาเภอยะรังในจังหวัดปัตตานี มีความยาว 45 กิโลเมตร) น้ำในอ่าวปัตตานีตื้นมาก แนวชายฝั่งรอบอ่าวปัตตานีส่วนใหญ่เป็นหาดเลนของตะกอนที่พัดพามาทับกันแน่น้ำ และมีต้นโงกงขึ้นอยู่ทั่วไป

2) แหลมบางมะรวด เป็นลักษณะของเบินเขาทินแกรนิต (สูง 26 เมตร) ที่ยื่นลงสู่ทะเลแหลมบางมะรวดอยู่ห่างจากแหลมโพไปทางทิศตะวันตก (285 องศา) เป็นระยะทาง 35.5 กิโลเมตร ทางด้านข้างของแหลมบางมะรวด คือ ปากน้ำคลองบางมะรวด หาดทรายบริเวณนี้จะปางกว้างเป็น

สันทรายขนาดเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ต้นไม้ที่พบส่วนใหญ่เป็นต้นมะพร้าวแต่ไม่หนาแน่นัก ห่างออกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ (148 องศา) ประมาณ 4.2 กิโลเมตร ของแหลมบางมะraq คือ แหลมท่าพระ ซึ่งเป็นเนินเขาเตี้ย ๆ ทางทิศตะวันตกของแหลมท่าพระเป็นปากคลองแม่น้ำและหาดเมืองซึ่งเป็นหาดกว้าง

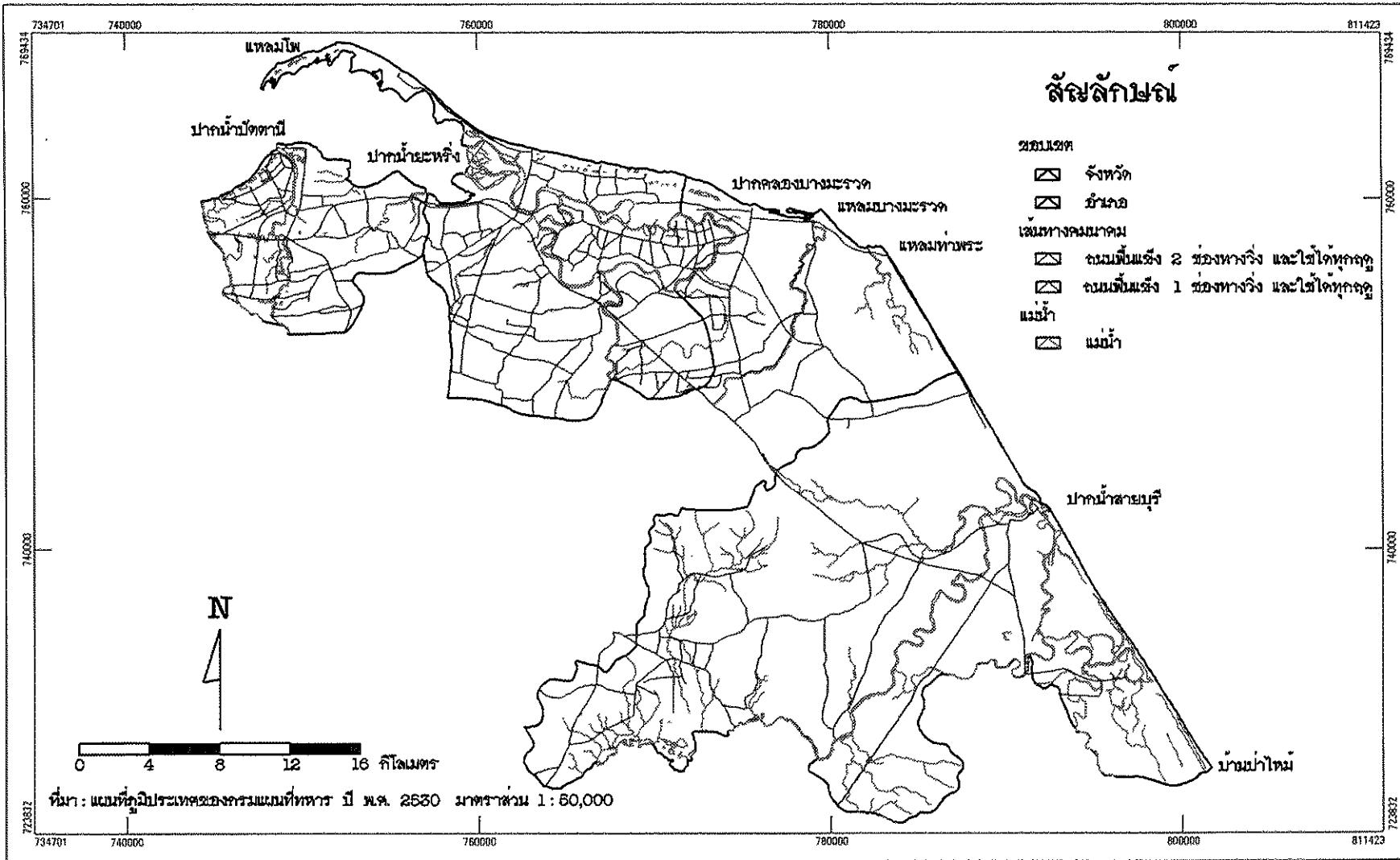
3) แหลมท่าพระถึงบ้านป่าใหม่ แนวชายฝั่งมีลักษณะที่ยวและเหยียดตรงโดยตลอด วางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ทิศตะวันออกเฉียงใต้ (122 องศา) มีความยาว 35 กิโลเมตร ที่นี่ที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างราบรื่น หน้าหาดมีความกว้างประมาณ 10 ถึง 50 เมตร และมีแนวต้นสนและต้นมะพร้าวตลอดแนว ห่างจากแหลมท่าพระลงมา 17 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของปากน้ำสายบุรี (ต้นน้ำใหญ่มาจากการไหลลงมาจากแม่น้ำตาล) (สูง 269 เมตร) ในเขตจังหวัดราษฎร์ มีความยาว 170 กิโลเมตร) ปากน้ำสายบุรีมีความกว้าง 360 เมตร และมีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นทั้งด้านข่ายและขวา มีความยาว 300 และ 600 เมตร ตามลำดับ (Sujeet, et al, 1996)

4.1.2 จังหวัดราษฎร์

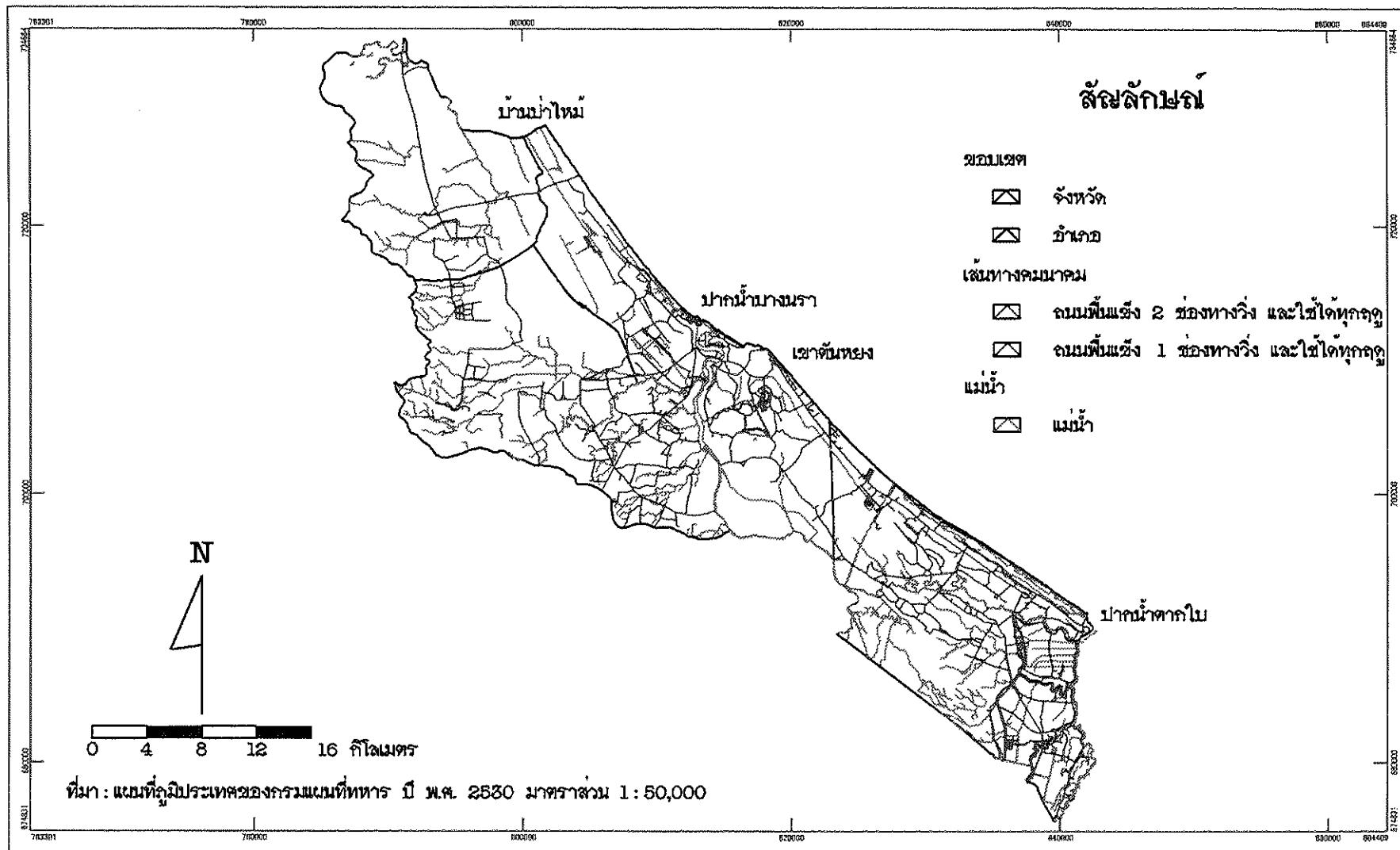
แนวชายฝั่งจังหวัดราษฎร์ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่บ้านป่าใหม่จนถึงปากน้ำตากใบ รวมเป็นระยะทาง 56 กิโลเมตร แนวชายฝั่งบริเวณนี้ค่อนข้างราบรื่นและเป็นแนวเด่นคงแล้วน้อย หน้าหาดมีความกว้างมากกว่าหน้าหาดของบริเวณจังหวัดปัตตานี แนวชายฝั่งจังหวัดราษฎร์สามารถแบ่งออกเป็นช่วง ๆ ที่สำคัญได้ดังนี้ (ภาพประกอบ 4.2)

1) บ้านป่าใหม่ถึงเขาตันหยง (เข้าหินแกรนิต สูง 293 เมตร) มีความยาว 24 กิโลเมตร แนวชายฝั่งประกอบด้วยต้นสนและต้นมะพร้าวตลอดแนว ห่างจากเขาตันหยงขึ้นไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ (234 องศา) ประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของปากน้ำบางนรา (ต้นน้ำใหญ่มาจากการไหลลงมาจากแม่น้ำโก-ลก ในตำบลเกาะสะท้อน อำเภอตากใบ มีความยาว 55 กิโลเมตร) ปากน้ำบางนรา มีความกว้าง 250 เมตร และมีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นทั้งข่ายและขวา มีความยาว 500 และ 750 เมตร ตามลำดับ (Sujeet, et al, 1996)

2) เขาตันหยงถึงปากน้ำตากใบ มีความยาว 32 กิโลเมตร แนวชายฝั่งประกอบด้วยต้นสนและต้นมะพร้าวเป็นหลัก โดยที่นี่ป่าสมิสดและพื้นที่พ犹เรมในบางพื้นที่ มีแนวสันดอนทรายขนาดใหญ่ทางด้านบนนกับแผ่นดินเรียกว่า คาบสมุทรตากใบ (ส่วนกว้างที่สุดกว้าง 376 เมตร) ทำให้ที่ลุ่มระหว่างสันทรายคลายเป็นแม่น้ำตากใบ (มีความยาว 13 กิโลเมตร) โดยมีปากน้ำจารดกับแม่น้ำโก-ลก (ต้นน้ำมาจากการไหลลงมาจากแม่น้ำตาล) ปากน้ำตากใบมีความกว้าง 205 เมตร และเป็นที่ตั้งของท่าเรือบ้านตาบा อำเภอตากใบ ปากน้ำตากใบมีความกว้าง 205 เมตร และเป็นที่ตั้งของท่าเรือ



ภาพประกอบ 4.1 แผนที่ภูมิประทศและข้อมูลอื่น ๆ ของจังหวัดปัตตานี



ภาพประกอบ 4.2 แผนที่ภูมิประเทศและข้อมูลอื่น ๆ ของจังหวัดราชบุรี

4.2 ลักษณะภูมิอากาศ

4.2.1 จังหวัดปัตตานี

ก. ฤดูกาล แบ่งออกได้เป็น 2 ฤดูกาลคือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนกรกฎาคม และฤดูแล้ง เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

ข. อุณหภูมิ อุณหภูมิเฉลี่ยสูงและต่ำสุดตลอดปี คือ 32.0 และ 22.9 องศาเซลเซียส ตามลำดับ และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 27.0 องศาเซลเซียส (ตาราง 4.2) (ภาพประกอบ 4.3)

ค. ความชื้นสัมพัทธ์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี ร้อยละ 81 ความชื้นเฉลี่ยสูงสุดในเดือนพฤษภาคม (ร้อยละ 96) และต่ำสุดในเดือนมีนาคมและเมษายน (ร้อยละ 55) (ตาราง 4.2) (ภาพประกอบ 4.3)

ง. ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,758.6 มิลลิเมตรต่อปี จำนวนวันที่ฝนตกในรอบปีเฉลี่ย 142 วัน เดือนที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดและน้อยที่สุด คือเดือนพฤษภาคม (414.4 มิลลิเมตร) และเดือนกุมภาพันธ์ (22.3 มิลลิเมตร) ตามลำดับ (ตาราง 4.2) (ภาพประกอบ 4.4)

จ. ลม ความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุด 5.1 นอต ในเดือนกุมภาพันธ์ (ทิศตะวันออก) และความเร็วลมเฉลี่ยต่ำสุด 3.0 นอต ในเดือนตุลาคม(ทิศตะวันตก) (ตาราง 4.2) (ภาพประกอบ 4.5)

4.2.2 จังหวัดราชบุรี

ก. ฤดูกาล แบ่งออกได้เป็น 2 ฤดูกาลคือ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม และฤดูแล้ง เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

ข. อุณหภูมิ อุณหภูมิเฉลี่ยสูงและต่ำสุดตลอดปี คือ 31.8 และ 23.4 องศาเซลเซียส ตามลำดับ และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 27.2 องศาเซลเซียส (ตาราง 4.3) (ภาพประกอบ 4.6)

ค. ความชื้นสัมพัทธ์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี ร้อยละ 82 ความชื้นเฉลี่ยสูงสุดในเดือนพฤษภาคม (ร้อยละ 97) และต่ำสุดในเดือนเมษายน ร้อยละ 63 (ตาราง 4.3) (ภาพประกอบ 4.6)

ง. ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,400.1 มิลลิเมตรต่อปี จำนวนวันที่ฝนตกในรอบปีเฉลี่ย 170.2 วัน เดือนที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดและน้อยที่สุด คือเดือนพฤษภาคม (605.3 มิลลิเมตร) และเดือนกุมภาพันธ์ (36.8 มิลลิเมตร) ตามลำดับ (ตาราง 4.3) (ภาพประกอบ 4.7)

จ. ลม ความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุด 4.0 นอต ในเดือนธันวาคม (ทิศตะวันออก) และความเร็วลมเฉลี่ยต่ำสุด 2.3 นอต ในเดือนมิถุนายนถึงตุลาคม (ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ) (ตาราง 4.3) (ภาพประกอบ 4.8)

4.3 ลักษณะคลื่นและกระแสน้ำ

4.3.1 จังหวัดปัตตานี

ก. คลื่น ความสูงของคลื่นเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด มีความสูงเฉลี่ย 3.6 เมตร (ธันวาคม) และ 1.0 เมตร (สิงหาคม) ตามลำดับ และมีความสูงของคลื่นโดยเฉลี่ย มีความสูง 3.4 เมตร ในเดือนธันวาคม ดังตาราง 4.2

ข. กระแสน้ำ กระแสน้ำบิเวณจังหวัดปัตตานี (หาดบางมะราวด) ทำการตรวจวัดที่ระดับความลึกของน้ำทะเล 3 ระดับ คือ 6, 20 และ 30 เมตร มีความเร็วและทิศทางของกระแสน้ำ แสดงดังตาราง 4.1

4.3.2 จังหวัดราชบุรี

ก. คลื่น ความสูงของคลื่นเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด มีความสูงเฉลี่ย 3.0 เมตร (ธันวาคม) และ 0.6 เมตร (พฤษภาคมถึงกรกฎาคม) ตามลำดับ และมีความสูงของคลื่นโดยเฉลี่ย มีความสูง 3.0 เมตร ในเดือนธันวาคม ดังตาราง 4.3

ข. กระแสน้ำ กระษ่าน้ำบิเวณจังหวัดราชบุรี (คาบสมุทรตากใบ) ทำการตรวจวัดที่ระดับความลึกของน้ำทะเล 2 ระดับ คือ 6 และ 9 เมตร มีความเร็วและทิศทางของกระแสน้ำ แสดงดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ตารางแสดงความเร็วและทิศทางของกระษ่าน้ำบิเวณจังหวัดปัตตานีและราชบุรี

ความเร็วและทิศทางของกระษ่าน้ำ (นอต / องศา)						
	แหลมโพ *		หาดบางมะราวด **		คาบสมุทรตากใบ **	
ระดับความลึก (เมตร)	น้ำเข้ม	น้ำลาง	น้ำเข้ม	น้ำลาง	น้ำเข้ม	น้ำลาง
6	0.65 / 230°	0.50 / 50°	1.04 / 310°	0.42 / 290°	0.60 / 170°	0.64 / 340°
9	-	-	-	-	0.70 / 125°	0.48 / 285°
20	-	-	1.10 / 320°	0.36 / 290°	-	-
30	-	-	0.58 / 300°	0.36 / 150°	-	-

หมายเหตุ สถานีตรวจวัด

บริเวณหาดบางมะราวด ที่ ละติจูด 07° 16'.06 เหนือ ลองติจูด 100° 37'.99 ตะวันออก

บริเวณคาบสมุทรตากใบ ที่ ละติจูด 06° 18'.21 เหนือ ลองติจูด 102° 04'.14 ตะวันออก

ที่มา : *อัปสรสุดา ศิริพงศ์, 2529

**กองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์, 2541

ตาราง 4.2 ตารางแสดงผลติดภัยออกาศของจังหวัดป่าตอง ปี ๓๒ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๔๑)

อุณหภูมิ (C)	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ป.ค.	ไ.ค.
เขตร้อน	25.8	26.3	27.2	28.1	28.1	27.7	27.4	27.4	27	26.7	26.1	25.7	25.7	27
เขตร้อนชื้น	30.4	31.7	33	34.1	33.7	33	32.7	32.7	32.2	31.3	29.9	29.3	29.3	32
เขตร้อนชื้น (ร้อน)	3403	35.1	37.9	37.5	36	36.3	35.8	35.8	35.5	35.6	33.8	33	33	37.9
เขตร้อนชื้น (ร้อนชื้น)	21.7	21.6	22	23.1	23.8	23.6	23.3	23.3	23.2	23.2	23.1	22.6	22.6	22.9
เขตร้อนชื้น (หนาว)	17.8	16.7	17.5	17.4	19.6	20.6	20.1	20.8	20.8	20.6	20	19.4	19.4	16.7
ความชื้นในอากาศ (%)	เฉลี่ย	80	78	77	77	80	80	80	80	81	84	86	86	81
	เขตร้อนชื้น	95	95	94	95	94	94	94	94	94	95	96	96	95
	เขตร้อนชื้น (ร้อน)	60	57	55	55	59	60	60	59	62	67	71	69	61
	เขตร้อนชื้น (หนาว)	37	30	28	33	34	28	38	38	40	46	49	48	28
ลม	ความเร็ว (เมตร)	5	5.1	4.7	4	3.2	3.4	3.7	4	3.9	3	3.2	3.2	4.3
	ทิศทาง	E	E	E	E	W	W	W	W	W	W	W	W	E
ปริมาณน้ำฝน	เฉลี่ย (มิลลิเมตร)	47.6	22.3	35.8	65.4	138.8	114.4	120.3	129.5	148.6	193.5	414.4	328	175.8.6
	จำนวนวัน (วัน)	6.2	3.1	3.7	6.3	13.6	12.1	12.8	13	15.2	18.4	20.6	16.7	14.2
	สูงสุด (มิลลิเมตร)	191	61.6	106.4	73.8	98.3	68.1	82.1	98	84.6	133.5	266.2	233.4	266.2
ความชื้นของคลื่น	เฉลี่ย	2.9	2.7	2.6	2.1	1.9	1.7	1.6	1.6	1.7	1.7	3.4	3.4	
	เขตร้อนชื้น	3	2.9	2.7	2.4	2	2	1.8	1.9	2	2	3.4	3.6	
	เขตร้อนชื้น (หนาว)	2.9	2.3	2.1	2	1.6	1.3	1.2	1	1.2	1.2	2.9	3.3	

หมายเหตุ

ข้อมูล พ.ศ. 2541 จราจรและสถานะในปัจจุบัน

ข้อมูลการลงดินเพื่อสำรวจในปี (พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๔๑) และได้จากการสำรวจเดือนกรกฎาคมปี ๒๕๓๔

ที่มา : กองภูมิศาสตร์ กรมอุตุนิยมวิทยา, ๒๕๔๑

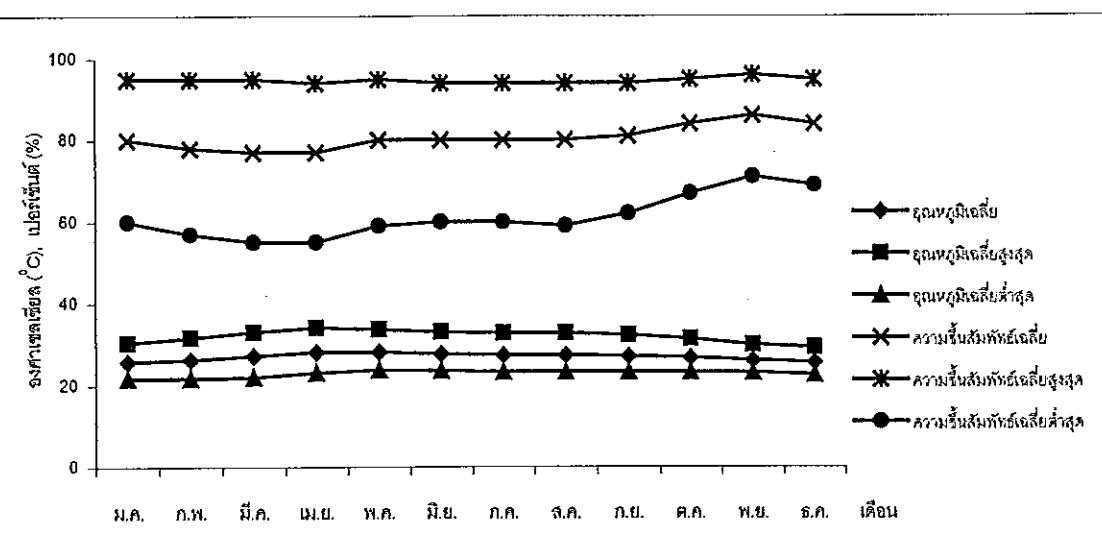
ตาราง 4.3 ตารางแสดงอัตราการแปรผันของความชื้นในอากาศตามฤดูกาล 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)

อุณหภูมิ (C)	ม.ค.	ก.พ.	มี.ย.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประจำปี
เรซิล	26.2	26.7	27.5	28.4	28.4	28	27.6	27.5	27.3	27	26.3	25.9	27.2
	30.2	31.2	32.2	33.4	33.4	33.1	32.7	32.7	32.4	31.5	29.9	29.3	31.8
	33.6	35.1	36.6	37.6	37.6	39	37	36.3	36.3	36.4	37.8	35.3	33.3
สูงสุด	22.6	22.7	23.1	23.9	24.1	23.8	23.5	23.4	23.4	23.5	23.3	23.1	23.4
	22.6	22.7	23.1	23.9	24.1	23.8	23.5	23.4	23.4	23.5	23.3	23.1	23.4
	17.9	17.5	18.8	20.2	20.5	21.4	20.5	21	21.1	20.3	20.7	19.8	17.5
ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	เรซิล	81	80	79	79	80	80	81	81	82	84	87	85
	เรซิล	94	93	93	93	94	94	94	94	94	95	95	95
	สูงสุด	68	66	65	63	64	64	64	64	65	65	69	75
ต่ำสุด	49	47	40	45	38	40	39	40	39	36	45	48	53
	49	47	40	45	38	40	39	40	39	36	45	48	53
	ต่ำสุด	3.8	3.9	3.5	3	2.6	2.3	2.3	2.3	2.4	2.3	2.6	4
ลม	ความเร็ว (เมตร)	E	E	E	E	N	E,NE	NE	NE,SW	NE	NE	NE	E
	ความเร็ว (เมตร)	108.8	36.8	77.8	66.6	146.1	121.3	136.3	149.8	185.3	262.3	605.3	503.7
	จำนวนวัน (รูป)	12.4	7.3	6.7	7.4	13.1	12.7	13.2	15.1	17.2	20	22.9	22.2
ลม	สูงสุด (เมตร)	424.6	41.5	154.2	109.9	126.3	87.6	98.5	87.8	124.3	237.2	442.7	305.8
	เรซิล	2.5	2	1.6	1.3	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.3	2.6
	สูงสุด	2.6	2.7	2.2	2	1.9	1.7	1.7	1.7	1.7	2	2.9	3
ความชื้นคงที่	(เมตร)	1.9	1.6	1.1	1	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.9	2.4	2.5

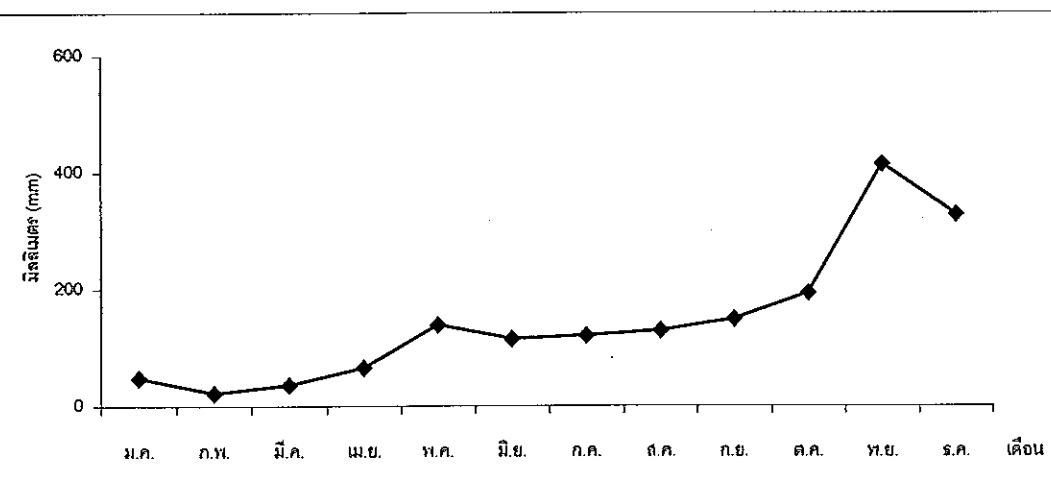
หมายเหตุ
๑) ค่าเฉลี่ย พ.ศ. 2541 ร่วบรวมทั้งชั่วโมงและค่าเฉลี่ย

๒) ค่าเฉลี่ยของสูงสุดของแต่ละเดือนในแต่ละปี (พ.ศ. 2534-2541)

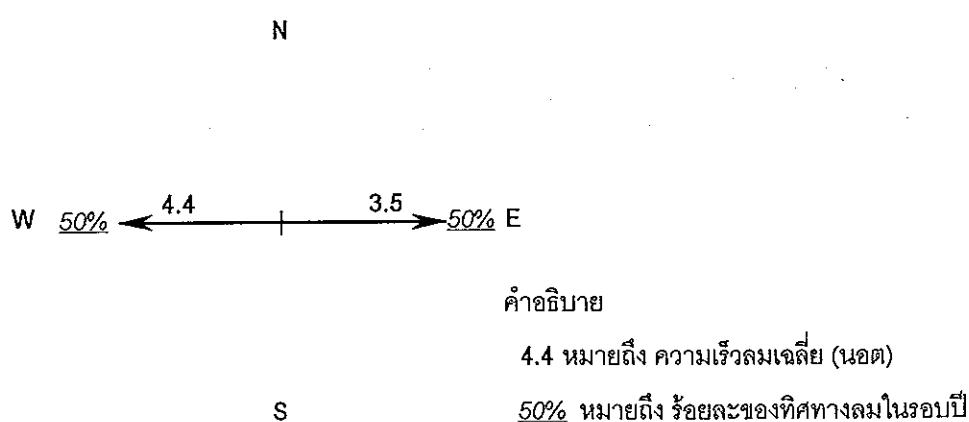
ที่มา : กษังภูมิศาสตร์ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2541



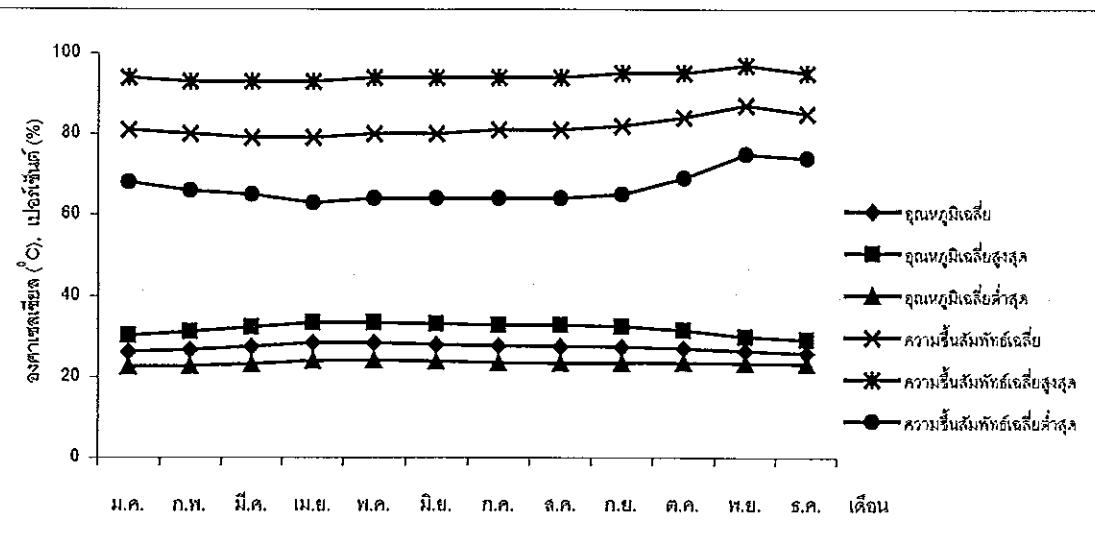
ภาพประกอบ 4.3 ภาพแสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพันธ์เฉลี่ยของจังหวัดปีตานีในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)



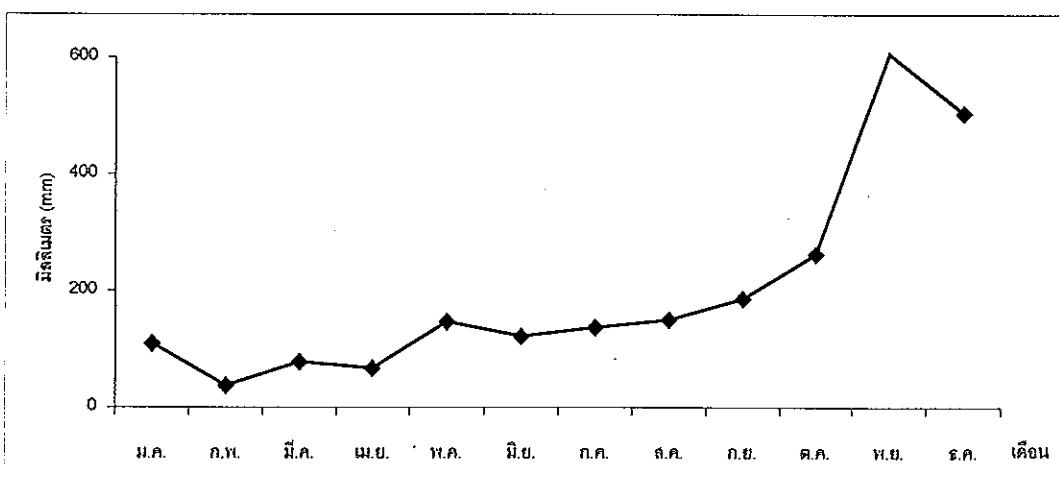
ภาพประกอบ 4.4 ภาพแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดปีตานีในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)



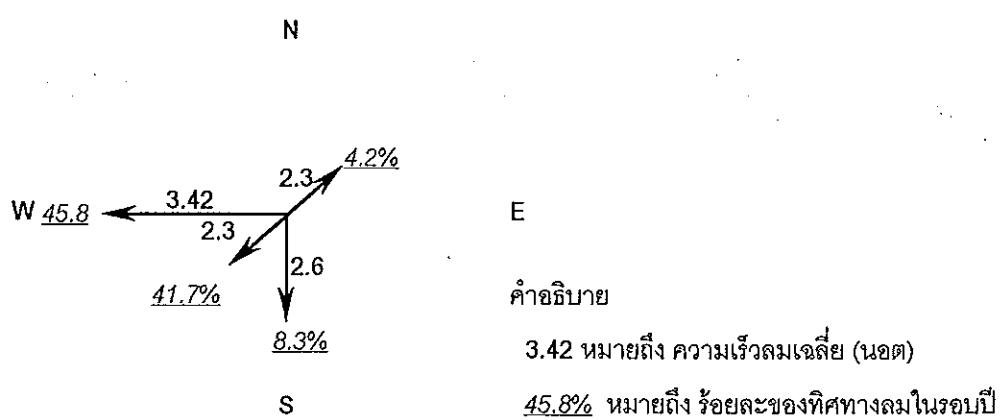
ภาพประกอบ 4.5 ภาพแสดงความถี่ประจำปีเฉลี่ยของลมของจังหวัดปีตานีในคาบ 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)



ภาพประกอบ 4.6 ภาพแสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพันธ์เฉลี่ยของจังหวัดนราธิวาสในปี 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)



ภาพประกอบ 4.7 ภาพแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดนราธิวาสในปี 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)



ภาพประกอบ 4.8 ภาพแสดงความถี่ประจำปีเฉลี่ยของลมของจังหวัดนราธิวาสในปี 32 ปี (พ.ศ. 2510-2541)

4.4 ลักษณะทางธรณีวิทยา

สภาพทางธรณีวิทยาริเวณแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีและนาธิวาส อาจแบ่งได้ดังนี้ (กรมทรัพยากรธรรมชาติ, 2528) ดังภาพประกอบ 4.9

4.4.1 หินชั้นและหินแปร (Sedimentary and Metamorphic Rocks)

ก. ตะกอนน้ำพา (Qa)

ซึ่งเป็นหินยุคควอเทอร์นารี (Quaternary) ประกอบด้วย กรวด ทราย ทรายเบঁง และทรายชายหาดใหม่และเก่า พบรากจะดายตัวอยู่ทั่วไปตลอดแนวชายฝั่งตั้งแต่แหลมเพลิงไปถึงปากน้ำตากใบ

ข. ตะกอนตะพักรุ่มน้ำ (Qt)

ซึ่งเป็นหินยุคควอเทอร์นารี ประกอบด้วย กรวด ทราย ทรายเบঁง ดิน และดินแลง พบรากจะดายในบริเวณกิ่งอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี

ค. หินตะกอนเนื้อผ้า (T)

ซึ่งเป็นหินยุคเทอร์เชียรี (Tertiary) ประกอบด้วย หินกรวดมัน หินทราย ทรายและกรวด ซึ่งมีเนื้อที่เป็นปะการังตัวถังปะการังตัวดี มีทรายเป็นเลนส์ และซากพีช พบรากจะดายตัวในบริเวณอำเภอเยื่อง

ง. หินตะกอน (C*)

ซึ่งเป็นหินยุคคาร์บอนิฟิแอร์ส (Carboniferous) ประกอบด้วย หินทราย สีน้ำตาลแกรม แดงถึงสีน้ำตาล หินดินดานกึ่งหินชานวน หินดินดานเนื้อปูนสูญเสียไฟ สีน้ำตาลถึงสีแดง และหินทรายกรวดมัน มีชั้นเฉียงระดับ พบรากจะดายในบริเวณกิ่งอำเภอหุ่งยางแดง จังหวัดยะลา แต่ไม่พบในพื้นที่แนวชายฝั่งที่ทำการศึกษา

จ. หินตะกอน (SD_b)

ซึ่งเป็นหินยุคไครูลเรียนถึงดิโวเนียม (Silurian to Devonian) ประกอบด้วย หินปูนตากผ้ากิ่งหินอ่อน หินควอร์ตไซด์ หินฟิลไลต์ หินซิสติกฟิลไลต์ และหินไมมาซิสต์ พบรากจะดายในบริเวณต้นน้ำสายบุรี และบางส่วนของอำเภอเมือง จังหวัดนาธิวาส

4.4.2 หินอัคนี (Igneous Rocks)

ก. หินอัคนี (K_{gr})

ซึ่งเป็นหินยุคครีเตเชียส (Cretaceous) ประกอบด้วย หินแกรนิต หินควอตซ์มอนโซโนอินต์ หินเพกมาไทร์ต หินแอฟลอลต์ และหินทั่วไปมาสีน้ำเงินนิ่ต พบรากจะดายบริเวณเขามะราวดและเข้าพ่อเมือง ในอำเภอปานะะะะ

ช. หินอัคกนี (TR_{gr})

ซึ่งเป็นหินยุคไทรแอสซิก (Triassic) ประกอบด้วย หินแกรนิตและหินแกรนิตอิฐ เนื้อปานกลางถึงเนื้อหยาบ เนื้อดอก มีเศษหินอ่อนปะ พบริเวณเขตต้นท้ายในอำเภอเมือง จังหวัด ราชบุรี

4.5 ลักษณะดิน

ทรัพยากรดินบริเวณแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีและราษฎร์ อาจแบ่งได้ดังนี้ (กรมทัมนาที่ ดิน, 2518) ดังภาพประกอบ 4.10

4.5.1 Clayey Paleaquults

พบริเวณที่ราบลุ่มมีความชันน้อย เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลว การซับซึมน้ำมาก ดินชั้นบนเป็นดินเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินเหนียวปนดินร่วน มีสีเทาหรือสีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่จัดถึงกรดแก่ (pH 4.5-5.0) ดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินเหนียว มีสีเทาอ่อนหรือสีเทาอ่อนปนน้ำตาล มีจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ (pH 5.1-5.5) ดินชั้นล่างลึก 100-150 เซนติเมตร มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว พบริเวณอำเภอเมืองจนถึงอำเภอปานะะ จังหวัดปัตตานี

4.5.2 Clayey Paleudults

พบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่ที่เป็นคลุกคลื่นคลอนลาดต่ำ มีความลาดชัน 2-6 เปอร์เซ็นต์ เกิดจากการทับถมของวัตถุดันกำเนิดที่เป็นหินตะกอนเนื้อละเอียด เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี น้ำซับซึมผ่านได้ปานกลาง ดินชั้นบนเป็นดินร่วนปนเหนียวหรือดินเหนียว มีสีน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลเข้มปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ (pH 5.0-5.5) ดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลแก่ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ (pH 5.0-5.5) พบริเวณด้านหลังของเขตต้นท้าย

4.5.3 Loamy Paleudults

พบริเวณที่เป็นสันดินริมน้ำ เกิดจากตะกอนน้ำพัดพามาทับถมกัน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี น้ำซึมผ่านได้ดี พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ดินชั้นบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่จัดถึงกรดแก่ (pH 4.5-5.5) ดินชั้นล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินร่วนปนเหนียว มีสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่จัดถึงกรดแก่ (pH 4.5-5.5) พบริเวณด้านน้ำสายบุรี

4.5.4 Loamy Fluvaquents

เป็นดินใหม่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำ พบตามที่รากต่ำริมลำน้ำ มีการระบายน้ำเลว น้ำซึมผ่านได้ช้า ดินชั้นบนเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนดินร่วน มีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาเข้ม ปฏิกิริยาเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ ($\text{pH } 4.5-5.5$) ดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวปนดินร่วนสับ กับชั้นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีเทาอ่อนหรือสีน้ำตาลปนเทา ดินชั้นล่างจะพบจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ถึงกรดปานกลาง ($\text{pH } 5.1-6.0$) พบในบริเวณด้านขวาของปากน้ำสายบูรี ถัดจากชุดดิน Sandy Tropohumods เข้ามา

4.5.5 Loamy Tropaquepts

พบในพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น เกิดจากตะกอนน้ำทับถมกัน น้ำทะเลขายท่วมถึง ในฤดูฝนน้ำมากท่วมชั้นดินให้น้ำซึมผ่านได้ช้า มีการระบายน้ำเลว ดินชั้นบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายเป็น สีเทาเข้ม ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่จัดถึงกรดแก่ ($\text{pH } 4.5-5.5$) ดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวปนทรายเป็น สีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่จัดถึงกรดแก่ ($\text{pH } 4.5-5.5$) พบในแนวชายฝั่งบริเวณตั้งแต่ปลายแหลมโพจนถึงบริเวณแหลมบางมะราวด

4.5.6 Sandy Tropohumods

พบในบริเวณหาดทรายเก่าที่ข่านนำไปกับชายฝั่งทะเล ดินชั้นบนเป็นทรายปนดินร่วนหรือดินทราย สีค่อนข้างดำหรือสีเทาเข้ม ดินล่างตอนบนลึก 40-80 เซนติเมตร พบดินทรายมีสีดำคล้ำหรือสีน้ำตาลเข้ม ซึ่งเป็นชั้นที่มีการสะสมอินทรีย์ต่ำ ธาตุเหล็กและ/orดินเหนียวฯลฯ ที่ถูกชะล้างมาจากชั้นดินตอนบน ชั้นดินล่างเป็นทรายสีเทาหรือสีขาว พบในแนวชายฝั่งบริเวณด้านขวาของปากน้ำสายบูรีจนถึงบริเวณหาดอ่าวมะนาว และบริเวณคาบสมุทรตากใบจนถึงปากน้ำตากใบ

4.5.7 Skeletal Tropudults

เกิดจากการสลายตัวของหินตะกอนเนื้อหิน แล้วเคลื่อนลงมาทับถมกันตามพื้นที่ราบลาดเนินตะกอนเชิงเขาหรือตามพื้นที่ที่เหลือค้างจากการกัดกร่อน สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชั้น มีความลาดชัน 3-10 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินตื้น มีการระบายน้ำดี การซับซึมน้ำได้ปานกลาง ดินชั้นบนเป็นดินร่วนถึงดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนทรายละเอียด มีสีน้ำตาล น้ำตาลเข้ม สีเข้มของน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ถึงกรดแก่มาก ($\text{pH } 5.0-5.5$) ดินชั้นล่างเป็นดินร่วนหรือร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลปนเหลืองถึงสีน้ำตาลเข้มปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ถึงกรดแก่มาก ($\text{pH } 5.0-5.5$) พบในแนวชายฝั่งบริเวณระหว่างแหลมท่าพระกับแหลมบางมะราวด

4.5.8 Skeletal Troporthents

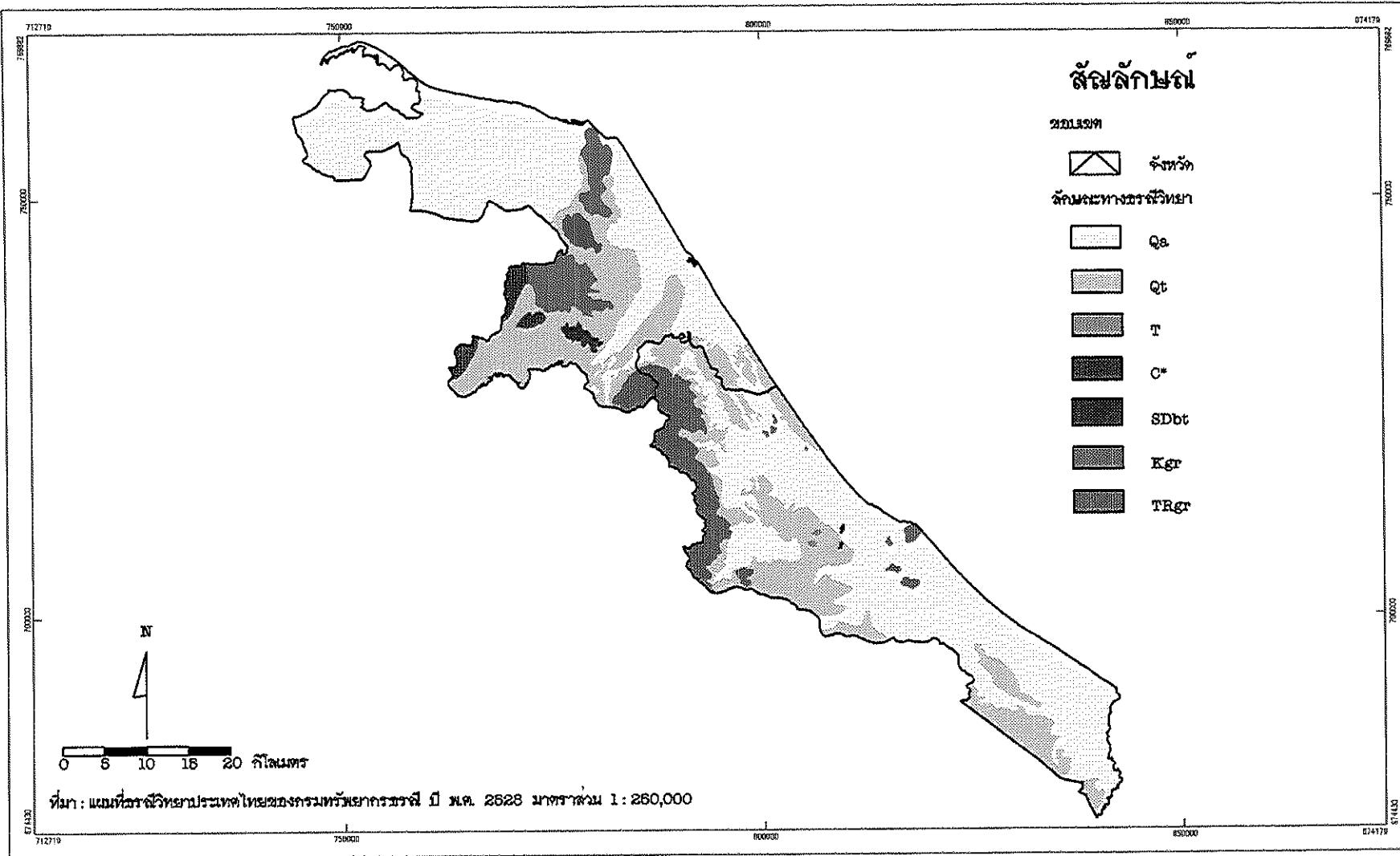
เกิดจากการ слایด์ตัวของหินตะกอนเนื้อหิน เช่น หินควอร์ตไซต์และหินทราย แล้วเคลื่อนย้ายมาทับถมกันตามพื้นที่ราบลาดเนินตะกอนซึ่งเขานหรือพื้นที่ที่เหลือค้างจาก การกัดกร่อน สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นลูกลื่น loosen ลดลงชั้น มีความลาดชัน 5-10 เปอร์เซ็นต์ เป็นдинตีน การระบายน้ำดี ดินชั้นบนเป็นдинร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลถึง สีเข้มของน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก๊สต่างอ่อน ($\text{pH } 5.5-7.5$) ดินชั้นล่างเป็นдин ร่วนเหนียวปนทราย ลึกลงไปมีส่วนปะกอบของวดของหินควอร์ตไซต์และหินทรายซึ่งมีรูปร่าง เป็นเหลี่ยมมีมุมค่อนข้างแหลมคม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.5-7.0 เซนติเมตร หรืออาจ มีกรุดคลาลงปะปนอยู่บ้าง พบริเวณด้านข้างของปากน้ำสายบุรุจานถึงบริเวณแหลม ท่าพระ

4.5.9 Tropofibrists

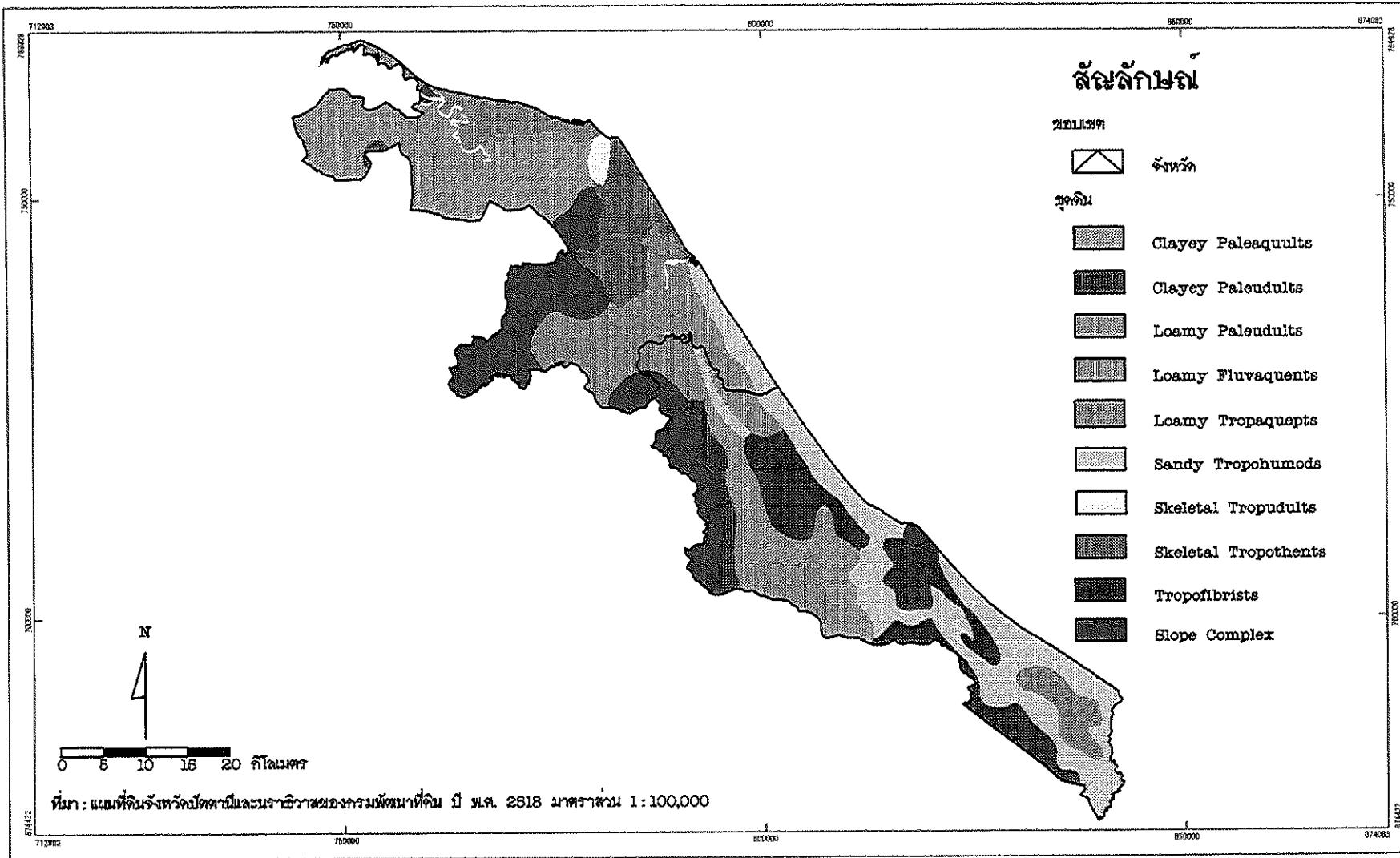
เกิดจากการทับถมของเศษหากพืชในบริเวณที่ราบลุ่มต่ำเป็นเวลานานและมีน้ำขัง กีบบตตลอดปี เศษหากพืชจะเน่าเปื่อยผุพังทับถมกัน มีทั้งส่วนที่ сл라이ต์วามเป็นเวลานานและส่วน ที่กำลัง сл라이ด์ การ сл라이ด์ของเศษหากพืชนี้ทำให้เกิดชั้นอินทรีย์ที่มีความหนามากกว่า 40 เซนติเมตร ซึ่งมีสีดำหรือสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลแดง ปฏิกิริยาเป็นกรดจัด ($\text{pH } 4.5-5.0$) ดินชั้นล่างอาจพบชั้นดินที่เป็นдинเหนียวปนทรายหรือดินเหนียวสีเทาอ่อนหรือสีขาว ปนด้วยอินทรีย์วัตถุ สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนเหลือง เมื่อมีการระบายน้ำออกจากการพื้นที่จะทำให้ ความเป็นกรดเพิ่มขึ้นและเกิดการยุบตัวของพื้นที่ พบริเวณด้านขวาของเข้าตันหยง

4.5.10 Slope Complex

เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ เป็นдинตีนและมีพากหินทราย หินดินดานและหินแปรอื่น ๆ ปนอยู่ ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เพื่อการเกษตรกรรมครัวคงให้เป็นป่า ต้นน้ำลำธาร พบริเวณด้านขวาของเข้าตันหยง



ภาพประกอบ 4.9 แผนที่ธรณีวิทยาของจังหวัดปัตตานีและราชวิถี



ภาพประกอบ 4.10 แผนที่ดินของจังหวัดปทุมธานีและนราธิวาส

4.6 การประมวลผลภาพเชิงตัวเลข

4.6.1 การพิจารณาช่วงคลื่นและการแสดงภาพ

การพิจารณาข้อมูลดาวเทียมสมควรพิจารณาช่วงคลื่นที่เหมาะสมต่อการตรวจจับและติดตามการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งได้ โดยนำสีผสมในช่วงคลื่นต่าง ๆ 3 ช่วงคลื่นมาทดสอบกัน ตามสมบัติของช่วงคลื่นต่าง ๆ ในระบบ TM (ตาราง 2.4) และตรวจสอบข้อมูลภาพแห่ง (Histogram) ว่าช่วงคลื่นใดให้การสะท้อนจากพื้นดินได้หลากหลาย ตลอดจนการเปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสำรวจภาคสนาม ผลปรากฏว่าช่วงคลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) สามารถแยกแยะและให้รายละเอียดความแตกต่างระหว่างส่วนที่เป็นหาดทรายและส่วนที่เป็นพื้นน้ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Lillesand and Kiefer, 1994 and Hord, 1986)

ช่วงคลื่นที่ 1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหาดทราย จะปรากฏเป็นสีขาวเพรำพื้นที่ทรายสะท้อนรังสี ช่วงคลื่นนี้ได้

ช่วงคลื่นที่ 5 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความชื้นของพื้นดิน จะปรากฏเป็นสีเขียว

ช่วงคลื่นที่ 4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฯ จะปรากฏเป็นสีแดง และให้ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำ จะปรากฏเป็นคำเพราะน้ำดูดซับรังสีช่วงคลื่นนี้ทั้งหมด

โดยภาพการกระจายของข้อมูลภาพแห่งในภาพถ่ายดาวเทียมของช่วงคลื่น 1-5-4 (ภาพประกอบ 4.11) ทั้งในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และ 2540-2541 ดังภาพประกอบ 4.13 และ 4.14 ตามลำดับ

4.6.2 การปรับแก้เชิงเรขาคณิต

การปรับแก้เชิงเรขาคณิตสามารถทำได้ด้วยการทำหนดจุดควบคุมภาพพื้นดิน (GCP) ที่สามารถอ้างอิงได้ทั้งในแผนที่ภูมิประเทศและภาพถ่ายดาวเทียม เช่น จุดตัดของถนน สะพาน เป็นต้น ตลอดจนการใช้ GPS เพื่อหาตำแหน่งพิกัดในพื้นที่จริง ในภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 3 ชุดภาพ คือ ปีตานี (128/55), ปีตานี (127/55) และ นราธิวาส (127/56) ดังภาพประกอบ 4.17, 4.18 และ 4.19 ตามลำดับ เมื่อได้จุดพิกัดที่ถูกต้องและมีจำนวนจุดมากพอประกอบกับครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด จากนั้นจึงนำภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 มาทำการปรับแก้เชิงเรขาคณิตด้วยคำสั่ง Image to Map ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MBI โดยอ้างอิงกับจุดควบคุมภาพพื้นดิน (GCP) ที่หาไว้ในข้างต้น ก็เป็นอันเสร็จเรียบร้อยในส่วนของการปรับแก้เชิงเรขาคณิตของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 จากนั้นจึงนำภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 มาทำการปรับแก้เชิงเรขาคณิตด้วยคำสั่ง Image to Image ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MBI โดยให้ภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 ที่ผ่านการปรับแก้เชิงเรขาคณิตเป็นภาพควบคุม (Control image) ในกระบวนการปรับแก้เชิงเรขาคณิตของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 โดยตลอดการปรับแก้เชิงเรขาคณิต ในครั้งนี้ใช้

ฟังก์ชันบราทัดภาพแบบการเปลี่ยนเชิงลูกบาศก์ (Cubic convolution) ในการหานามัยเลขบรรทัดภาพ กล่าวคือ ข้อมูลจะถูกประมาณค่าจาก 16 จุดที่อยู่ล้อมรอบเพื่อให้ได้หมายเลขอารทัดภาพที่มีความถูกต้องมากที่สุด โดยสามารถคำนวณหาความคลาดเคลื่อน อันเนื่องจากการปรับแก้เงินเรขาคณิตของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วงเวลา ในรูปของค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) (Intergraph, 1994) ดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 แสดงค่าความคลาดเคลื่อนของการปรับแก้เงินเรขาคณิตของถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วง

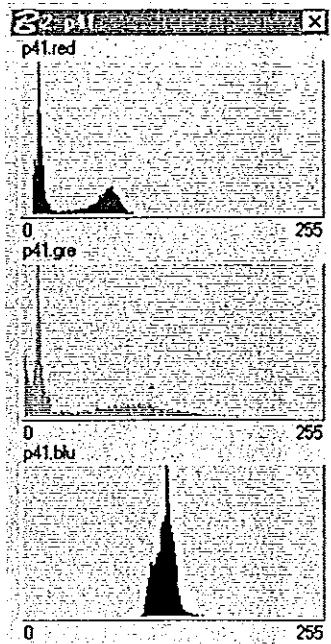
เวลา

จุดภาพ	จำนวนจุด GCP	ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน (จุดภาพ)	ความคลาดเคลื่อน (เมตร)
ปีตานี (128/55)	18	0.529	15.87
ปีตานี (127/55)	22	0.413	12.39
นราธิวาส (127/56)	26	0.516	15.48

หมายเหตุ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน = 1 หมายถึง ความคลาดเคลื่อนขนาด 1 จุดภาพ (30×30 ตารางเมตร)

4.6.3 เทคนิคการเน้นภาพ

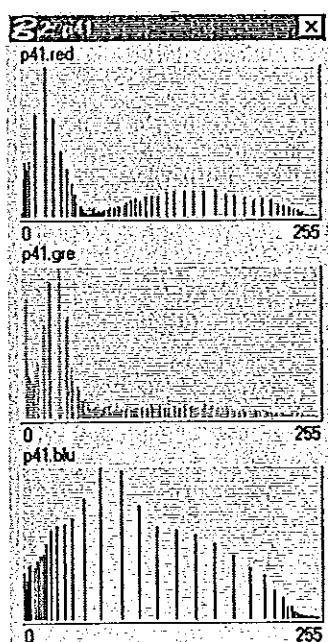
เพื่อต้องการแสดงความแตกต่างระหว่างหาดทรายและน้ำทะเลมากที่สุด ซึ่งจากการทดลองเทคนิคการเน้นภาพในหลาย ๆ วิธี พบร่วมกันของการเน้นภาพด้วยวิธีการยืดภาพแบบชี้กำลัง (Exponential stretching) สามารถแสดงพื้นที่ของแนวชายฝั่ง (สว่าง) ได้ดีที่สุด ตลอดจนองค์ประกอบโดยรวมต่าง ๆ ของภาพถ่ายดาวเทียม เพราะเทคนิคการยืดภาพแบบชี้กำลังจะเน้นข้อมูลในส่วนที่มีค่าระดับความเข้มสีเทาสูง ๆ (สว่าง) ให้มีค่าสูงยิ่งขึ้น (Intergraph, 1994) โดยทำให้ภาพถ่ายดาวเทียมมีความสว่างโดยเฉลี่ยทุกช่วงคลื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.5 ดังเห็นได้จากลักษณะการกระจายข้อมูลกราฟแท่ง ดังภาพประกอบ 4.12 ที่ทำให้พื้นที่หาดทรายหลังจากการยืดภาพแล้วสามารถสังเกตได้ชัดเจนขึ้น ทั้งในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และ ปี พ.ศ. 2540-2541 ดังภาพประกอบ 4.15 และ 4.16 ตามลำดับ



ภาพประกอบ 4.11 ตัวอย่างภาพแสดงการกระจายของข้อมูลในลักษณะกราฟแท่งในช่วงคลื่น

1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) บริเวณจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 ยาวที่ 55)

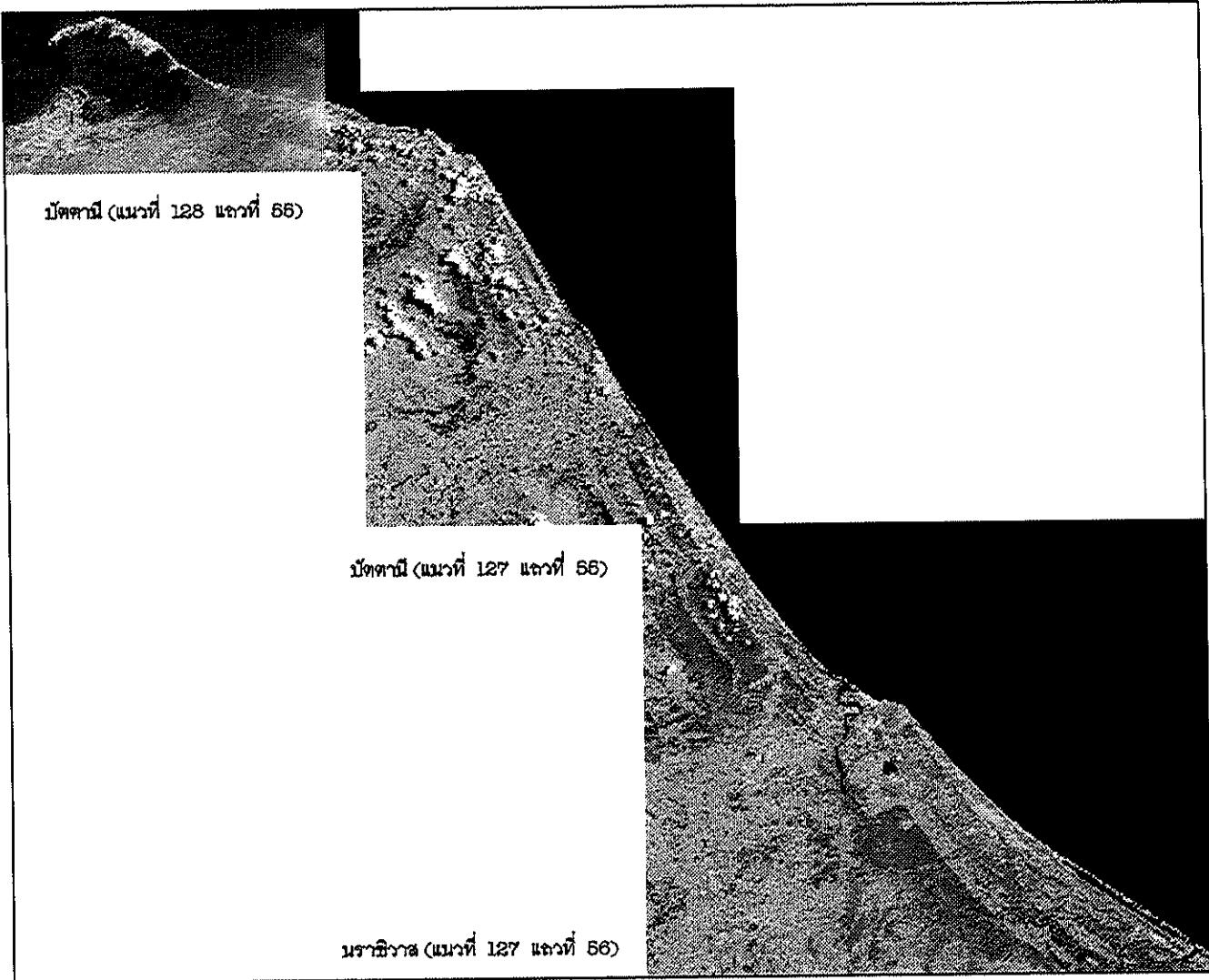
ปี พ.ศ. 2541



ภาพประกอบ 4.12 ตัวอย่างภาพแสดงการกระจายของข้อมูลในลักษณะกราฟแท่งในช่วงคลื่น

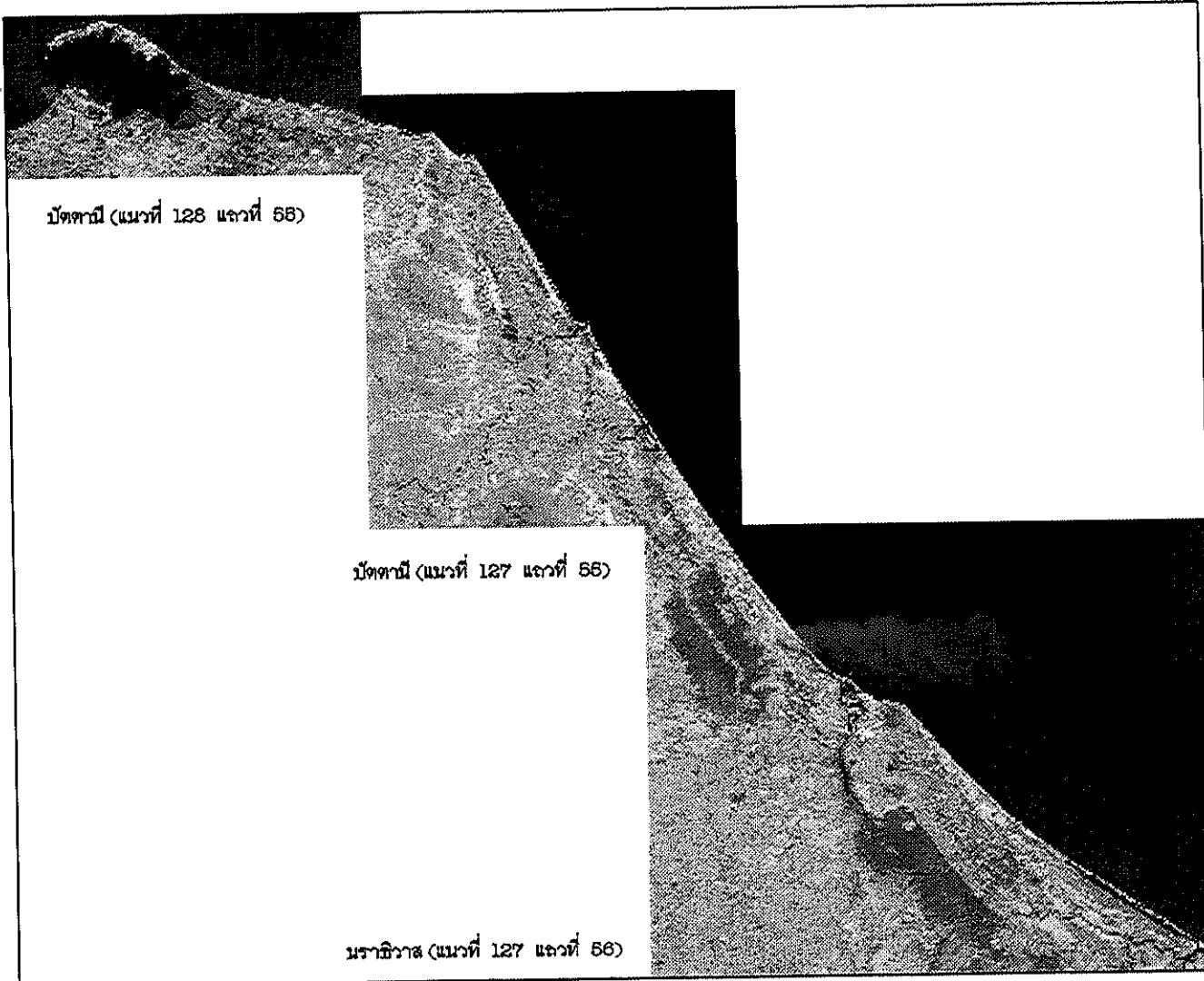
1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) บริเวณจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 ยาวที่ 55)

ปี พ.ศ. 2541 ที่ผ่านเทคนิคการยืดภาพแบบซึ่กกำลัง

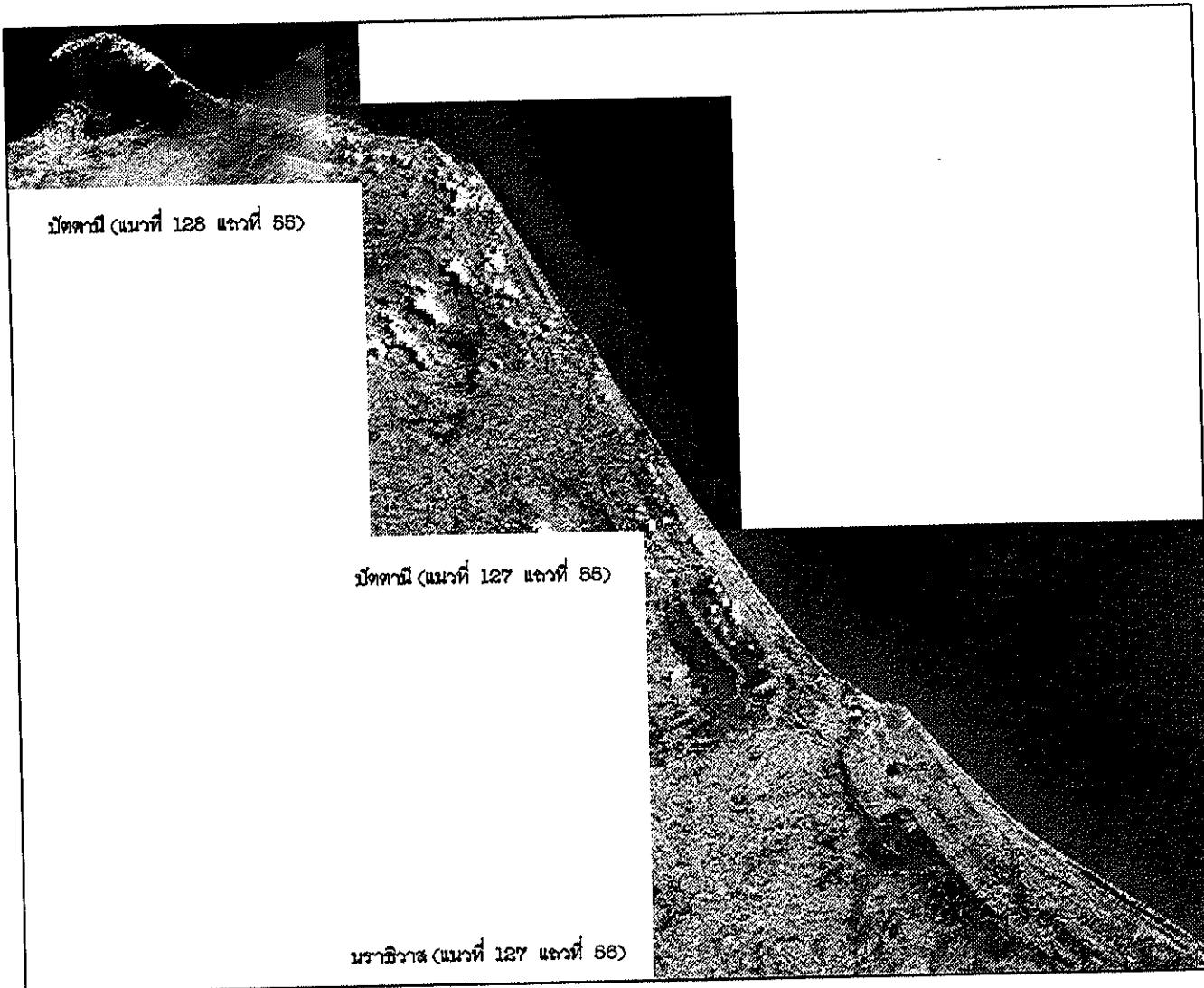


56

ภาพประกอบ 4.13 ภาพสีผสานเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) ของบริเวณแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีถึงนาเกลือ ในปี พ.ศ. 2531

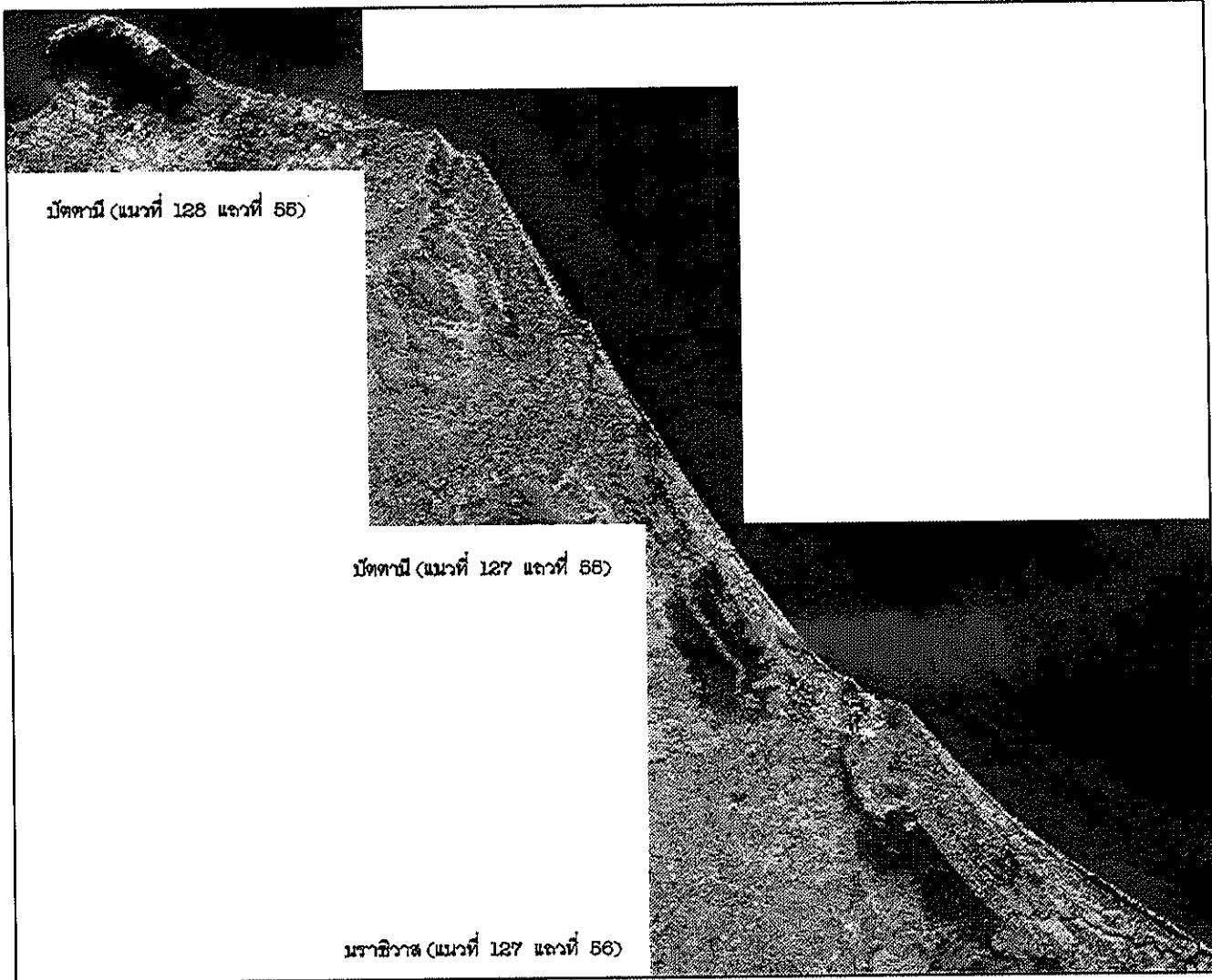


ภาพประกอบ 4.14 ภาพสีผสานเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) ของบริเวณแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีถึงนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2540-2541



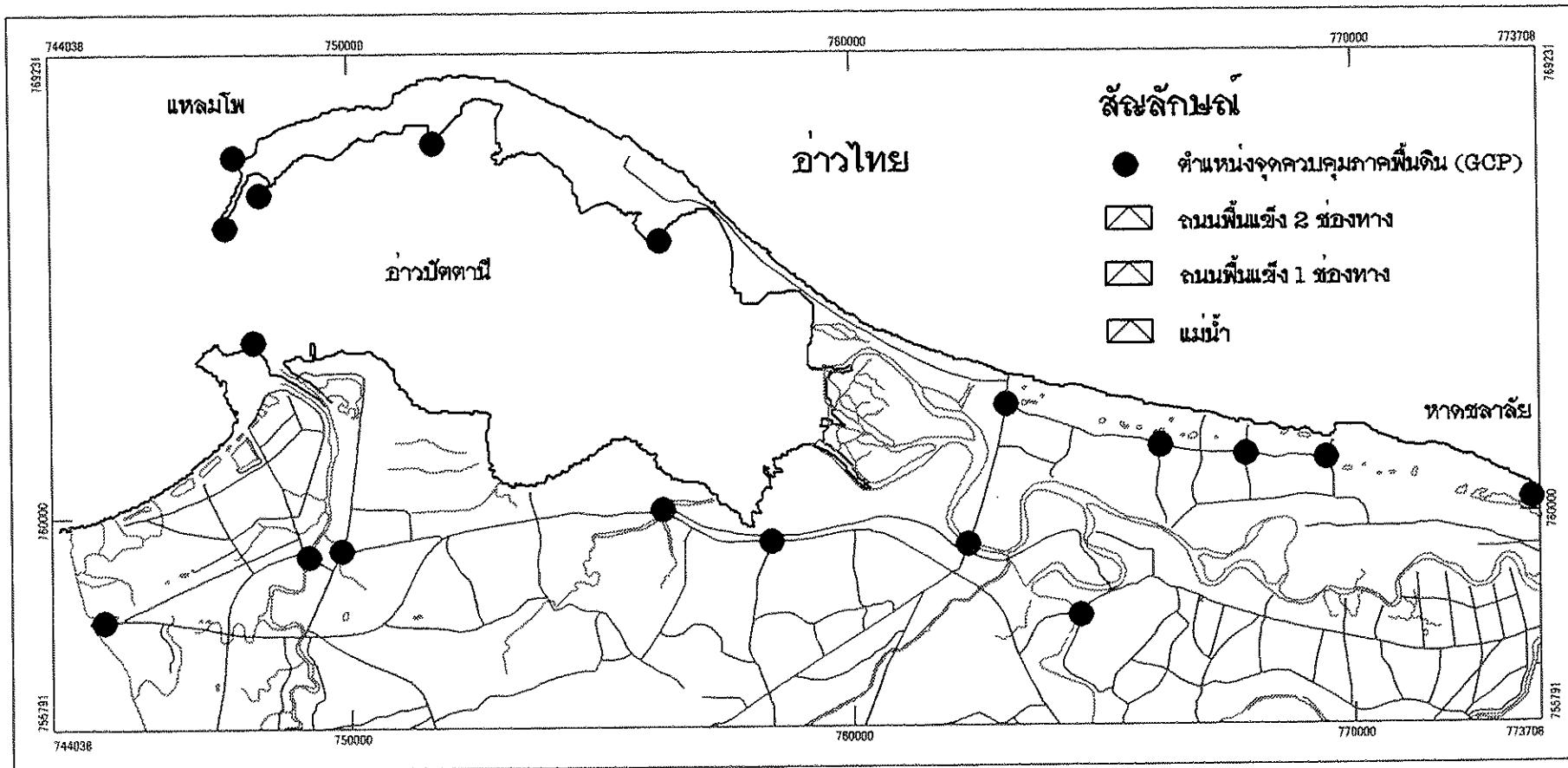
๘

ภาพประกอบ 4.15 ภาพสีผสานเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 ของบริเวณแม่น้ำสายฝั่งหัวดบีตดาวนีส์นราธิวาส ในปี พ.ศ. 2531 ที่ผ่านการยืดภาพแบบซึ่งกำลัง

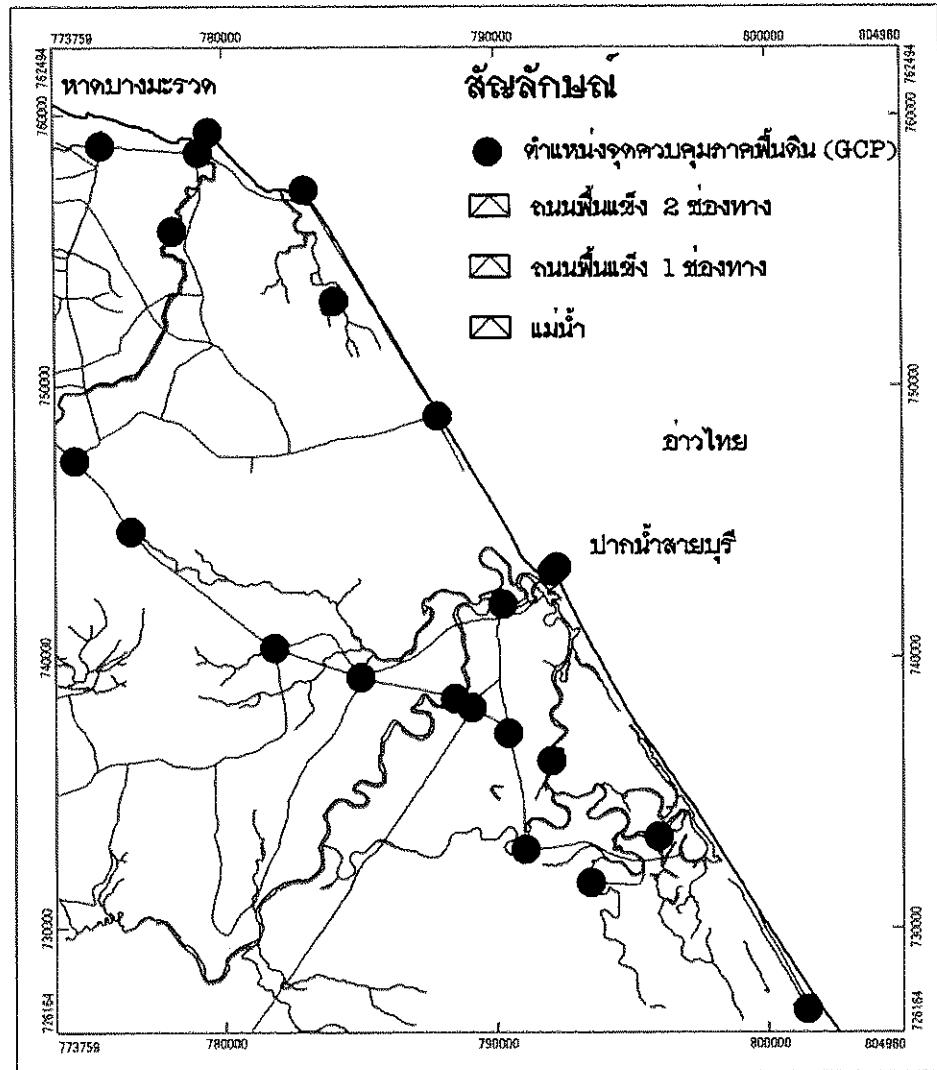


59

ภาพประกอบ 4.16 ภาพสีผสานเท็จช่วงคลื่น 1-5-4 ของบริเวณแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีถึงนราธิวาส ในปี พ.ศ. 2540-2541 ที่ผ่านการยืดภาพแบบซึ่กลัง

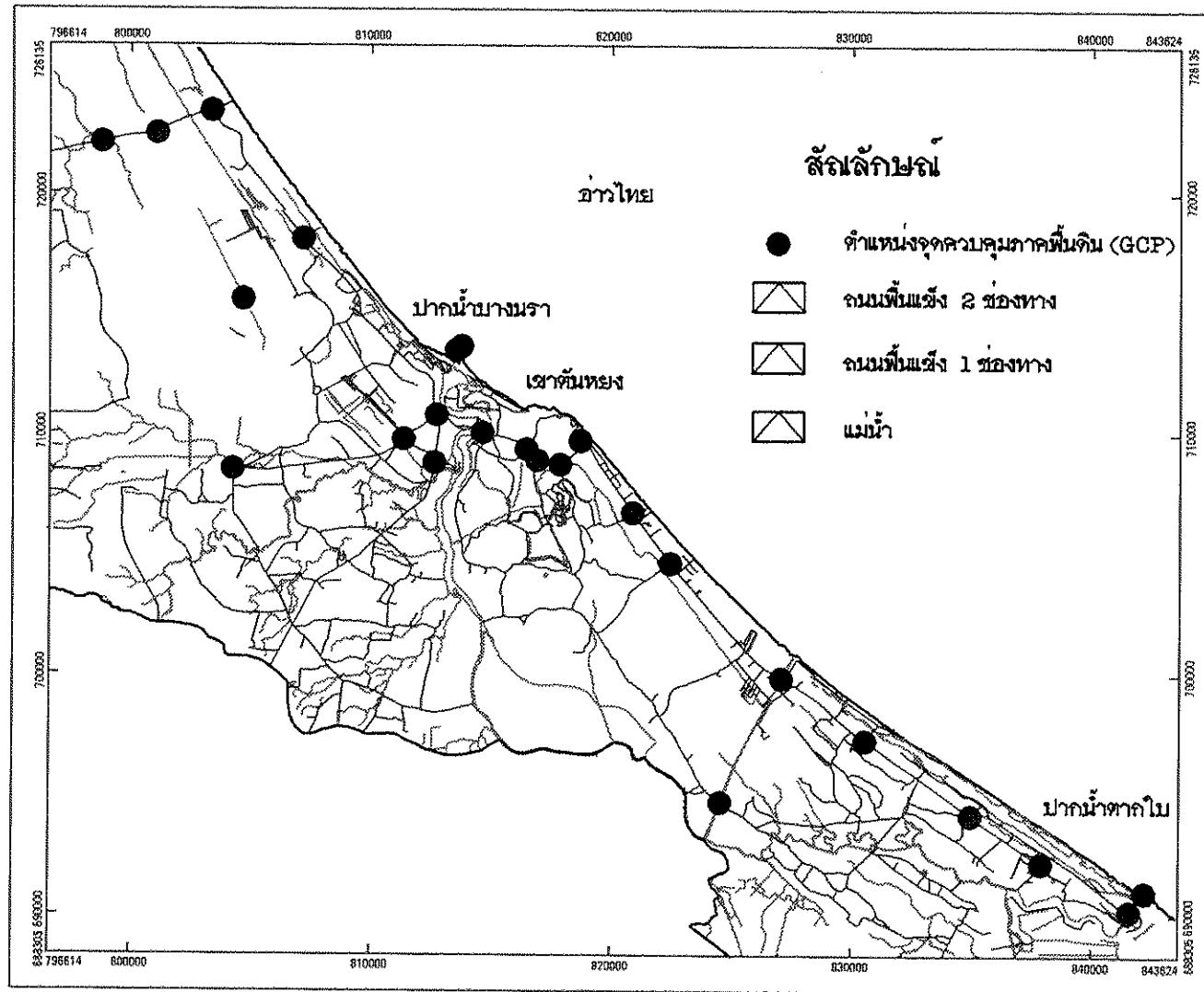


ภาพประกอบ 4.17 ภาพแสดงตำแหน่งจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ของบริเวณจังหวัดปีตานี (แนวที่ 128 แลวที่ 55)



ภาพประกอบ 4.18 ภาพแสดงตำแหน่งจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ของบริเวณจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 แลวที่ 55)

9/4/6
5/6/6
19



ภาพประกอบ 4.19 ภาพแสดงตำแหน่งจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ของบริเวณจังหวัดนราธิวาส (แนวที่ 127 ແຄที่ 56)

4.6.4 การจำแนกประเภทข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม

ก. การจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับ

โดยชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MAI ในโปรแกรม INTERGRAPH ทำการจำแนกประเภทข้อมูลดาวเทียมตามลักษณะการสะท้อนแสงที่ได้รับให้ออกเป็นกลุ่ม ๆ ข้อมูล ซึ่งสามารถพิจารณาความสมบูรณ์ของการจำแนกกลุ่มข้อมูลได้ด้วยการพิจารณาจากค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance เป็นเกณฑ์ในการจำแนกของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วงเวลาดังตาราง 4.5 และ 4.6

ตาราง 4.5 แสดงค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance และจำนวนกลุ่มข้อมูลของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ.2531

			K-mean Clustering		Isodata Clustering	
ชุดภาพ	แนว/ แนว	จำนวนชุด ภาพ	ค่าระยะทาง เฉลี่ย J-M Distance	จำนวนกลุ่ม ข้อมูล (class)	ค่าระยะทาง เฉลี่ย J-M Distance	จำนวนกลุ่ม ข้อมูล (class)
ปีตานี	128/55	4430	1.885 (1*)	12	1.922 (2*)	12
ปีตานี	127/55	11900	1.846 (3*)	12	1.904 (4*)	12
นราธิวาส	127/56	19759	1.841 (5*)	11	1.904 (6*)	11
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ชุดภาพ			1.857		1.910	

หมายเหตุ (1*) ถึง (6*) ข้อมูลทางสถิติในภาคผนวก ก-1 ถึง ก-6 ตามลำดับ

ตาราง 4.6 แสดงค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance และจำนวนกลุ่มข้อมูลของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541

			K-mean Clustering		Isodata Clustering	
ชุดภาพ	แนว/ แนว	จำนวนชุด ภาพ	ค่าระยะทาง เฉลี่ย J-M Distance	จำนวนกลุ่ม ข้อมูล (class)	ค่าระยะทาง เฉลี่ย J-M Distance	จำนวนกลุ่ม ข้อมูล (class)
ปีตานี	128/55	4430	1.877 (1*)	11	1.933 (2*)	11
ปีตานี	127/55	11900	1.816 (3*)	8	1.908 (4*)	8
นราธิวาส	127/56	19759	1.851 (5*)	9	1.915 (6*)	9
ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ชุดภาพ			1.848		1.919	

หมายเหตุ (1*) ถึง (6*) ข้อมูลทางสถิติในภาคผนวก ข-1 ถึง ข-6 ตามลำดับ

ค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance มีค่าระหว่าง 0.0-2.0 (Intergraph, 1995) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ค่า J-M Distance = 2.0 หมายถึง กลุ่มของข้อมูลแยกออกจากกันอย่างสมบูรณ์

ค่า J-M Distance \leq 1.4 หมายถึง กลุ่มของข้อมูลยังมีการซ้อนทับหรือปะปนกัน

จากตาราง 4.5 และ 4.6 แสดงค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance ของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วงเวลา และทั้ง 3 ชุดภาพ คือ ปีตานี (128/55), ปีตานี (127/55) และ นราธิวาส (127/56) โดยค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance ของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean clustering และ Isodata clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ทั้ง 3 ชุดภาพเฉลี่ยรวมกันคือ 1.857 และ 1.910 ตามลำดับ และในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 คือ 1.848 และ 1.919 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance ของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering มีเข้าใกล้ 2.0 หากกว่าวิธี K-mean Clustering โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนของวิธี K-mean Clustering จากวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และ ปี พ.ศ. 2540-2541 เป็นร้อยละ 2.65 และ 3.55 ตามลำดับ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering สามารถจำแนกและแยกแยะประเภทของกลุ่มข้อมูลออกจากกันได้สมบูรณ์กว่าวิธี K-mean Clustering โดยจำแนกกลุ่มข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่ให้เป็นพื้นที่สีแดง ดังภาพประกอบ 4.20

๔. การจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ

หลังจากการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ทำให้สามารถทราบจำนวนกลุ่มข้อมูลของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 3 ชุดภาพ โดยทราบ ๆ แต่เนื่องจาก การจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับเป็นการจำแนกประเภทโดยอาศัยหลักการของการสะท้อนแสงของวัตถุที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก จะนั้นกลุ่มข้อมูลที่ได้อาจจะมีการປะปันกันหรือแยกออกจากกันของข้อมูลได้ ทั้งนี้ เพราะในความเป็นจริงแล้ววัตถุต่างชนิดกันก็อาจจะมีค่าการสะท้อนแสงที่เท่ากัน และในขณะเดียวกันวัตถุชนิดเดียวกันก็อาจจะมีค่าการสะท้อนแสงที่ไม่เท่ากันก็ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องทำการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับอีกด้วย เพื่อให้ได้กลุ่มข้อมูลที่มีความถูกต้อง และใกล้เคียงกับข้อมูลภาคพื้นดินมากที่สุด โดยการกำหนดพื้นที่ตัวอย่าง (Training area) ของกลุ่มข้อมูลแต่ละกลุ่มข้อมูลตามที่มืออยู่จริงในพื้นที่ที่ทำการศึกษาที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม จากนั้นนำพื้นที่ตัวอย่างมาทำการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Minimum Distance Classification, Parallellepipiped Classification และ Maximum Likelihood Classification พัฒนามากับตรวจสอบความถูกต้องของแต่ละวิธี โดยพิจารณาจากจำนวนร้อยละของค่าความถูกต้องเฉลี่ย (Average accuracy) และค่าความถูกต้องทั้งหมด (Overall accuracy) ในตาราง เมทริกซ์ ความผิดพลาด (Campbell, 1987 and Intergraph, 1995) ดังตาราง 4.7 โดยการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับนี้ทำการจำแนกเฉพาะภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 เท่านั้น เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถทราบองค์ประกอบของข้อมูลย้อนหลังได้ จึงไม่สามารถกำหนดพื้นที่ตัวอย่างใน

ภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ได้ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงขอใช้กลุ่มข้อมูลที่ได้จากการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2531 เป็นเกณฑ์ในการวิจัยในครั้งนี้

ตาราง 4.7 ตารางแสดงจำนวนร้อยละของความถูกต้องของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541

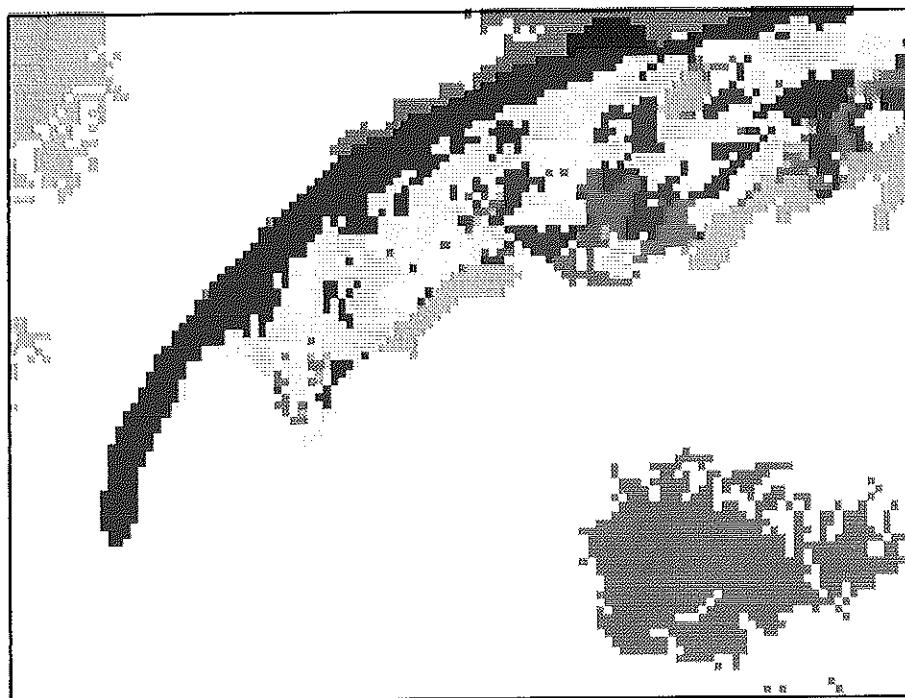
	วิธีการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ					
	Minimum Distance		Parallelepiped		Maximum Likelihood	
	AA (%)	OA (%)	AA (%)	OA (%)	AA (%)	OA (%)
ชนิดภาพ	ปัตตานี (128/55)	80.36% (1*)	87.06% (1*)	10.51% (2*)	7.91% (2*)	88.95% (3*)
	บัดตานี (127/55)	87.80% (4*)	88.55% (4*)	62.04% (5*)	46.48% (5*)	90.72% (6*)
	นราธิวาส (127/56)	78.81% (7*)	74.66% (7*)	49.73% (8*)	53.32% (8*)	83.66% (9*)
	ค่าเฉลี่ย	82.32%	83.42%	40.76%	35.90%	87.78%

หมายเหตุ AA (%) = Average accuracy (%)

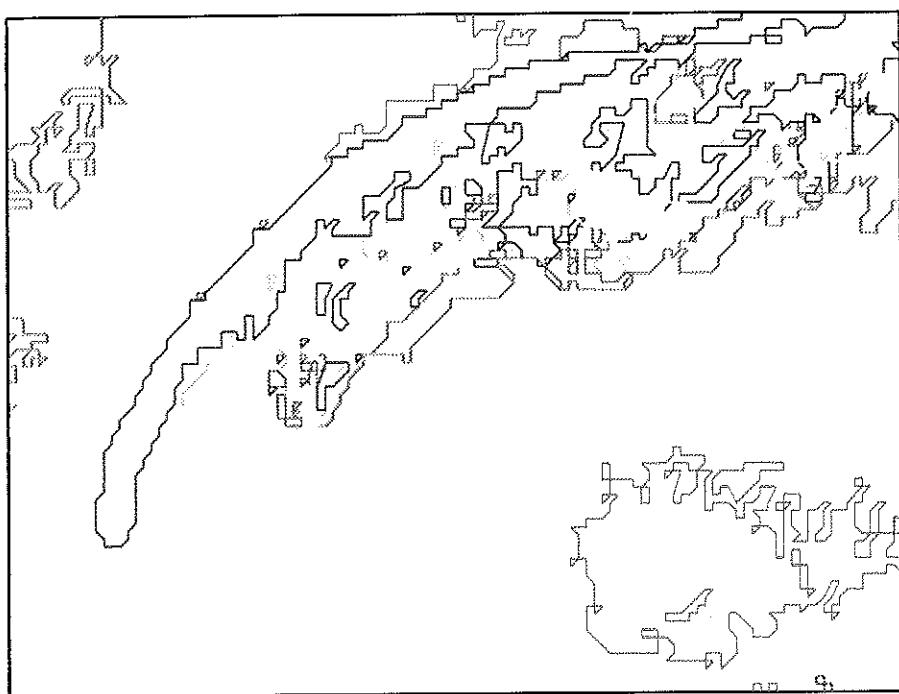
OA (%) = Overall accuracy

(1*) ถึง (9*) ข้อมูลทางสถิติในภาคผนวก ค-1 ถึง ค-9 ตามลำดับ

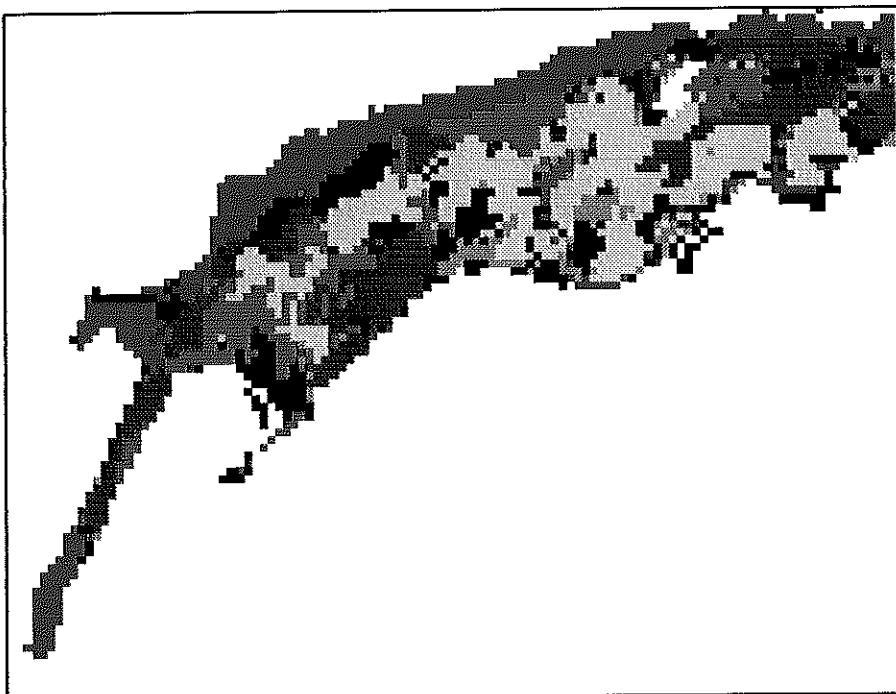
จากตาราง 4.7 แสดงจำนวนร้อยละของความถูกต้องของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 ทั้ง 3 ชุดภาพ คือ ปัตตานี (128/55), บัดตานี (127/55) และ นราธิวาส (127/56) พบว่าการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum Likelihood Classification ให้ความถูกต้องมากที่สุด รองลงมา คือ วิธี Minimum Distance Classification และ Parallelepiped Classification ที่มีความถูกต้องน้อยที่สุด ด้วยการเปรียบเทียบจำนวนร้อยละของความถูกต้องเฉลี่ยและความถูกต้องทั้งหมด โดยที่วิธี Minimum Distance Classification และ Parallelepiped Classification มีความคลาดเคลื่อนร้อยละของความถูกต้องเฉลี่ยของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 3 ชุดภาพ จากวิธี Maximum Likelihood Classification เป็นร้อยละ 5.46 และ 47.02 ตามลำดับ และความถูกต้องทั้งหมด เป็นร้อยละ 4.92 และ 52.44 ตามลำดับ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum likelihood classification สามารถจำแนกประเภทข้อมูลได้ถูกต้องกว่าวิธีอื่นโดยจำแนกกลุ่มข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่ให้เป็นพื้นที่สีเดง ดังภาพประกอบ 4.22



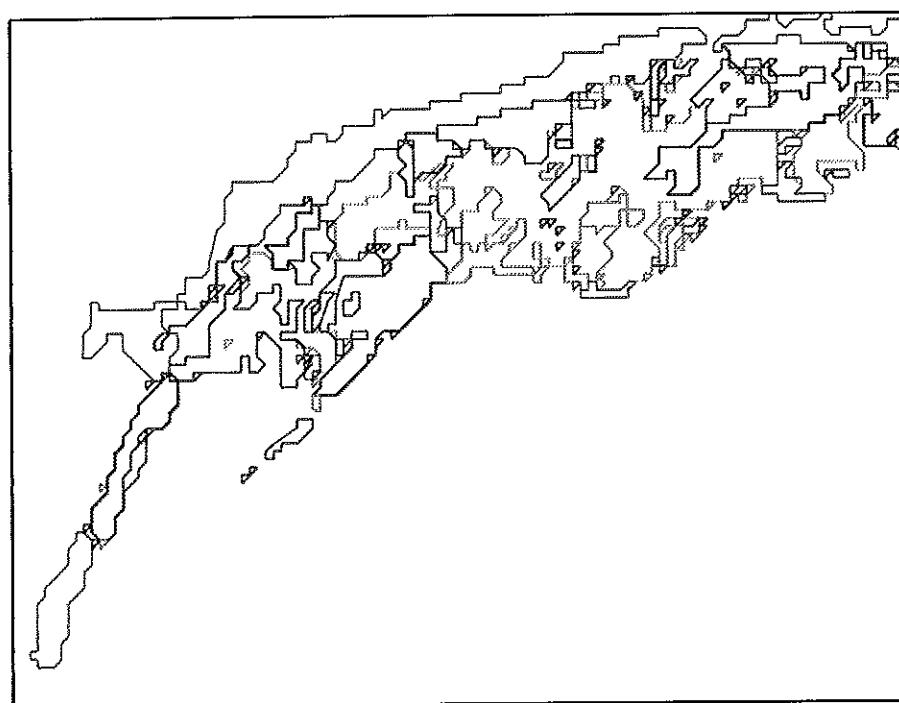
ภาพประกอบ 4.20 ภาพขยายที่ผ่านการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata clustering บริเวณปลายแหลมโพของภาคถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531



ภาพประกอบ 4.21 ภาพขยายที่ผ่านการแปลงข้อมูลจากข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง บริเวณปลายแหลมโพของภาคถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531



ภาพประกอบ 4.22 ภาพขยายที่ฝ่ายการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum likelihood classification บริเวณปลายแหลมโพข่องภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541



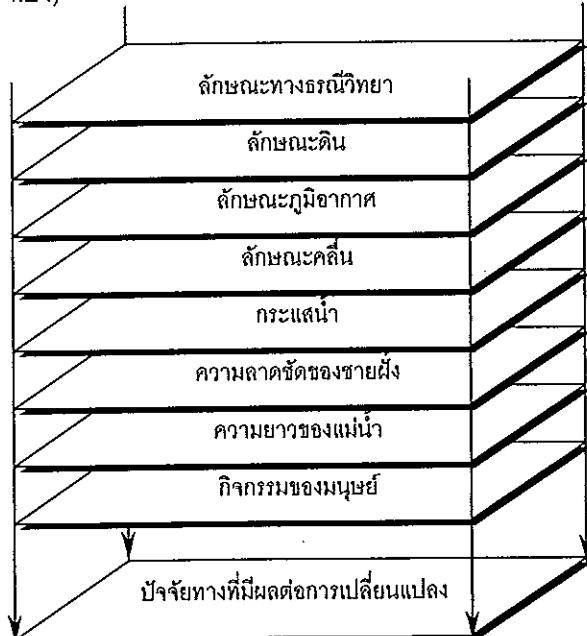
ภาพประกอบ 4.23 ภาพขยายที่ฝ่ายการแปลงข้อมูลจากข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง บริเวณปลายแหลมโพข่องภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541

4.6.5 การแปลงข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลทิศทาง

หลังจากการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับแล้ว ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมจะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ลักษณะเนื้อเอกสารพันธุ์ (Homogeneous) ตามค่าการสะท้อนแสงที่ใกล้เคียงกันจากนั้นนำภาพที่ได้มาผ่านเทคนิคการกรองภาพแบบการกรองภาพเปลี่ยนน้อย (LPF) ขนาดหน้าต่างกรองภาพ 11X11 เพื่อให้ได้ภาพที่มีความต่อเนื่องของจุดภาพ แต่ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมยังอยู่ในรูปของข้อมูลเชิงภาพที่ไม่สามารถนำไปเบริร์ยนเทียบกับฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ได้ จึงจำเป็นต้องแปลงข้อมูลจากข้อมูลเชิงภาพเป็นข้อมูลเชิงทิศทาง เพื่อให้เข้ากับแนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และปี พ.ศ. 2540-2541 เป็นแนวเส้นสีแดง ดังภาพประกอบ 4.21 และ 4.23 ตามลำดับ ที่อยู่ในรูปข้อมูลเชิงทิศทาง พร้อมกับกำหนดให้เป็นชั้นข้อมูลที่ 2 และ 3 ตามลำดับ หลังจากนั้นจึงนำเสนอบนแนวชายฝั่งทั้ง 2 ช่วงเวลา ที่อยู่ในรูปของข้อมูลเชิงเส้นมาซ่อนทับกัน และผนึกเส้นขอบแนวชายฝั่งทั้ง 2 ช่วงเวลาเข้าด้วยกันพร้อมกับกำหนดด้วยรวมมวลและเลขประจำตัว (ID) ของพื้นที่แต่ละรูปปิดที่เกิดจากการเหลือมล้ากันของเส้นขอบแนวชายฝั่งทั้ง 2 ช่วงเวลา เพื่อให้สามารถคำนวณพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยมีค่าเลขประจำตัว (ID) เป็นตัวเรื่องโยงกับฐานข้อมูลในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะโอราเคลล

4.7 ปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่ง

ปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ อาทิ เช่น (ภาพประกอบ 4.24)



ภาพประกอบ 4.24 ภาพแสดงปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง

4.7.1 ลักษณะทางธรรมชาติวิทยา

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบต่ำกอนน้ำพานและต่ำกอนตะปักลุ่มน้ำ ในพื้นยุคควอเตอร์นาร์ ที่ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังพบเช้าโดด (Monadnock) ของหินแกรนิต ในพื้นยุคครีเทเชียส และยุคไทรแอสซิก ที่มีความคงทนและยากต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง (ภาพประกอบ 4.9)

4.7.2 ลักษณะดิน

ลักษณะของดินบริเวณแนวชายฝั่งส่วนใหญ่เป็นตะกอนเนื้อหยาบที่ถูกพัดพามากับลำน้ำ ระดับน้ำได้ต้นต้น และมีการระบายน้ำเล็ก ทำให้โครงสร้างการเกาะยึดของอนุภาคตินง่ายต่อการแยกออกจากกัน (ภาพประกอบ 4.10)

4.7.3 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่ง คือ ช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงที่มีคลื่นลมแรงและมีทิศทางพัดเข้าหาแนวชายฝั่งโดยตรง (ตาราง 4.2 และ 4.3)

4.7.4 ลักษณะคลื่น

ลักษณะความสูงของคลื่นขึ้นอยู่กับลักษณะความrunแรงของลมในแต่ละช่วงมรสุม โดยมีความสูงของคลื่นแสดงไว้ ดังตาราง 4.2 และ 4.3

4.7.5 กระแสน้ำ

กระแสน้ำที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง คือ กระแสน้ำลีบชายฝั่ง เพราะจะนั่นจึงใช้มูลความเร็วและทิศทางของกระแสน้ำที่ระดับความลึก 6 เมตร (ตาราง 4.1) เป็นเกณฑ์พิจารณา

4.7.6 ความลาดชันของชายฝั่ง

ความลาดชันตลอดแนวชายฝั่งที่ทำการศึกษาสามารถแบ่งได้เป็น 2 ช่วงคือ ช่วง 0-2 องศา หมายถึง ที่ราบ สัมฐานกษัยการ ที่มีการเคลื่อนย้ายของตะกอนเกิดขึ้นได้น้อย และช่วง 2-5 องศา หมายถึง ลาดเล็กน้อย มีการเคลื่อนย้ายของตะกอนได้ง่ายกว่า (อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ, 2530)

4.7.7 ความยาวของแม่น้ำ

แม่น้ำที่มีปากน้ำออกสู่ทะเลในพื้นที่ที่ทำการศึกษาสายหลักมีดังต่อไปนี้ คือ แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำยะหริ่ง แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก-ลก มีความยาว 190, 45, 170, 55, 13 และ 80 กิโลเมตร ตามลำดับ ซึ่งความยาวของแม่น้ำแสดงถึงปริมาณของตะกอนและพลังงานของน้ำ มีผลต่อลักษณะของแนวชายฝั่งโดยรอบของปากแม่น้ำ

4.7.8 กิจกรรมของมนุษย์

กิจกรรมของส่วนใหญ่ในรูปของสิ่งก่อสร้างที่ยื่นลงสู่ทะเลโดยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เรือนกันทรายและคลื่น กำแพงกันคลื่น รอ เป็นต้น

4.8 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานีถึงราธิวาส

การคำนวณหาพื้นที่แนวชายฝั่งที่เปลี่ยนแปลงในการวิจัยครั้งนี้ สามารถคำนวณหาได้ 2 วิธี คือ

4.8.1 การเปรียบเทียบแนวชายฝั่งระหว่างแผนที่ภูมิประเทศกับภาพถ่ายดาวเทียม

จากการข้อมูลของพื้นที่ชื่อมูลที่ 1 (แผนที่ภูมิประเทศ ปี พ.ศ. 2530) กับพื้นที่ชื่อมูลที่ 3 (ภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541) เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งของทั้ง 2 ช่วงเวลา พบว่าตลอดแนวชายฝั่งที่ทำการวิจัยมีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นพื้นที่รวมทั้งหมด 7.89 ตารางกิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่การกัดเซาะ 2.87 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 36.37) และพื้นที่การทับถม 5.02 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 63.63) ซึ่งบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากมีทั้งหมด 5 บริเวณ ดังสรุปไว้ในตารางที่ 4.8

ตาราง 4.8 บริเวณพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งอย่างชัดเจน (จากการเปรียบเทียบ

ระหว่างแผนที่ภูมิประเทศปี พ.ศ. 2530 กับ ภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541)

บริเวณ	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลง / พื้นที่ที่เปลี่ยนแปลง (ตารางกิโลเมตร)		
	การกัดเซาะ	การทับถม	รวม
แหลมโพ	0.36	0.51	0.87
หาดบางมะวง	0.12	1.36	1.48
ปากน้ำสายบุรี	0.05	0.35	0.40
ปากน้ำบางราถึงย่านมะนาว	0.02	0.34	0.36
ควบสมุทรตากใบถึงปากน้ำตากใบ	1.26	0.03	1.29
พื้นที่รวมทั้งหมด (5 บริเวณ)	1.81 (63.07%)	2.59 (51.59%)	4.4 (55.77%)
พื้นที่รวมตลอดแนวชายฝั่ง	2.87 (100%)	5.02 (100%)	7.89 (100%)

4.8.2 การเปรียบเทียบแนวชายฝั่งระหว่างภาพถ่ายดาวเทียมสองช่วงเวลา

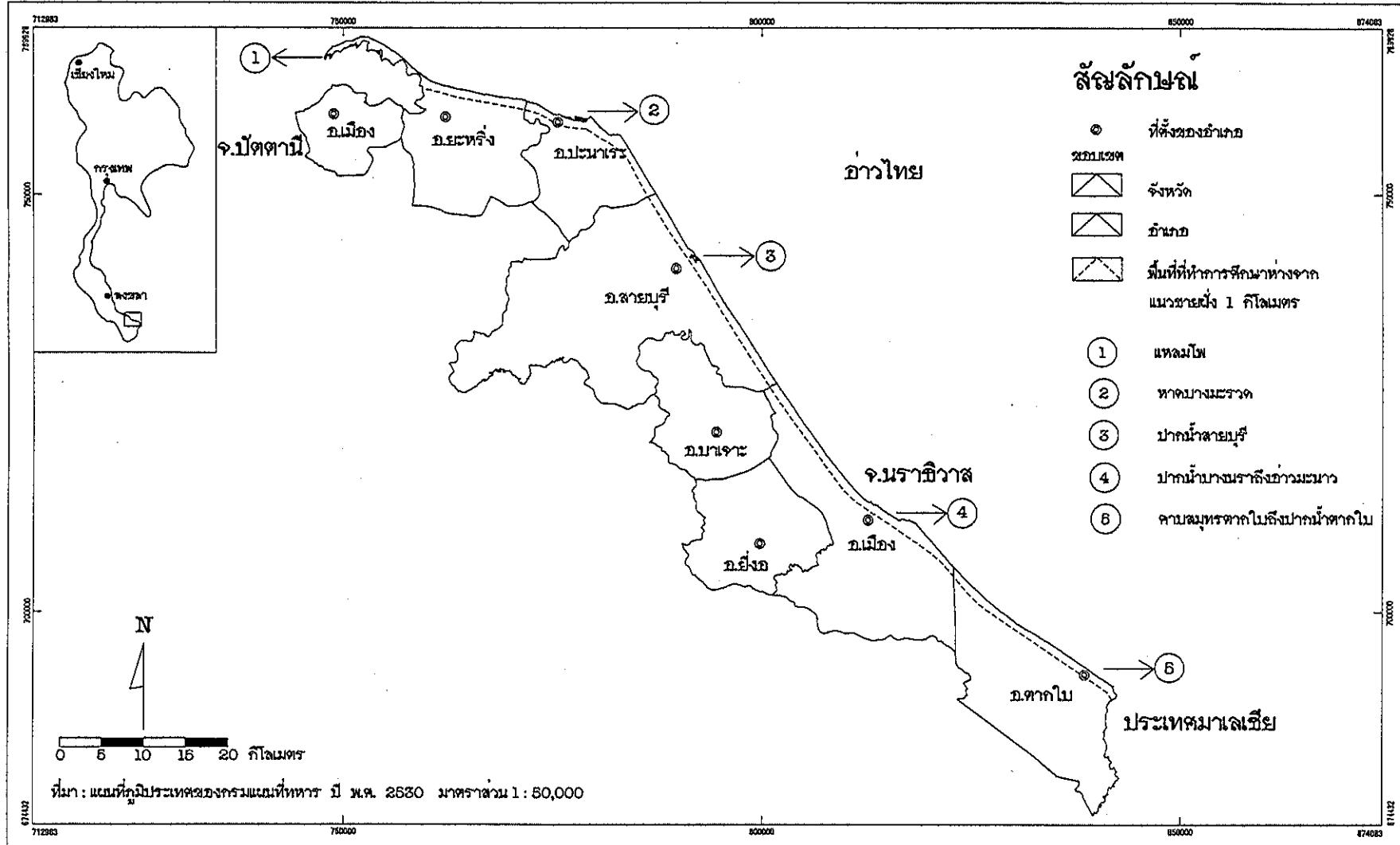
จากการข้อมูลของพื้นที่ชื่อมูลที่ 2 (แนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531) กับพื้นที่ชื่อมูลที่ 3 (แนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541) เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งของทั้ง 2 ช่วงระยะเวลา พบว่าตลอดแนวชายฝั่งที่ทำการวิจัยมีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นพื้นที่รวมทั้งหมด 4.64 ตารางกิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่การกัดเซาะ 1.82 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 39.22) และพื้นที่ที่การทับถม 2.82 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 60.78) ซึ่งตลอดแนวชายฝั่งที่ทำการวิจัยมีพื้นที่ 5 บริเวณที่น่าสนใจ (ภาพประกอบ 4.25) เพราะเป็นบริเวณ

ที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างเจนและมีความสำคัญต่อสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนสิ่งแวดล้อม
บริเวณดังกล่าวดังสรุปไปในตาราง 4.9

ตาราง 4.9 บริเวณพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งอย่างชัดเจน (จากการเปรียบเทียบ
ระหว่างภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 กับ 2540-2541)

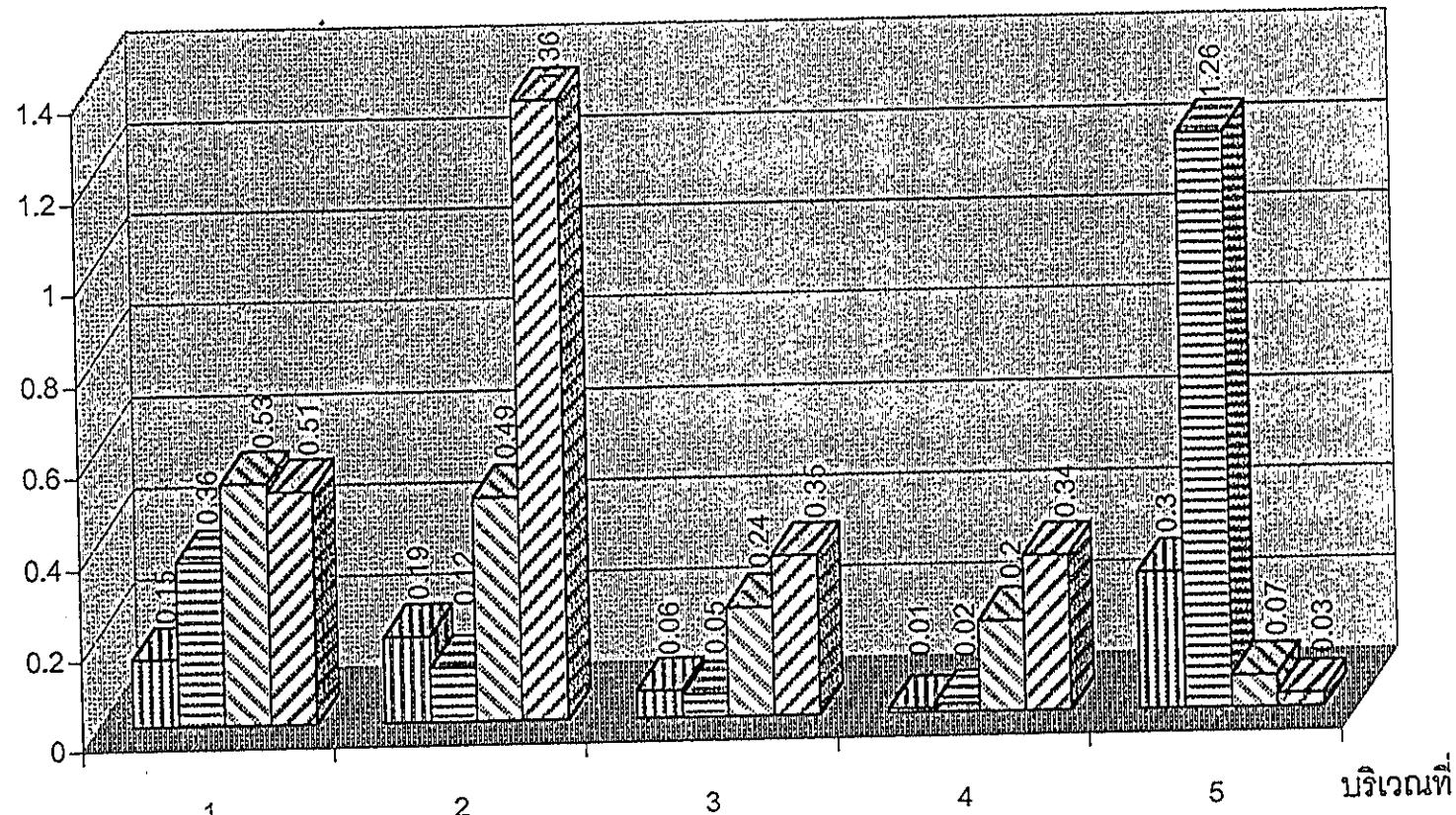
บริเวณ	ลักษณะของการเปลี่ยนแปลง / พื้นที่ที่เปลี่ยนแปลง (ตารางกิโลเมตร)		
	การกัดเซาะ	การทับถม	รวม
แหลมโพ	0.15	0.53	0.68
หาดบางมะลาด	0.19	0.49	0.68
ปากน้ำสายบุรี	0.06	0.24	0.30
ปากน้ำบางราอีสิ่งอ่าวมะนาว	0.04	0.17	0.21
คาบสมุทรตากใบถึงปากน้ำตากใบ	0.30	0.07	0.37
พื้นที่รวมทั้งหมด (5 บริเวณ)	0.74 (40.66%)	1.50 (53.19%)	2.24 (48.28%)
พื้นที่รวมตลอดแนวชายฝั่ง	1.82 (100%)	2.82 (100%)	4.64 (100%)

จากการศึกษาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งทั้ง 2 วิธีคือ การเปรียบเทียบระหว่างแผนที่ภูมิประเทคโนโลยีกับภาพถ่ายดาวเทียม และการเปรียบเทียบระหว่างภาพถ่ายดาวเทียม ด้วยกัน ซึ่งแสดงผลໄว้ในตาราง 4.8 และ 4.9 ตามลำดับ และเมื่อนำพื้นที่การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งจากทั้ง 2 วิธี มาเปรียบเทียบกันในรูปของกราฟแท่ง (ภาพประกอบ 4.26) พบว่า พื้นที่ที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างแผนที่ภูมิประเทคโนโลยีกับภาพถ่ายดาวเทียม มีมากกว่าพื้นที่ที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างภาพถ่ายดาวเทียมด้วยกัน โดยเฉพาะพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมบริเวณหาดบางมะลาด และพื้นที่ที่เกิดจากการกัดเซาะบริเวณคาบสมุทรตากใบ ทั้งนี้อาจเนื่องจากข้อมูลจากแผนที่ภูมิประเทคโนโลยีมาตราส่วนที่ค่อนข้างหยาบ ประกอบกับบันแรลงที่มาและกระบวนการผลิตของข้อมูลระหว่างแผนที่ภูมิประเทคโนโลยีและภาพถ่ายดาวเทียมที่แตกต่างกัน โดยแผนที่ภูมิประเทคโนโลยีได้จากการเปลี่ยนแปลงถ่ายทางอากาศ ตลอดจนความคลาดเคลื่อนจากผู้นำเข้าข้อมูล进门ตัวเลข (Digitize) เอง จึงทำให้พื้นที่ที่ได้จากการคำนวณทั้ง 2 วิธี มีความแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการเปรียบเทียบแนวชายฝั่งระหว่างภาพถ่ายดาวเทียมด้วยกัน น่าจะมีความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด จะนับในกรณีเฉพาะพื้นที่แนวชายฝั่งที่เปลี่ยนแปลง จึงพิจารณาจากพื้นที่ที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างภาพถ่ายดาวเทียมด้วยกันเป็นหลัก



ภาพประกอบ 4.25 ภาพแสดงบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งอย่างชัดเจน

รากทั่วไปในประเทศไทย (มาตรฐานก่อตัว)



III พื้นที่ที่กัดเซาะระหว่างภาพถ่ายดาวเทียมด้วยกัน

☒ พื้นที่ที่ทับถมระหว่างภาพถ่ายดาวเทียมด้วยกัน

▣ พื้นที่ที่กัดเซาะระหว่างแผนที่ภูมิประเทศและภาพถ่ายดาวเทียม

☒ พื้นที่ที่ทับถมระหว่างแผนที่ภูมิประเทศและภาพถ่ายดาวเทียม

ภาพประกอบ 4.26 กราฟแท่งแสดงการเปรียบเทียบพื้นที่แนวชัยผึ้งที่เปลี่ยนแปลงจากห้อง 2 วิธี

โดยพื้นที่แนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดทั้ง 5 บริเวณ มีลักษณะดังนี้

ก. แหลมโพ

แนวชายฝั่งบริเวณแหลมโพส่วนใหญ่มีลักษณะการยื่นหัวออก เนื่องจากภูทับถมของตะกอนทราย ที่ถูกพัดพามา กับกระแสน้ำเลี้ยวชายฝั่ง มีความกว้างมากที่สุด 342 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.26 ตารางกิโลเมตร และตัดเข้ามาตอนกลางของตัวแหลมโพ มีการทับถมเป็นบางส่วนคิดเป็นพื้นที่ 0.21 ตารางกิโลเมตร มีความกว้างมากที่สุด 214 เมตร สำหรับส่วนของปลายแหลมโพ มีลักษณะการยื่นปลายออกและคลื่นมาในทิศใต้ (230 องศา) เข้าหาอ่าวปักตานีเป็นระยะทาง 499 เมตร คิดเป็นพื้นที่ที่ยื่นออก 0.06 ตารางกิโลเมตร (ภาพประกอบ 4.27 และ 4.33) พื้นที่มีความลาดชัน 2-4 องศา (ภาพประกอบ 4.39) (ภาคผนวก ง-1) แต่สำหรับบริเวณแนวชายฝั่งด้านในของแหลมโพ (ด้านปากอ่าวปักตานี) ลักษณะแนวชายฝั่งมีการกัดเซาะคิดเป็นพื้นที่รวม 0.08 ตารางกิโลเมตร บริเวณอ่าวปักตานีนี้นับจากส่วนของตัวแหลมโพที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งแล้ว ยังมีอีกบริเวณหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนและน่าสนใจ คือ บริเวณปากน้ำปักตานี

บริเวณปากน้ำปักตานี อยู่ตรงข้ามกับแหลมโพ ที่มีการทับถม 2 บริเวณด้วยกัน คือ บริเวณด้านข่ายของปากน้ำปักตานีมีการนำดินเลนจากการขุดรอกแม่น้ำปักตานีมาทับถมยื่นลงไปในทะเลเป็นพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมขนาดกว้าง 1,091 เมตร ยาว 1,470 เมตร และสูง 0.5-1 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 1.31 ตารางกิโลเมตร (ภาพประกอบ 4.28 และ 4.34) มีความลาดชัน 0 องศา (ภาคผนวก ง-2) พื้นที่ดังกล่าวเตรียมไว้เพื่อที่จะก่อสร้างเป็นท่าเทียบเรือของจังหวัดปักตานี (ภาพประกอบ 4.40) ส่วนบริเวณด้านขวาของปากน้ำปักตานีมีการยื่นตัวออก ตั้งแต่บริเวณบ้านปากน้ำถึงบ้านญูโย เป็นแนวยาว 2,180 เมตร กว้างที่สุดประมาณ 420 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.24 ตารางกิโลเมตร โดยปัจจุบันเป็นพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และท่าเทียบเรือประจำ (ภาพประกอบ 4.41)

จากการศึกษาถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณแหลมโพ พบว่า มีความกว้างห่วงเพาะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหลายบริเวณด้วยกัน เช่น บริเวณบ้านตะละสะมิแล ที่มีความกว้างของตัวแหลมประมาณ 200 เมตร แต่ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเกิดปัญหาการกัดเซาะค่อนข้างรุนแรงดังเห็นได้จากการกัดเซาะของคลื่นที่เลี้ยวชายหาด (ภาพประกอบ 4.42) จากคลื่น ซึ่งหากไม่มีการป้องกันก็อาจจะทำให้ตัวแหลมโพบริเวณนี้ขาดออกจากกันได้ในอนาคตได้ นอกจากนี้บริเวณปลายแหลมโพในปัจจุบันมีการยื่นตัวออกอย่างรวดเร็ว คือในช่วงระยะเวลาเพียง 10 ปี (พ.ศ. 2531-2541) ลั่นดอนจะอยู่ทรายยื่นตัวออกมา 499 เมตร ในขณะที่ปากอ่าวปักตานีมีความกว้าง 2,311 เมตร เพราะฉะนั้นคาดว่าภายในระยะเวลา 46 ปีข้างหน้า ปลายแหลมโพอาจจะปิดปากอ่าวได้ หากปล่อยให้กระบวนการของธรรมชาติดำเนินไปเรื่อยๆ แต่ปัจจุบันก็ได้มีการ

ดำเนินการป้องกันด้วยการสร้างร Oro (ภาพประกอบ 4.43) บริเวณปลายแหลมเพื่อใช้ดักตะกอนทรายที่พัดพามากับกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งมาทับกอนบริเวณปลายแหลม แต่การสร้างร Oro ก่อให้เกิดปัญหาตาม คือทำให้ทิศทางการไหลของกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเกิดการกัดเซาะของปลายแหลมบางส่วน ดังเห็นได้จากต้นสนบริเวณชายหาดบางตันถูกคลื่นกัดเซาะจนล้ม (ภาพประกอบ 4.44) จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งแหลมใหม่ความน่าเป็นห่วงมาก โดยเฉพาะการยืนตัวออกเรืออย ๆ ของปลายแหลมโดยที่คาดว่าจะปิดปากอ่าวภายในระยะเวลา 46 ปีข้างหน้า และจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณ ดังกล่าวค่อนข้างมาก โดยเฉพาะระบบนิเวศวิทยาในอ่าวปัตตานี เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของอ่าวปัตตานีเป็นป่าชายเลนซึ่งเป็นแหล่งวางไข่ และเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำที่ป้อนสู่ทะเลอ่าวไทยที่สำคัญแหล่งหนึ่ง ฉะนั้นอ่าวปัตตานีจึงมากเหล่านี้ที่ควรให้ความสนใจและควรเป็นพิเศษ

ลักษณะทางธรณีวิทยาของบริเวณแหลมโพเป็น ตะกอนน้ำพา (Qa) เกิดจากตะกอนทรายที่พัดพามากับลำน้ำและกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่ง และลักษณะดินเป็นชุดดิน Loamy Tropaquepts ที่มีการระบายน้ำดี ทำให้เม็ดดินง่ายต่อการหลุดออกจากกัน เนื่องจากการขาดการเกาะยึดกันของเม็ดดิน ผลให้แนวชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและอย่างรวดเร็ว

ลักษณะภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,758.6 มิลลิเมตรต่อปี คลื่น มีความสูงเฉลี่ย 1.25 เมตร ซึ่งปีกว้างร้อยละ 50 ในรอบปี โดยมีทิศทาง NEE ลม มีความเร็วเฉลี่ย 4.4 นอต ซึ่งปีกว้างร้อยละ 50 ในรอบปี โดยมีทิศทางจากทิศตะวันออก (ภาพประกอบ 4.5) (กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2541) ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการเคลื่อนย้ายของตะกอนทรายเป็นปริมาณถึง 1,005,000 ลูกบากระยะต่อปี (Sujeeet et al, 1996)

ลักษณะกระแสน้ำบริเวณนี้ที่ระดับความลึก 6 เมตร มี 2 ทิศทาง คือ ขณะน้ำขึ้น มีความเร็วสูงสุด 0.65 นอต ในทิศ 230 องศา และขณะน้ำลง มีความเร็วสูงสุด 0.5 นอต ในทิศ 50 องศา (อัปสรสุดา ศรีพงศ์, 2529)

ลักษณะของแม่น้ำที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งบริเวณนี้ประกอบด้วย แม่น้ำ 2 สาย คือ แม่น้ำปัตตานี (ยาว 190 กิโลเมตร) และ แม่น้ำยะหริ่ง (ยาว 45 กิโลเมตร) ที่ไหลนำพาตะกอนภายในแผ่นดินลงสู่อ่าวปัตตานี โดยสายแม่น้ำยังสามารถปริมาณตะกอนกึ่งมากเข่นกัน ดังเห็นได้ว่าแม่น้ำบริเวณปลายแหลมโพเป็น 2 สี คือ สีเข้มข้นของน้ำภายในอ่าวปัตตานีและสีใสของน้ำทะเล ตลอดจนพังงานของน้ำก็มีมากด้วย ดังเห็น ในฤดูฝนปริมาณน้ำในแม่น้ำมากพังงานของน้ำที่ไหลออกสู่ป่าก่อภัยมากเข่นกัน ซึ่งจะช่วยผลักดันไม่ให้ตะกอนทรายที่ถูกพัดพามา

โดยกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งมาทับกมบบริเวณปลายแหลมโพ เป็นการซ้ำซะลอกการยืนตัวอุกของปลายแหลมโพ

๙. หาดบางมะรวม

แนวชายฝั่งบริเวณนี้เริ่มตั้งแต่แหลมบางมะรวมไปทางทิศตะวันตกจนถึงบริเวณ บ้านปานาเระ ชั้นเก่าปานาเระ เป็นระยะทาง 5,180 เมตร (ภาคประกอบ 4.29 และ 4.35) ลักษณะของแนวชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างชัดเจน หลังจากการก่อสร้างรอบบริเวณปลายแหลมบางมะรวม (ภาคประกอบ 4.45) ขนาดกว้าง 5 เมตร และยาว 300 เมตร เพื่อป้องกันตะกอนทรายที่พัดพามากับกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งมาปิดคลองบางมะรวมที่เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำที่สำคัญของชาวบ้านในบริเวณนี้ แต่การก่อสร้างรอทำให้ทิศทางการไหลของกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งเปลี่ยนแปลงไป คือกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งจะไหลออกกลับมาภักดิชีและแนวชายฝั่งบริเวณบ้านบางมะรวม เป็นระยะยาว 1,051 เมตร และลึกเข้ามา 247 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.19 ตารางกิโลเมตร และไปทับกมบบริเวณน้ำพร้าวไปทางทิศตะวันตกจนถึงบริเวณหาดคลาลัย บ้านปานาเระ (ภาคประกอบ 4.46) เป็นระยะทาง 2,535 เมตร กว้างประมาณ 200-500 เมตร คิดเป็นพื้นที่รวม 0.49 ตารางกิโลเมตร โดยลักษณะทั่วไปของพื้นที่เป็นที่โลงมีแนวต้นสนและมะพร้าวอยู่ตลอดแนว และพื้นที่มีความลาดชัน 4 องศา

จากการศึกษาภาคสนาม (ภาคผนวก ๔-๓) ลักษณะของแหลมบางมะรวม (เข้าหินแกรนิตที่มีความแข็งแรงมาก ยกแก่ภารกัดเช้า) วางทิศทางของกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งจึงทำให้ทิศทางของกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งเปลี่ยน โดยพัดพาเข้าตะกอนทรายไปปิดปากคลองบางมะรวม ที่เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำของชาวบ้านในบริเวณนั้น จึงได้ทำการแก้ไขโดยการสร้างรอเพื่อป้องกันปากคลองบางมะรวมนั้น แต่การสร้างรอที่มีผลทำให้ทิศทางการไหลของกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งเปลี่ยนแปลงไปอีก แทนที่จะเป็นการป้องกันแต่กลับทำให้อีกที่หนึ่งได้รับผลกระทบแทน ซึ่งลักษณะนี้เป็นลักษณะที่พิเศษอย่างหนึ่งของทะเล คือความไม่เสถียรภาพ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นการสร้างสิ่งก่อสร้างวัตถุอย่างไรอย่างหนึ่งยืนคงที่ไม่ได้เพื่อต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของทะเลนั้น จะต้องมีศึกษาถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพราะบางครั้งผลกระทบอาจฉุนเฉิงมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ ดังกรณีตัวอย่างของรอบบริเวณแหลมบางมะรวม

ลักษณะทางธรรมชาติวิทยาและดินของบริเวณหาดบางมะรวม มีลักษณะเป็นหาดกรวดและทรายที่มีเนื้อนิยบ และมีลักษณะของแม่น้ำเล็ก ๆ สลับกับสันทรายเล็ก ๆ โดยทางด้านขวาของหาดบางมะรวมมีแหลมบางมะรวมที่เป็นเข้าหินอัคนี (K_g) ซึ่งมีความคงทนต่อการภักดิชี

ลักษณะภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,758.6 มิลลิเมตรต่อปี คลื่น มีความสูงเฉลี่ย 1.25 เมตร ซึ่งปรากฏอยู่ละ 50 ในรอบปี โดยมีทิศทาง NEE ลม มีความเร็วเฉลี่ย 4.4 นอต ซึ่งปรากฏอยู่ละ 50 ในรอบปี โดยมีทิศทางจากทิศตะวันออก (ภาพประกอบ 4.5) (กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2541) ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการเคลื่อนย้ายของตะกอนทรายเป็นปริมาณถึง 1,005,000 ลูกบากระเมตรต่อปี (Sujeet et al, 1996)

ลักษณะภูมิอากาศและแนวบờที่ระดับความลึก 6 เมตร มี 2 ทิศทาง คือ ขณะน้ำเขี้น มีความเร็วสูงสุด 1.0 นอต ในทิศ 310 องศา และขณะน้ำลงสูงสุด มีความเร็ว 0.4 นอต ให้ในทิศ 290 องศา (กรมสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์, 2541)

ลักษณะแม่น้ำในบริเวณนี้ คลองบางมารวมซึ่งเป็นคลองสายลั้น ๆ ไม่ค่อยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง ปัจจุบันจึงเป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำของชาวประมงบริเวณนี้

ค. ปากน้ำสายบูรี

เนื่องจากการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นบริเวณปากน้ำสายบูรี (ภาพประกอบ 4.30 และ 4.36) ทำให้เกิดการทำลายของตะกอนทรายบริเวณด้านขวาของเขื่อนกันทรายและคลื่น ตั้งแต่บริเวณหาดวาสุกรี บ้านปากน้ำถึงบ้านบางตาหยาด เป็นแนวยาว 2,227 เมตร กว้าง 250 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.17 ตารางกิโลเมตร (ภาพประกอบ 4.47) ส่วนแนวชายฝั่งบริเวณด้านซ้ายของเขื่อนกันทรายและคลื่น ตั้งแต่บริเวณบ้านบานโพถึงบ้านฉุ่ม มีการทำเซาะเป็นแนวยาว 1,528 เมตร ลึกเข้ามา 90 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.06 ตารางกิโลเมตร แม้จะมีการป้องกันโดยการสร้างกำแพงกันคลื่น (Seawall) แล้วแต่ก็ยังพบว่ากำแพงกันคลื่นได้ถูกพังทลายลง (ภาพประกอบ 4.48) นอกจากนี้บริเวณที่ติดกับเขื่อนกันทรายและคลื่นมีการทำลายเป็นพื้นที่ 0.07 ตารางกิโลเมตร พื้นที่โดยทั่วไปมีความลาดชัน

3-5 องศา

จากการตรวจสอบภาคสนาม (ภาคผนวก ง-4) พบรากดเซาะของแนวชายฝั่งบริเวณด้านซ้ายของเขื่อนกันทรายและคลื่นทั้งที่มีการสร้างกำแพงกันคลื่น สาเหตุการกัดเซาะมาจากการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่นทำให้ทิศทางการไหลของกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งเปลี่ยนแปลงไป โดยพัดพาเอาตะกอนทรายมาทับตามบริเวณด้านขวาของเขื่อนกันทรายและคลื่น จากนั้นจึงออกกลับมา กัดเซาะทางด้านซ้ายของเขื่อนกันทรายและคลื่นแทน

ลักษณะทางธรรมชาติของบริเวณปากน้ำสายบูรีเป็น ตะกอนน้ำพาน (Qa) เกิดจากตะกอนทรายที่พัดพามากับ浪น้ำและกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งเลี้ยงชายฝั่ง และลักษณะดินบริเวณนี้ มี 2 ชุดดินคือ ชุดดิน Skeletal Tropothents (ด้านซ้ายของปากน้ำ) โดยมีรากต้นกำเนิดมาจากเขานิแกนิต และชุดดิน Sandy Tropohumods (ด้านขวาของปากน้ำ) ซึ่งชุดดินทั้ง 2 มี

ลักษณะเนื้อดินเป็นกรวดและตะกอนทรายเนื้อหิน และระดับน้ำใต้ดินตื้น ทำให้เม็ดดินง่ายต่อการหลุดออกจากกันเนื่องจากกระบวนการขัดกรากageยึดกันของเม็ดดิน

ลักษณะภูมิอากาศ ปีริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,758.6 มิลลิเมตรต่อปี คลื่น มีความสูงเฉลี่ย 3 เมตร ช่วงปีรากภัยอยละ 17 ในรอบปี โดยมีทิศทาง N60°E ลม มีความเร็วเฉลี่ย 4.4 นอต ช่วงปีรากภัยอยละ 50 ในรอบปี โดยมีทิศทางจากทิศตะวันออก (ภาพประกอบ 4.5) (กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2541 ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการเคลื่อนย้ายของตะกอนทรายเป็นปีริมาณถึง 890,000 ลูกบากระยะต่อปี (Sujeet et al, 1996)

ลักษณะธรณีวิเวณนี้ที่ระดับความลึก 6 เมตร มี 2 ทิศทาง คือ ข้นน้ำขึ้น มีความเร็วสูงสุด 1.0 นอต ในทิศ 310 องศา และขณะน้ำลง มีความเร็วสูงสุด 0.4 นอต ในทิศ 290 องศา (กองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์, 2541)

ลักษณะของแม่น้ำที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแปลงแนวชายฝั่งคือ แม่น้ำสายบูรี (ยาว 80 กิโลเมตร) ที่ไหลผ่านเขาน้ำค้างและเข้าพ้อมิ่ง (เขานินแกรนิต) ที่อยู่ในใจกลางปากน้ำมากันนัก จึงทำให้ตะกอนในแม่น้ำมีมากและมีขนาดของตะกอนที่ค่อนข้างใหญ่และหยาบ ดังพบริจาดตะกอนบริเวณปากน้ำสายบูรี

๔. ปากน้ำบางนราถึงอ่าวมะนาว

ลักษณะของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำบางนรามีความใกล้เคียงกับปากน้ำสายบูรี คือ มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น พบริเวณที่ตั้งแต่แม่น้ำบ้านปูถลามายาถึงบ้านปูลาวะมี การทับถมเป็นแนวยาว 834 เมตร กว้าง 210 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.12 ตารางกิโลเมตร ส่วนด้านข้างมีการทับถมเป็นแนวยาว 934 เมตร กว้าง 84 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.04 ตารางกิโลเมตร นอกเหนือนี้บริเวณหาดนาทีศรี (ส่วนที่ติดกับด้านข้างของเขื่อนกันทรายและคลื่น) หาดทรายถูกกัดเซาะจนเป็นรูปโค้ง (ภาพประกอบ 4.49) คิดเป็นพื้นที่ 0.03 ตารางกิโลเมตร พื้นที่มีความลาดชัน 4-5 องศา (ภาคผนวก ๔-5)

สำหรับบริเวณแนวชายฝั่งอ่าวมะนาว (ภาคผนวก ๔-6) ที่บ้านอ่าวมะนาว มีการกัดเซาะเป็นแนวยาว 538 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.01 ตารางกิโลเมตร พื้นที่มีความลาดชัน 4 องศา (ภาพประกอบ 4.50) แต่บริเวณที่ติดกับเขาน้ำดันหงส์มีการทับถมเป็นพื้นที่ 0.01 ตารางกิโลเมตร (ภาพประกอบ 4.51) ลักษณะของการกัดเซาะและการทับถมบริเวณนี้อาจเกิดจากลักษณะที่ตั้งของเขาน้ำดันหงส์ ที่ทำให้ทิศทางกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่งบริเวณดังกล่าวเปลี่ยนแปลง แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่รุนแรงมากนักเป็นไปอย่างช้า ๆ

ลักษณะทางธรริวที่ทางบริเวณปากน้ำบางนาเป็นตะกอนน้ำพื้น (Qa) เกิดจากตะกอนทรายที่พัดพามากับลำน้ำและกระแสน้ำเลี้ยงชายฝั่ง โดยบริเวณด้านขวาของอ่าวมีนาวเป็นที่ตั้งของเขาตันหงส์เป็นเขาหินแกรนิต (TR_{gr}) ที่มีความแข็งมาก ยกแก่ภารกัด海水 และเป็นวัตถุต้นกำเนิดดินในชุดดิน Slope Complex ดังจะเห็นได้ว่าทรายบริเวณหาดอ่าวมีนาวมีขนาดของเม็ดหินใหญ่มาก และประกอบด้วยแร่ควอร์ตซ์และเฟล์ดสปาร์ ส่วนลักษณะดินเป็นชุดดิน Sandy Tropohumods ที่มีด้านล่างเป็นชั้นสะสมของอินทรีย์ต่ำๆ

ลักษณะภูมิอากาศ บริเวณน้ำฝนเฉลี่ย 2,400.1 มิลลิเมตรต่อปี คติ มีความชื้นเฉลี่ย 3 เมตร ชั่งป่วยร้อยละ 17 ในรอบปี โดยมีทิศทาง $N60^{\circ}E$ ลม ที่พัดเข้าหาแนวชายฝั่งมี 3 ทิศทาง คือ จากทิศตะวันออกร้อยละ 45.8 ในรอบปี ความเร็วเฉลี่ย 3.42 นอต ทิศตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 41.7 ในรอบปี ความเร็วเฉลี่ย 2.3 นอต และจากทิศเหนือร้อยละ 8.3 ในรอบปี ความเร็วเฉลี่ย 2.6 นอต (ภาพประกอบ 4.8) (กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2541) ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการเคลื่อนย้ายของตะกอนทรายเป็นปริมาณถึง 775,000 ลูกบากระยะต่อปี (Sujeet et al, 1996)

ลักษณะกระแสน้ำบริเวณนี้ที่ระดับความลึก 6 เมตร มี 2 ทิศทาง คือ ขณะน้ำขึ้น มีความเร็วสูงสุด 0.6 นอต ในทิศ 120 องศา และขณะน้ำลง มีความเร็วสูงสุด 0.6 นอต ในทิศ 340 องศา (กองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์, 2541)

ลักษณะของแม่น้ำที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งบริเวณนี้ คือ แม่น้ำบางนา (ยาว 55 กิโลเมตร) เป็นแม่น้ำสายสั้น ๆ ที่แหลกแยกตัวมาจากการแม่น้ำโขก-ลา บริเวณรอบบินปั่งเป็นพื้นที่ราบ ดังนั้นพลังงานของน้ำและปริมาณของตะกอนในแม่น้ำบางนาจึงมีน้อย

๔. ควบคุมทรัพยากริบชายฝั่งปากน้ำ

แนวชายฝั่งบริเวณนี้ตั้งแต่บริเวณบ้านคลองตันถึงบริเวณปากน้ำตากใบมีความยาว 12,435 เมตร (ภาพประกอบ 4.32 และ 4.38) ตลอดแนวชายฝั่งมีการสร้างรองตั้งจากยื่นลงทะเลไปประมาณ 50-100 เมตร (ภาพประกอบ 4.52) โดยพบว่าแนวชายฝั่งบริเวณนี้มีทั้งบริเวณที่เกิดจากการทับถมและการกัด海水 โดยพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมคิดเป็นพื้นที่รวม 0.07 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ที่เกิดการกัด海水คิดเป็นพื้นที่รวม 0.30 ตารางกิโลเมตร โดยบริเวณที่มีการกัด海水มากที่สุด คือ บริเวณบ้านคลองตัน กัด海水ลึกเข้ามา 108 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.12 ตารางกิโลเมตร ส่วนบริเวณปากน้ำตากใบ (ฝั่งประเทศไทย) ที่บริเวณบ้านตาบาน พบรากัด海水 719 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.04 ตารางกิโลเมตร พื้นที่มีความลาดชัน 2 องศา (ภาพประกอบ 4.53)

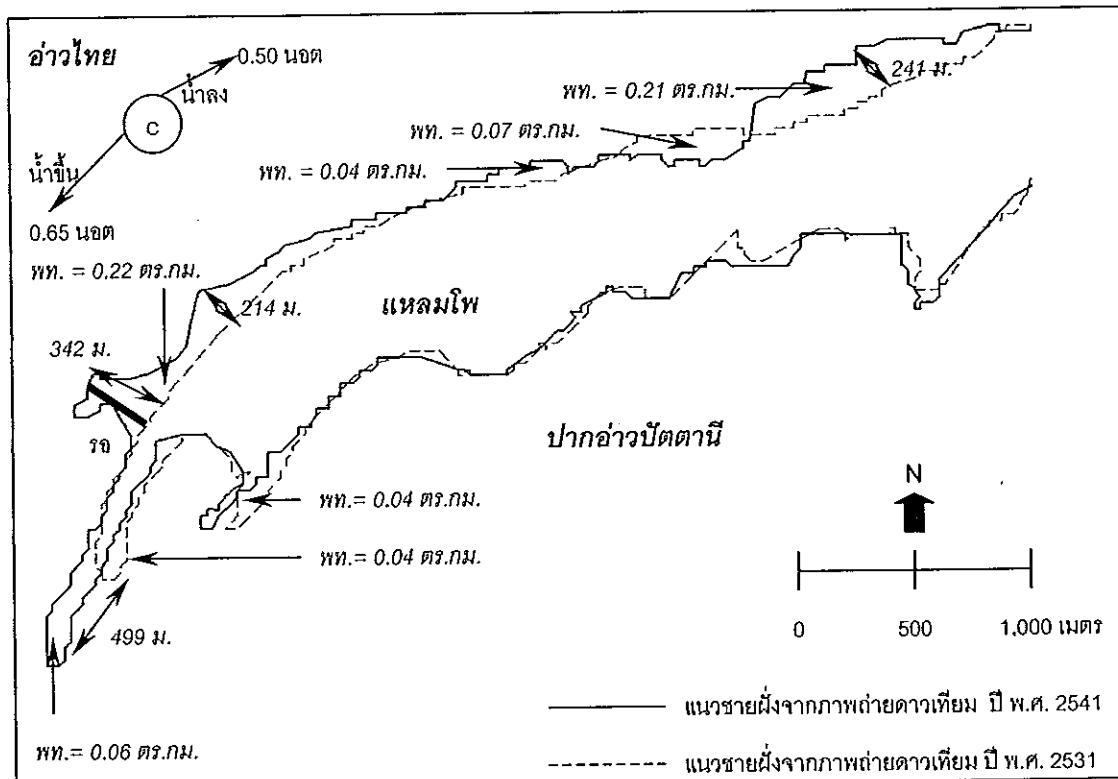
จากการสำรวจภาคสนาม (ภาคผนวก 4-7) ลักษณะของค่าสมุทรตากในเกิดจากสันทรายใหม่ทางด้านหน้ากับสันทรายเก่า โดยมีแม่น้ำตากไปคืนอยู่ตั้งแต่กลาง มีความยาว 12,435 เมตร ส่วนที่กว้างที่สุดมีความกว้าง 376 เมตร สูงจากระดับน้ำทะเลไม่มากนัก พื้นที่มีลักษณะเป็นรูปโถงเล็กน้อย พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่โล่งพื้นที่ขึ้นส่วนใหญ่เป็นดินมะพร้าวและดินสนที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนัก จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าพื้นที่ของค่าสมุทรตากเป็นพื้นที่มีความอ่อนไหว แนวชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายหากประสบภัยคลื่นลมที่รุนแรง เพราะโครงสร้างด้านล่างของค่าสมุทรตากในเป็นเพียงสันทรายเท่านั้น และไม่ค่อยมีแนวต้นไม้ที่ช่วยป้องกันคลื่นลม อาจจะไม่สามารถทนทานต่อคลื่นลมที่รุนแรงได้ เพราะฉะนั้นพื้นที่ค่าสมุทรตากในควรมีการเฝ้าติดตามและดูแลอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงลมร้อนในเดือนธันวาคมที่มีความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุด (4.0 นอต) และทิศทางพัดเข้าหาแนวชายฝั่งค่าสมุทรตากใน

ลักษณะทางธรณีวิทยาบริเวณค่าสมุทรตากในถือเป็นสันทรายใหม่ วางตัวขนานกับสันทรายเก่า (พื้นแผ่นดินป่าจุบัน) ทำให้บริเวณระหว่างสันทรายกลายเป็นแม่น้ำตากใน ที่มีปากน้ำจราดกับปากน้ำโก-ลก เป็นลักษณะคลื่นคลาด สำหรับลักษณะดินเป็นชุดดิน Sandy Tropohumods ที่ด้านล่างเป็นชั้นสะสมของอินทรีย์วัตถุ

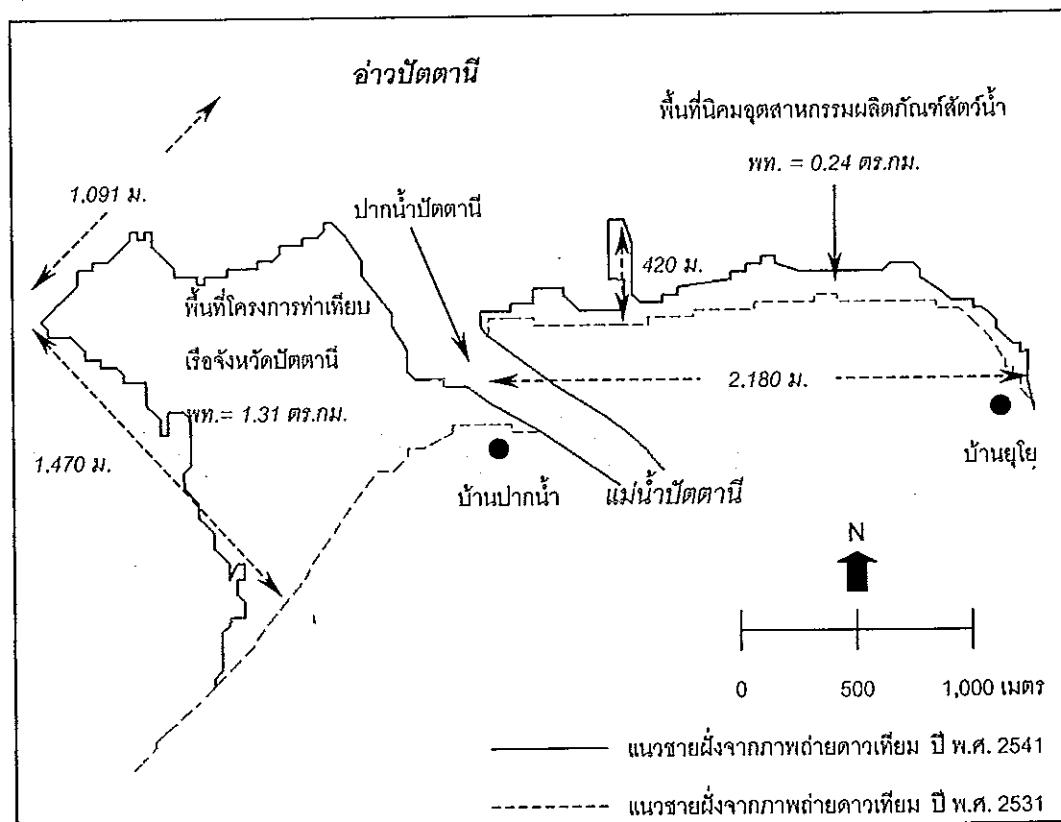
ลักษณะภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,400.1 มิลลิเมตรต่อปี คลื่น มีความสูงเฉลี่ย 3 เมตร ช่วงประภาร้อนอยู่ละ 17 ในรอบปี โดยมีทิศทาง N60°E ลม ที่พัดเข้าหาแนวชายฝั่งมี 3 ทิศทาง คือ จากทิศตะวันออกหรืออยู่ละ 45.8 ในรอบปี ความเร็วเฉลี่ย 3.42 นอต ทิศตะวันออกเฉียงเหนือหรืออยู่ละ 41.7 ในรอบปี ความเร็วเฉลี่ย 2.3 นอต และจากทิศเหนือหรืออยู่ละ 8.3 ในรอบปี ความเร็วเฉลี่ย 2.6 นอต (ภาพประกอบ 4.8) (กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2541) ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการเคลื่อนย้ายของตะกอนทรายเป็นปริมาณถึง 775,000 ลูกบากระเมตรต่อปี (Sujeet et al, 1996)

ลักษณะภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝนที่ระดับความลึก 6 เมตร มี 2 ทิศทาง คือ ขณะน้ำขึ้น มีความเร็วสูงสุด 0.6 นอต ในทิศ 120 องศา และขณะน้ำลง มีความเร็วสูงสุด 0.6 นอต ในทิศ 340 องศา (กองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์, 2541)

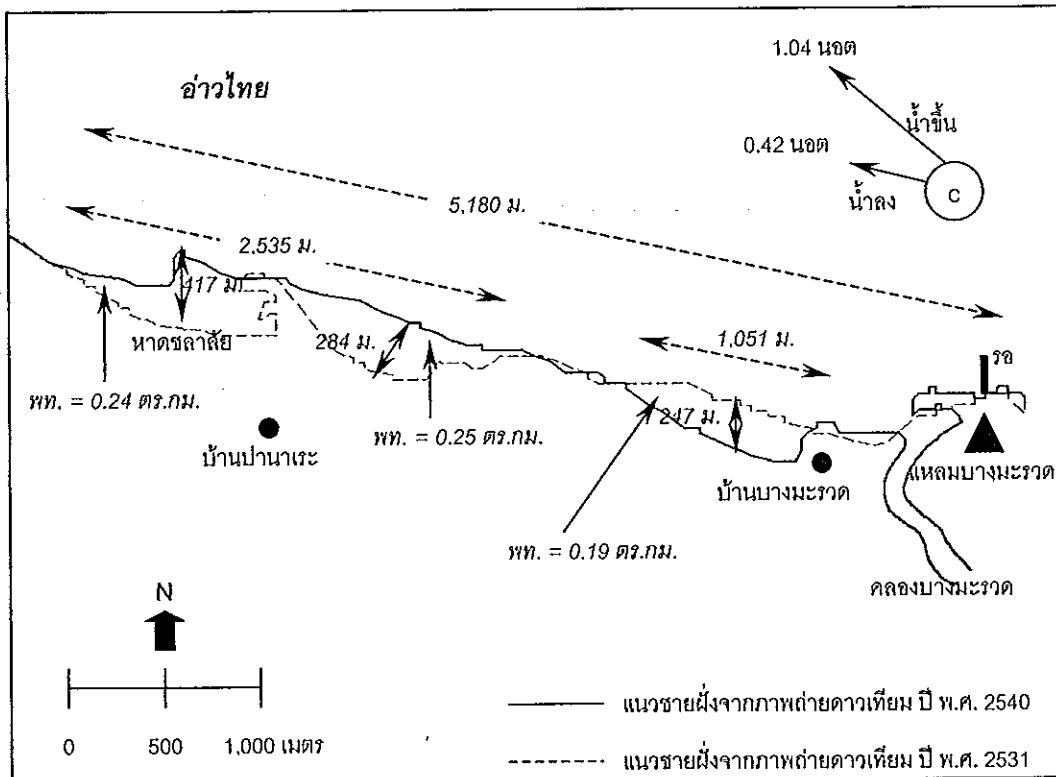
ลักษณะของแม่น้ำที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งบริเวณนี้ประกอบด้วยแม่น้ำ 2 สาย คือ แม่น้ำตากใน (ยาว 13 กิโลเมตร) และแม่น้ำโก-ลก (ยาว 80 กิโลเมตร) ที่ไหลมาบรรจบกันที่ปากน้ำตากใน บริเวณบ้านตาบาน โดยแม่น้ำตากในเป็นแม่น้ำสายสั้น ๆ ที่อยู่ระหว่างสันทรายใหม่ กับสันทรายเก่า จึงไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งมากนัก ในขณะที่แม่น้ำโก-ลกเป็นแม่น้ำที่สำคัญที่ใช้กันพร้อมกันระหว่างไทยกับมาเลเซีย และมีท่าเรือที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส



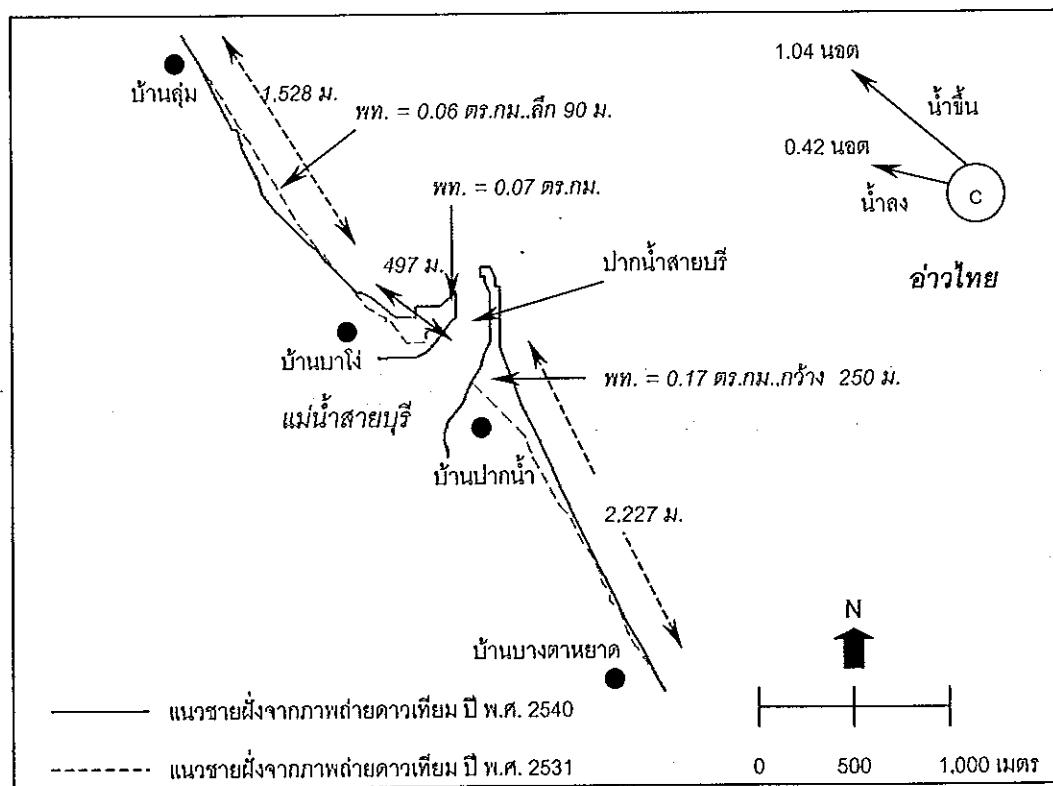
ภาพประกอบ 4.27 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณแหลมโพ



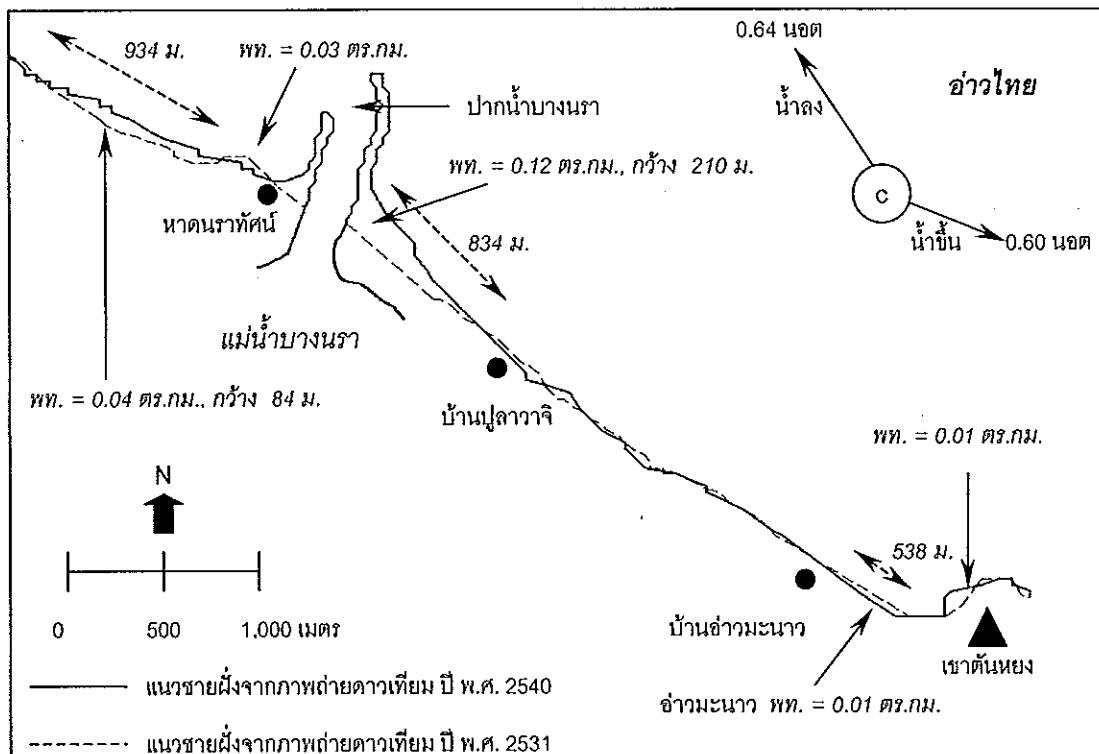
ภาพประกอบ 4.28 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำปัตตานี



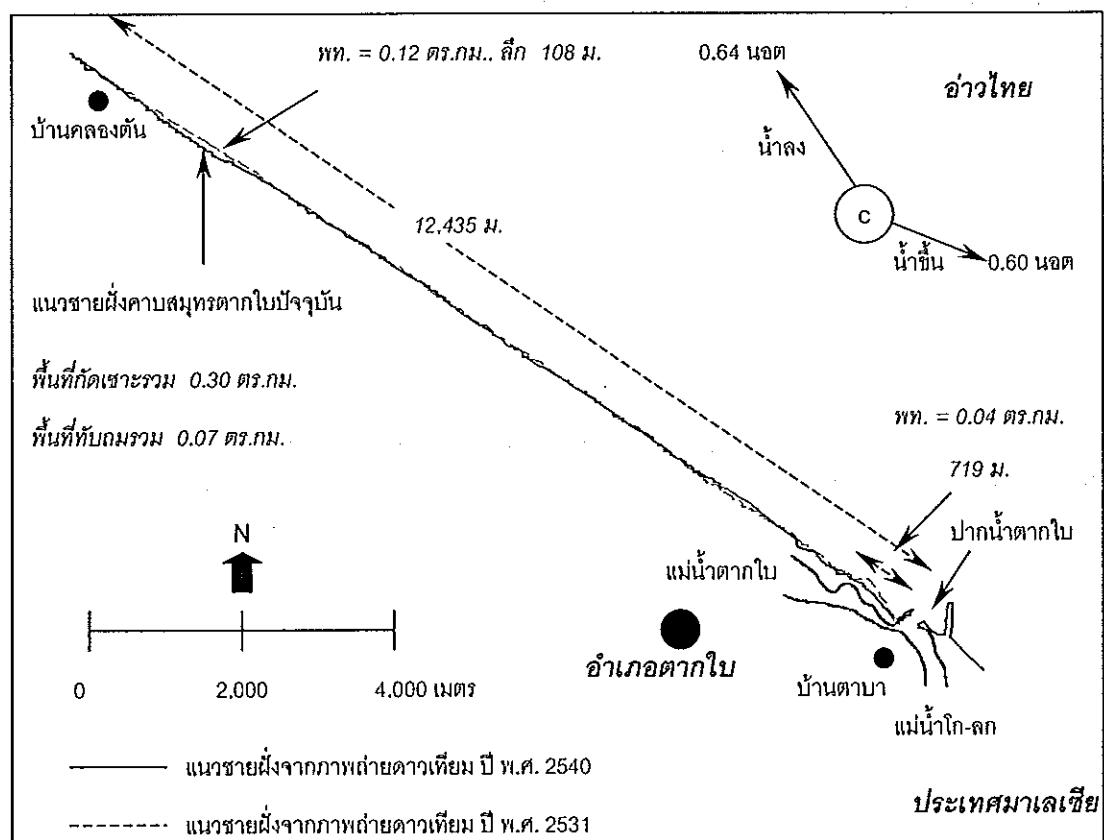
ภาพประกอบ 4.29 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณหาดบังน้ำดัด



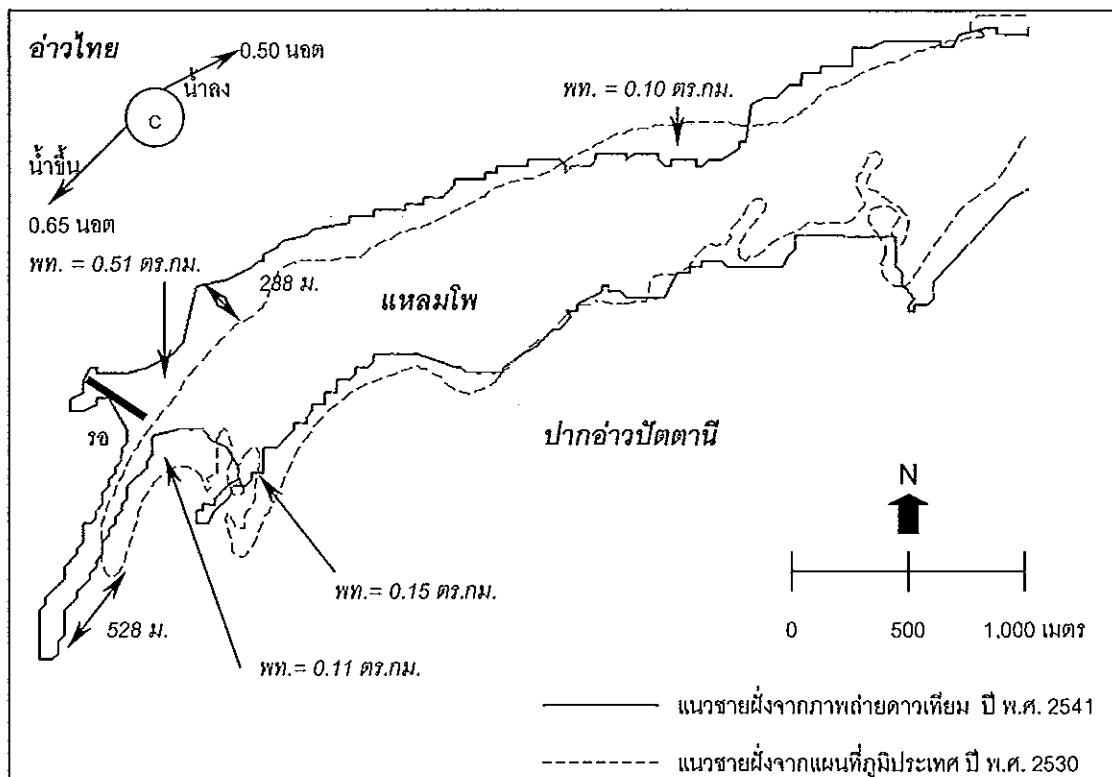
ภาพประกอบ 4.30 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำสายบัว



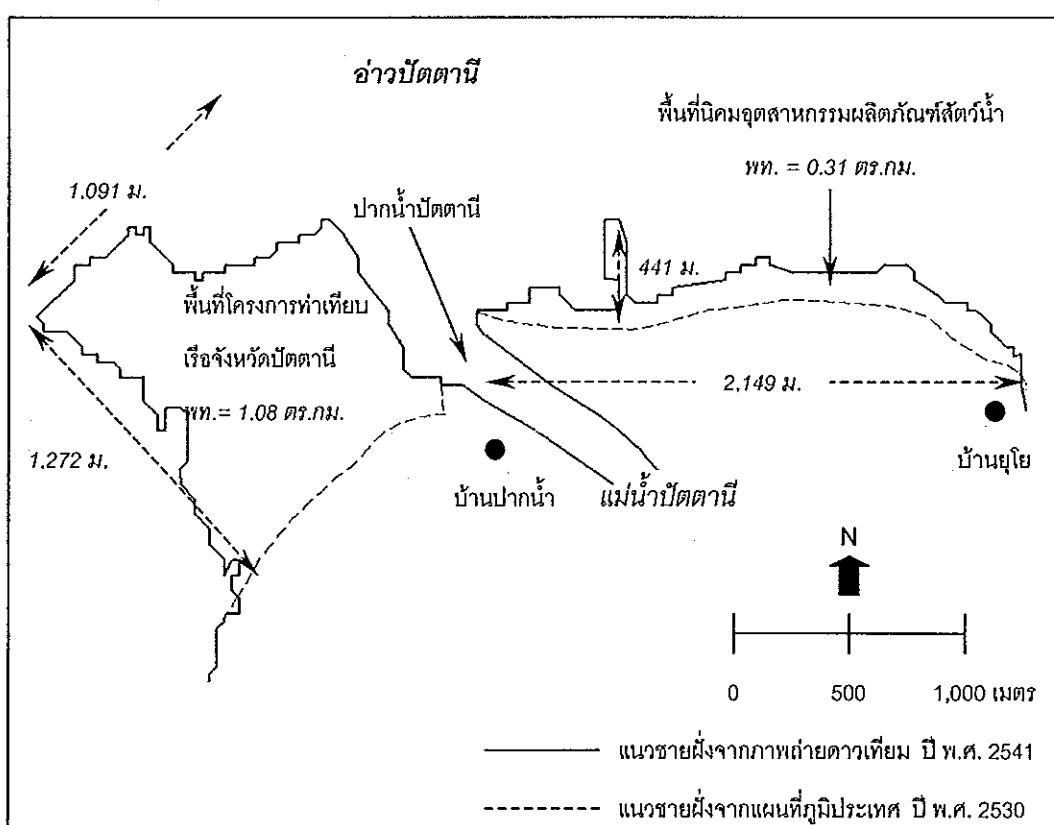
ภาพประกอบ 4.31 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำบ้านนาถึงอำเภอเมือง



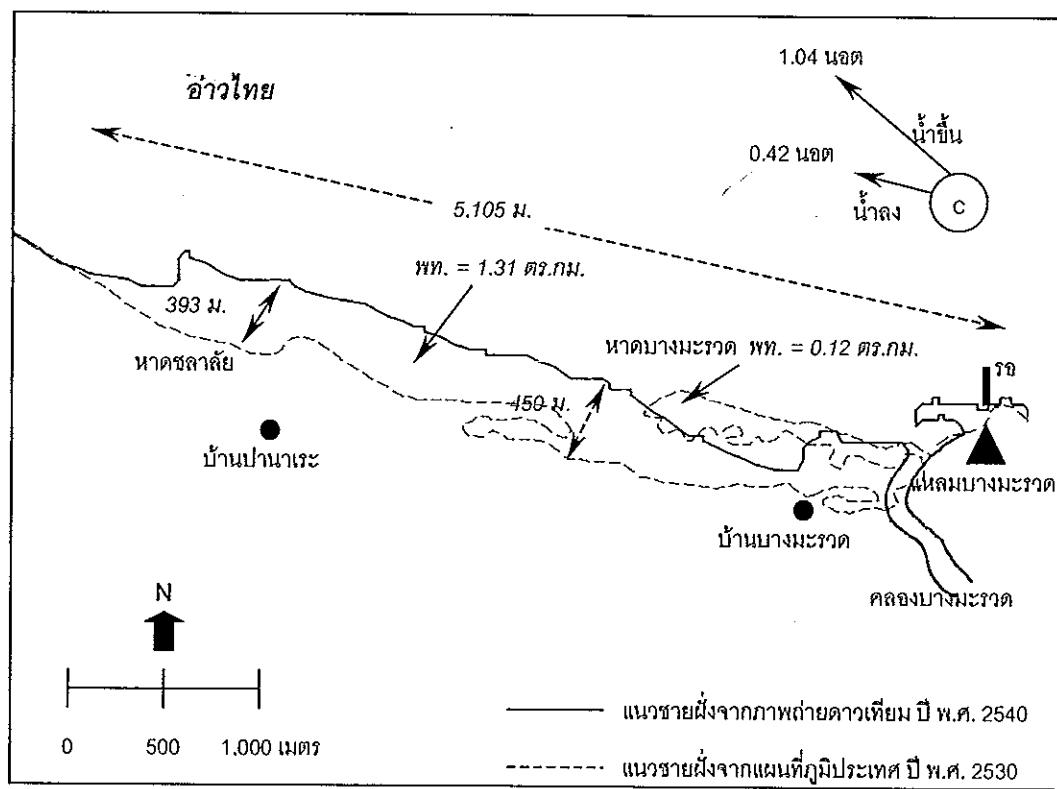
ภาพประกอบ 4.32 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณควบคับสมุทรตากใบถึงปากน้ำตาดากใบ



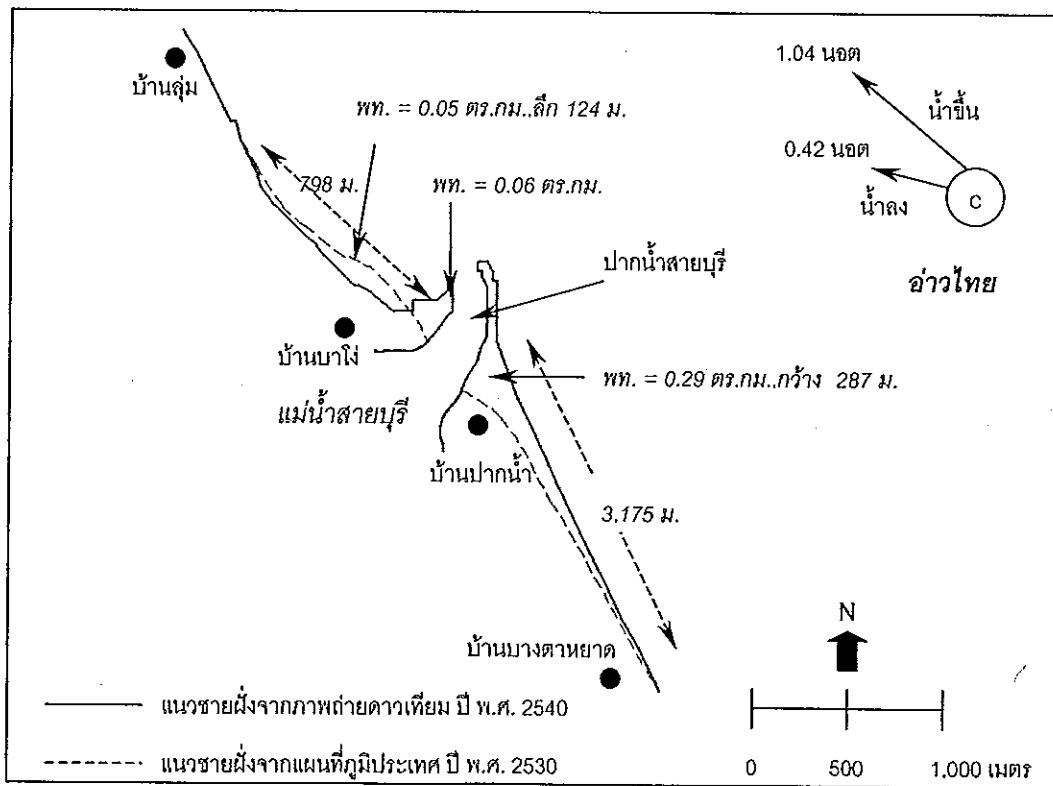
ภาพประกอบ 4.33 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณแหลมโพ



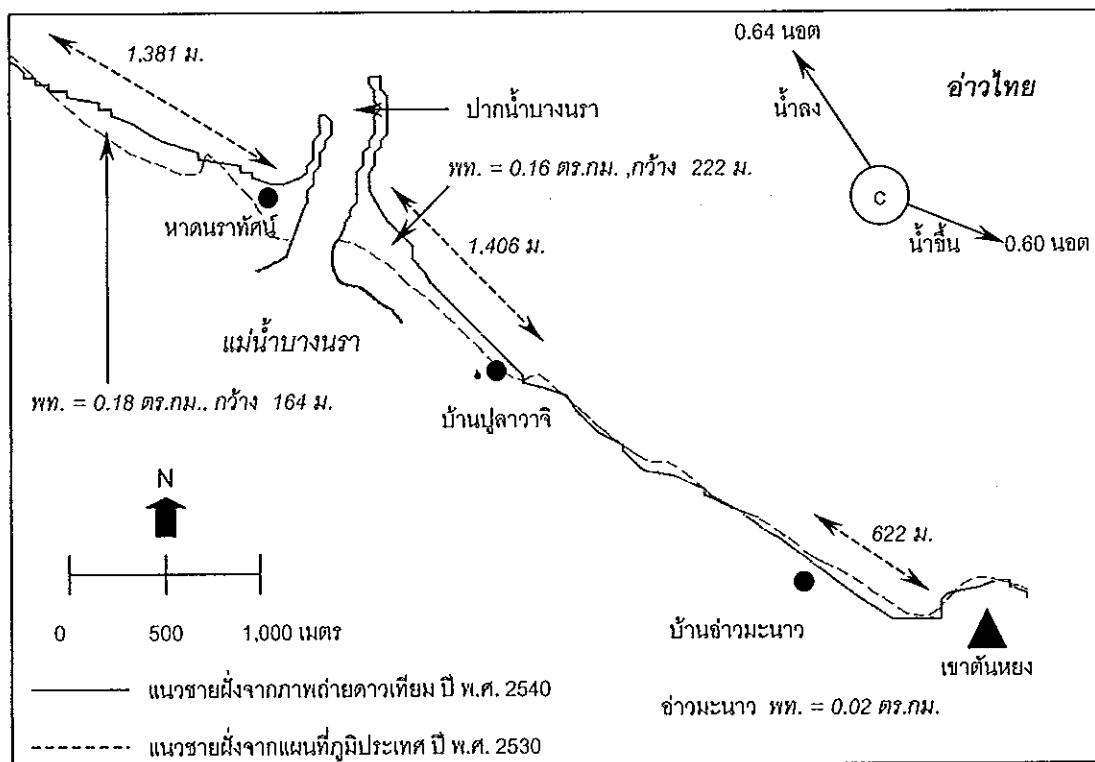
ภาพประกอบ 4.34 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำบีตตะนី



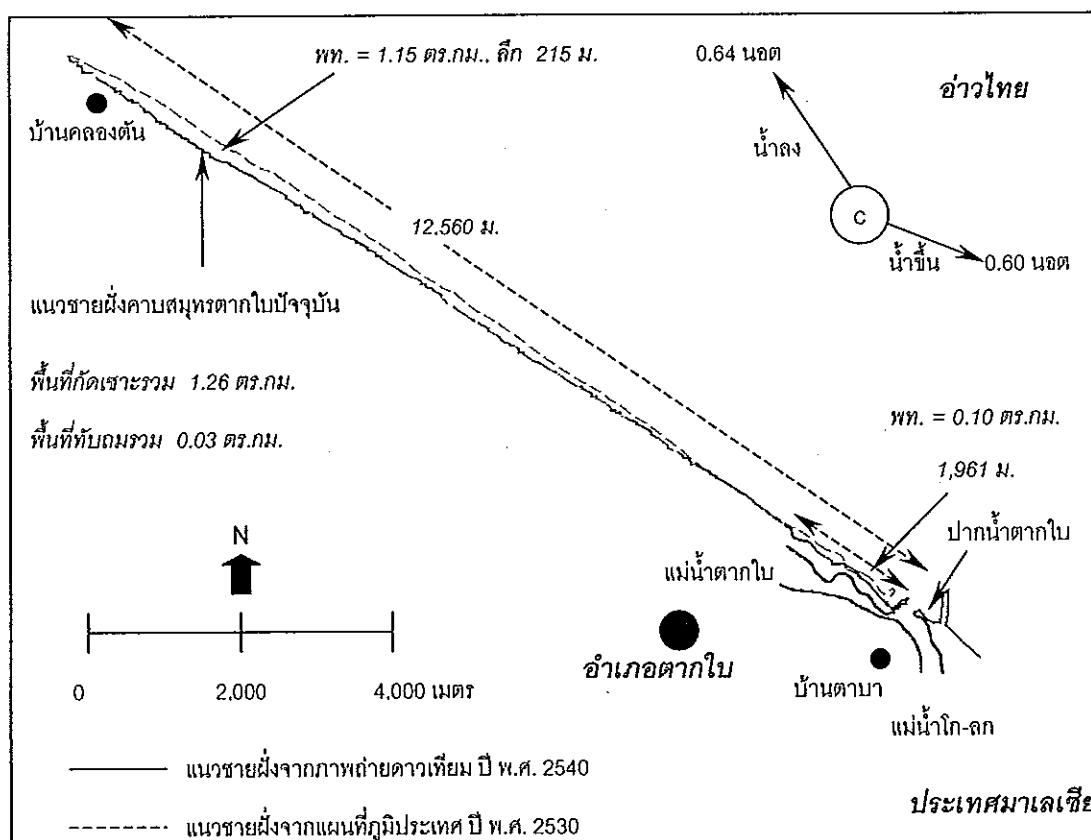
ภาพประกอบ 4.35 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณหาดบางมะราช



ภาพประกอบ 4.36 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำสายบุรี



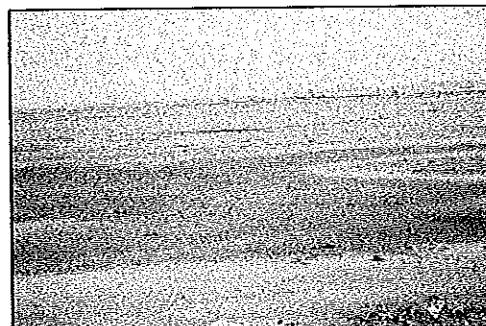
ภาพประกอบ 4.37 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณปากน้ำบางนาถึงอ่าวมະนา



ภาพประกอบ 4.38 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณควบคับสมุทรตากใบถึงปากน้ำตากใบ



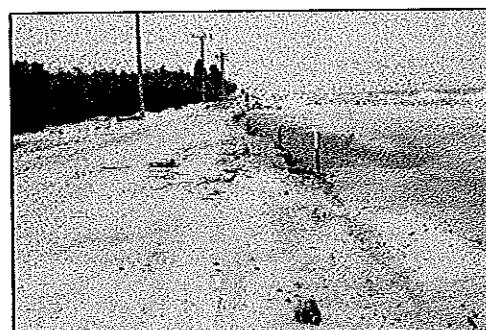
ภาพประกอบ 4.39 ลักษณะการยึดตัวของช่องป่าชาย
แหลมให้เข้าไปกว่าปีตานี



ภาพประกอบ 4.40 ที่น้ำที่มองดูเหมือนสร้างทำให้บินเรือ
จังหวัดปัตตานี



ภาพประกอบ 4.41 ท่าที่บินเรือประมงนิเวณ
ปากน้ำปัตตานี



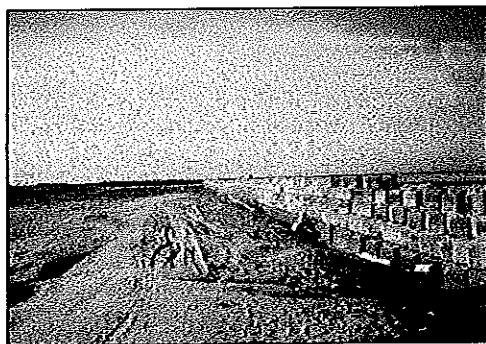
ภาพประกอบ 4.42 ลักษณะของถนนเดินชายฝั่งบริเวณ
แหลมใหญ่ถูกกัดเซาะโดยคลื่น



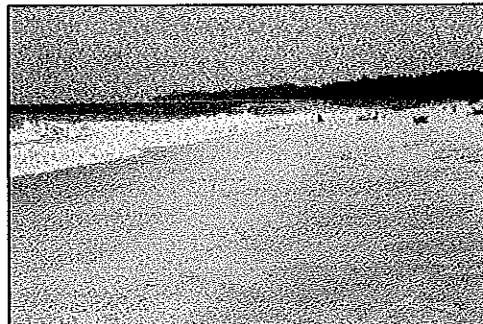
ภาพประกอบ 4.43 ภาพของบริเวณปลายแหลมใหญ่ที่ใช้ดัก
ตระกอนทราย



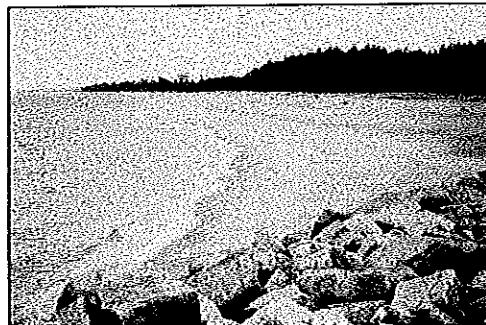
ภาพประกอบ 4.44 ลักษณะของต้นไม้ดั้มเนื้องจาก การ
กัดเซาะแนวชายฝั่ง บริเวณปลาย
แหลมใหญ่



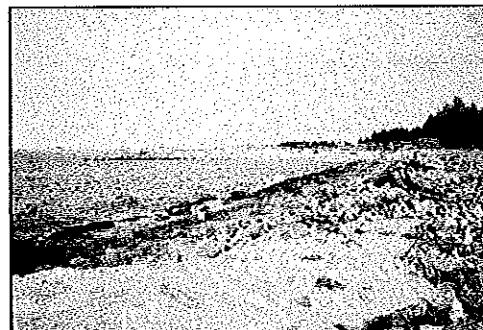
ภาพประกอบ 4.45 ภาพของบờเวณหาดบางมะรุคที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะ



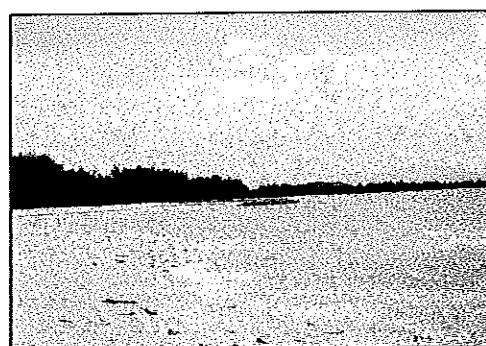
ภาพประกอบ 4.46 แนวชายฝั่งที่ยังคงสูงจากเนื่องจาก การทับถมของตะกอนทราย บริเวณหาดชาลีย์



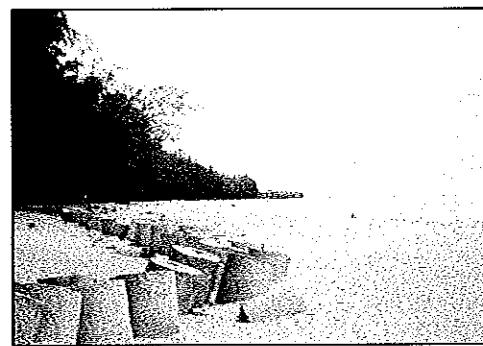
ภาพประกอบ 4.47 ลักษณะการกันตนของตะกอนทราย บริเวณด้านขวาของปากน้ำสายบุรี



ภาพประกอบ 4.48 ลักษณะการทึบของกำแพงกันคลื่น (Seawall) บริเวณด้านซ้ายของปากน้ำสายบุรี



ภาพประกอบ 4.49 แนวชายฝั่งที่ได้รับเนื่องจาก การกัดเซาะ บริเวณหาดราษฎร์ฯ



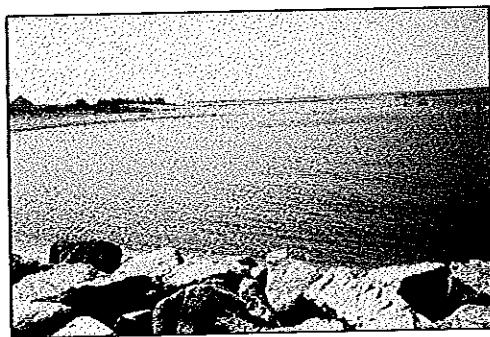
ภาพประกอบ 4.50 แนวชายฝั่งที่ได้รับเนื่องจาก การกัดเซาะ บริเวณจ่าวมะนาว



ภาพประกอบ 4.51 ลักษณะการทับถมของตะกอนทราย
บริเวณด้านซ้ายของเข้าดันหยง



ภาพประกอบ 4.52 ภาพขอป้องกันการกัดเราะบริเวณบ้าน
คลองตัน บริเวณควบคุมทางใน



ภาพประกอบ 4.53 แนวรายฝั่งที่ได้รับน้ำท่วมจากการกัดเซาะ
บริเวณปากน้ำตากระยะ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 เทคนิคการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง โดยอาศัยการประมาณผลภาพเชิงตัวเลข ของภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM 2 ช่วงเวลาคือ ปี พ.ศ. 2531 และ ปี พ.ศ. 2540-2541 พนว่าภาพสีผสมในช่วงคลื่น 1-5-4 (น้ำเงิน-เขียว-แดง) สามารถสังเกตแนวชายฝั่งได้ชัดเจน และนำข้อมูลมาผ่านเทคนิคการยึดภาพแบบซึ่งกำลังทำให้สามารถสังเกตแนวชายฝั่งได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยทำให้ภาพถ่ายดาวเทียมมีความถ่วงโดยเฉลี่ยทุกช่วงคลื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.5 จากนั้นจึงนำภาพที่ได้มาตั้งจุดพิกัดโดยการทำหนาดุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 2 ช่วงเวลาเข้าด้วยกัน แล้วจึงทำการจำแนกประเภทข้อมูลด้วยการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับ เพื่อให้ทราบกลุ่มข้อมูลอย่างคร่าว ๆ และจึงจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับ อีกด้วยเพื่อเพิ่มความถูกต้อง

จากการจำแนกประเภทข้อมูลของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 3 ชุดภาพ คือ ปีตานี (128/55), ปีตานี (127/55) และ นาชาติ (127/56) พนว่าการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering สามารถจำแนกและแยกแยะประเภทของกลุ่มข้อมูลออกจากกันได้สมบูรณ์ กว่าวิธี K-mean Clustering ด้วยการเปรียบเทียบค่าระยะทางเฉลี่ย J-M Distance ทั้งในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และ ปี พ.ศ. 2540-2541 (ตาราง 4.4 และ 4.5) โดยที่วิธี K-mean Clustering มีความคลาดเคลื่อนจากวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 และ ปี พ.ศ. 2540-2541 คิดเป็นร้อยละ 2.65 และ 3.55 ตามลำดับ

ส่วนการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum Likelihood Classification สามารถจำแนกประเภทข้อมูลได้ดีกว่าทั้งวิธี Minimum Distance Classification และ Parallelepiped Classification ด้วยการเปรียบเทียบจากจำนวนร้อยละของความถูกต้องเฉลี่ยและความถูกต้องทั้งหมดของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 3 ชุดภาพ ปี พ.ศ. 2540-2541 (ตาราง 4.6) โดยที่ทั้งวิธี Minimum Distance Classification และ Parallelepiped Classification มีความคลาดเคลื่อนร้อยละของความถูกต้องเฉลี่ยของภาพถ่ายดาวเทียมทั้ง 3 ชุดภาพ จากวิธี Maximum Likelihood Classification เป็นร้อยละ 5.46 และ 47.02 ตามลำดับ และร้อยละของความถูกต้องทั้งหมดเป็นร้อยละ 4.92 และ 52.44 ตามลำดับ

5.1.2 การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง

จากการนำสันขอนแนวชายฝั่งจากแผนที่ภูมิประเทศและภาพถ่ายดาวเทียมที่ผ่านการจำแนกประเภทข้อมูลแล้ว นาซ้อนทับกับพื้นที่ที่เกิดจากการเหลื่อมล้ำกันของสันขอนแนวชายฝั่ง เพื่อคำนวณหาพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลง โดยสามารถคำนวณหาได้ 2 วิธีคือ

ก การเปรียบเทียบระหว่างแผนที่ภูมิประเทศกับภาพถ่ายดาวเทียม

การเปรียบเทียบแนวชายฝั่งจากแผนที่ภูมิประเทศ ปี พ.ศ. 2530 กับ ภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541 พบว่าแนวชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นพื้นที่หักหมด 7.89 ตาราง กิโลเมตร โดยแยกเป็นพื้นที่กัดเซาะ 2.87 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 36.37 และพื้นที่ทับถม 5.02 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 63.63

โดยพื้นที่ 5 บริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนคือ บริเวณแหลมโพ บริเวณ หาดบางมะรวม บริเวณปากน้ำสายบุรี บริเวณปากน้ำบางราถึงอ่าวมะนาว และบริเวณคาน สมุทรตากในถึงปากน้ำตากใบ รวมเป็นพื้นที่ 4.4 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 55.77 ของพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งหักหมดที่ทำการศึกษา ประกอบด้วยพื้นที่ที่มีการกัดเซาะ 1.81 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 63.07 ของพื้นที่ที่มีการกัดเซาะหักหมด และเป็นพื้นที่ที่มีการทับถม 2.59 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 51.59 ของพื้นที่ที่มีการทับถมหักหมด

ข การเปรียบเทียบระหว่างภาพถ่ายดาวเทียมด้วยกัน

การเปรียบเทียบแนวชายฝั่งจากภาพถ่ายดาวเทียมของทั้ง 2 ช่วงเวลา (ปี พ.ศ. 2531 กับ ปี พ.ศ. 2540-2541) พบว่าแนวชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นพื้นที่หักหมด 4.64 ตารางกิโลเมตร โดยแยกเป็นพื้นที่กัดเซาะ 1.82 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 39.22 และพื้นที่ทับถม 2.82 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 60.78

พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน 5 บริเวณดังข้างต้น สามารถคำนวณพื้นที่การเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่ 2.24 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 48.28 ของพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งหักหมดที่ทำการศึกษา ประกอบด้วยพื้นที่ที่มีการกัดเซาะ 0.74 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 40.66 ของพื้นที่ที่มีการกัดเซาะหักหมด และเป็นพื้นที่ที่มีการทับถม 1.50 ตาราง กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 53.19 ของพื้นที่ที่มีการทับถมหักหมด

โดยบริเวณที่พบการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างรุนแรงส่วนใหญ่เป็นบริเวณปากน้ำ เช่น ปากน้ำปัตตานี ปากน้ำสายบุรี ปากน้ำบางรา ปากน้ำตากใบ และปากน้ำโก-ลก ซึ่งสาเหตุหลักของการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่มาจากการแส้น้ำเลี้ยงชายฝั่ง การก่อสร้างเขื่อนกันทราย ลักษณะคลื่น และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งจากเทคนิคทั้ง 2 วิธี มีความแตกต่างกัน เนื่องจากการเปรียบเทียบแนวชายฝั่งระหว่างแผนที่ภูมิประเทกับภาพถ่ายดาวเทียม มีความคลาดเคลื่อนมากกว่า สาเหตุมาจากการแผนที่ภูมิประเทกมาตรฐาน 1 : 50,000 ที่ใช้ในการวิจัยมีความละเอียดของข้อมูลน้อย กอนพื้นที่การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งมีปริมาณน้อยจึงอาจทำให้ขนาดมาตรฐาน 1 : 50,000 ไม่เหมาะสมต่อการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนความคลาดเคลื่อนยังเนื่องมาจากตัวผู้วิจัยในขั้นตอนของการนำเข้าข้อมูล (Digitize) ซึ่งต่างจากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่มีความละเอียดของข้อมูลมากกว่า และมีแหล่งที่มาของข้อมูลเป็นแหล่งเดียวกัน

การศึกษาครั้งนี้อาจมีพื้นที่การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งมากหรือน้อยกว่าจากที่คำนวณหาได้ก็อาจเป็นไปได้ เนื่องจากความไม่เที่ยงตรงของตำแหน่งของขอบแนวชายฝั่งที่นำมาได้จากทั้ง 2 วิธี ซึ่งเป็นข้อจำกัดและปัญหาทางเทคนิคของข้อมูลที่นอกเหนือจากขอบเขตการศึกษาครั้งนี้

เนื่องจากแนวชายฝั่งมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะนับการติดตามตรวจสอบ ถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งนั้นจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือ เทคนิคและข้อมูลที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์มาช่วย โดยเทคนิคการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เป็นเทคนิคหนึ่งที่มีความเหมาะสมต่อการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งที่ดีและยอมรับได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 การพิจารณาเลือกข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้ในการวิเคราะห์ควรเป็นข้อมูลที่ปลอดจากการบดบังของกลุ่มเมฆและครันไฟ เช่น ควันไฟจากไฟไหม้ป่าบริเวณพุทติยะแดง เพื่อให้สามารถสังเกตแนวชายฝั่งได้ชัดเจน และมั่นใจต่อการทำหนดจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ตลอดจนการจำแนกประเภทข้อมูล อาทิเช่น ภาพถ่ายดาวเทียมของปี พ.ศ. 2531 มีเมฆปกคลุมค่อนข้างมาก จึงเป็นอุปสรรคในการหาจุดควบคุมภาคพื้นดินและการจำแนกประเภทข้อมูล

รวมถึงการเลือกช่วงเวลาของการบันทึกภาพของดาวเทียมในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงที่สุด เพื่อเห็นแนวชายฝั่งในช่วงเวลาที่น้ำขึ้นลงในช่วงเวลาเดียวกัน และไม่ผลความคลาดเคลื่อนของแนวชายฝั่งอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำขึ้นลง

เพื่อสังเกตถึงการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งในลักษณะของอัตราการเปลี่ยนแปลง ควรเพิ่มจำนวนช่วงเวลาของภาพถ่ายดาวเทียม ในระหว่างปี พ.ศ. 2531-2541 เพื่อสามารถทราบแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.2.2 การกำหนดจุดควบคุมภาคพื้นดิน (GCP) ควรมีปริมาณจำนวนจุดและทำให้กระจายครอบคลุมพื้นที่ที่ทำการวิจัยมากที่สุด โดยเฉพาะบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย เช่น บริเวณ

ปลายแผลมโพ ซึ่งยากแก่การหาจุดควบคุมภาคพื้นดินที่ถาวรนั่นคง และบริเวณภายนอกในแต่ละวันที่หาจุดเพื่อกำหนดให้เป็นจุดควบคุมภาคพื้นดินได้ยาก เช่น บริเวณภูเขา

5.2.3 การประยุกต์ใช้เทคนิคการวับรู้จากภูมิประเทศและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อได้ตามการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งนี้ ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างคือ ชนิดของโปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยซึ่งแต่ละโปรแกรมก็มีจุดเด่นและจุดด้อยแตกต่างกันไป เช่น โปรแกรม INTERGRAPH ที่มีจุดคำสั่งการทำงานด้านการประมวลผลภาพเชิงตัวเลข (Digital image processing) ที่มีชีดจำ กดกว่าโปรแกรมอื่น ด้วยอย่างเช่น

ก การจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่จำกัดด้วยวิธี K-mean Clustering ภาพถ่ายดาวเทียมที่ใช้ในการจำแนกจะต้องเป็นกรอบภาพสี่เหลี่ยม มีจะนั้นแล้วจะไม่สามารถจำแนกประเภทของกลุ่มข้อมูลในภาพถ่ายดาวเทียมนั้นได้

ข การต่อภาพถ่ายดาวเทียม 2 ภาพเข้าด้วยกัน โดยชุดคำสั่ง Mosaic Images ในชุดคำสั่งส่วนจำเพาะ MBI จะทำให้ภาพถ่ายดาวเทียมที่ได้มีค่าระดับความเข้มสีเทาเปลี่ยนไป เพราะค่าระดับความเข้มสีเทาใหม่ที่ได้นั้น เป็นค่าเฉลี่ยจากค่าระดับความเข้มสีเทาจาก 2 ภาพซึ่งมีผลต่อการจำแนกประเภทข้อมูล เพราะฉะนั้นภาพถ่ายดาวเทียมที่ผ่านขั้นตอนการจำแนกประเภทข้อมูลไม่เหมาะสมสมที่จะนำมาต่อเข้าด้วยกันก่อน

แต่อย่างไรก็ตามลักษณะของโปรแกรม INTERGRAPH ก็มีจุดเด่นไม่แพ้ของชุดคำสั่งด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ และยังรวมชุดคำสั่งอื่น ๆ ไว้อยู่ในโปรแกรมเดียว กัน โดยมีชุดคำสั่งส่วนจำเพาะอย่างเดียวเพื่อช่วยในการจัดการฐานข้อมูลของโปรแกรม จึงสะดวกต่อการเรียกใช้โปรแกรมอยู่อื่น ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงต่อกันได้ทันที

ตลอดจนพิจารณาโปรแกรมชนิดอื่นมาประกอบการประมวลผลภาพเชิงตัวเลข เช่น โปรแกรม ERDAS และ EASI/PACE เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิและความแตกต่างกันในโปรแกรม INTERGRAPH ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5.2.4 การคำนวนพื้นที่แนวชายฝั่งที่เปลี่ยนแปลงนี้ เป็นการคำนวนจากเทคนิคการวับรู้จากภูมิประเทศและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ แต่จะนั้นเพื่อความถูกต้องสมควรตรวจสอบความถูกต้องโดยการทำรังวัดในภาคสนามประกอบ

5.2.5 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงแนวชายฝั่งด้วยแผนที่ภูมิประเทคโนโลยีที่ทางมาตราส่วน 1 : 50,000 อาจให้ความละเอียดค่อนข้างน้อย เพราะฉะนั้นหากต้องการศึกษาโดยอาศัยแผนที่ภูมิประเทคโนโลยีใช้แผนที่ที่มาตราส่วนเล็กกว่านี้ เช่น มาตราส่วน 1 : 25,000 หรือ 1 : 1,000 เป็นต้น

5.2.6 ขนาดจุดภาพของภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM ที่มีขนาด 30×30 ตารางเมตร ซึ่งอาจจะค่อนข้างหมายความว่าการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง เพราะในส่วนของแนวชายฝั่งที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่า 30 เมตร ดาวเทียมจะไม่สามารถตรวจสอบได้ ขณะนั้นหากใช้ข้อมูลดาวเทียมที่มีขนาดของจุดภาพที่ละเอียดมากขึ้นมาประกอบการวิจัยก็จะเป็นการเพิ่มความถูกต้องยิ่งขึ้น อาทิเช่น

ก ข้อมูลของดาวเทียม SPOT ของสถาบันอวกาศแห่งยุโรป ที่มีระบบกล้อง High Resolution Visible (HRV) 2 ระบบคือ ระบบหลายช่วงคลื่น (Multispectral) 3 ช่วงคลื่น รายละเอียดขนาดจุดภาพ 20×20 ตารางเมตร และระบบช่วงคลื่นขาวดำ (Panchromatic) รายละเอียดขนาด 10×10 ตารางเมตร

ข ข้อมูลของดาวเทียม IRS-1C (India Remote Sensing Satellite) ขององค์กรการวิจัยอวกาศแห่งอินเดีย ที่มีระบบการบันทึกภาพแบบระบบช่วงคลื่นขาวดำ รายละเอียดขนาดจุดภาพ 5.8×5.8 ตารางเมตร ให้ระดับความลึกเท่าได้ 64 ระดับ

ค ข้อมูลของดาวเทียม IKONOS-2 ของสหรัฐอเมริกา ที่ให้รายละเอียดขนาดจุดภาพ 1×1 ตารางเมตร โดยมีโครงการจะปล่อยเข้าสู่วงโคจรในปลายปี พ.ศ. 2542

5.2.7 เมื่อจากอายุการใช้งานของดาวเทียม LANDSAT-5 เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 จนถึงปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลง เช่น มุมเอียงของวงโคจรลดลงกว่าที่กำหนดไว้เนื่องจากปراกภูภารณ์ในระบบจักรวาล ทำให้ดาวเทียมโคจรผ่านแนวศูนย์จากเหนือลงใต้จะเร็วกว่าเดิม แต่ก็ได้ดำเนินการปรับมุมของดาวเทียมมาแล้ว 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 27 และ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2538 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 12 และ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 โดยทราบว่างโคจรได้รับการเปลี่ยนไปจากเดิม 0.1 องศา และ 0.088 องศา ในครั้งที่ 1 และ 2 ตามลำดับ (รัตน์ ปุณณหรรษา, 2539) ซึ่งจากลักษณะดังกล่าวจะส่งผลต่อความถูกต้องของการปรับแก้ใช้เชิงเรขาคณิตและการปรับแก้เชิงรังสีภาพได้ ตลอดจนความเสื่อมสภาพของตัวรับสัญญาณภาพเป็นต้น อันจะส่งผลต่อการเบรี่ยบเทียบทางเทคนิคการซ้อนภาพต่อภาพ ซึ่งก็สมควรต้องตั้งประเด็นข้อสงสัยไว้ด้วยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย

5.2.8 นอกจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งจากช่วงคลื่นของดาวเทียม LANDSAT-5 ระบบ TM แล้ว น่าจะทดลองศึกษาจากช่วงคลื่นอื่น ๆ เช่น ช่วงคลื่นความถี่ต่ำของช่วงคลื่นไมโครเวฟ ซึ่งอาจจะประยุกต์ใช้ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งได้

5.2.9 จากการวิจัยถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง พบร่องรอยแนวชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลง แต่ที่พนกราบเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดมี 5 บริเวณดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งมีความน่าเป็นห่วง จะนับถึงครรที่จะมีการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังต่อไปในอนาคต ตลอดจนการหาแนวทางและมาตรการในการป้องกันการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งที่มีความยั่งยืน โดยเป็นการร่วมมือทำงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนตลอดจนประชาชนในพื้นที่

- ภาครัฐบาล ควรจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะของแนวชายฝั่ง ตลอดจนการวางแผนการใช้ประโยชน์ในพื้นที่หลังการเปลี่ยนแปลง

- ภาคเอกชน ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตามที่ภาครัฐได้วางแผนไว้ ตลอดจนต้องมีการออกแบบตัวอาคารและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

- ประชาชนในพื้นที่ ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการการป้องกันแนวชายฝั่ง และช่วยกันสอดส่องดูแลพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่ง ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษาสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ บริเวณชายฝั่ง

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาที่ดิน. 2518. แผนที่ดินจังหวัดราชบุรี. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2518. แผนที่ดินจังหวัดปัตตานี. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2529. แผนที่สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2529. แผนที่สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา. 2541. Mrain, Mreh, Mtemp, Mwind, Se568501 และ
Se583201(ข้อมูล). ฝ่ายอากาศประจำถิ่น : กองภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา.

กองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์. 2541. Curpat_nara.(ข้อมูล). กองสมุทรศาสตร์ :
กรมอุทกศาสตร์

กุลรัตน์ สังยัน. 2538. “พัฒนาสู่มน้ำโก-ลก หยุด! การสูญเสียแผ่นดินไทย”, หนังสือพิมพ์มติชน
รายวัน. 24 มีนาคม 2538, หน้า 29.

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2540. “การจัดทำแผนการจัดการสิ่ง
แวดล้อมในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อรองรับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจสาม
ฝ่าย ระยะที่ 1. สงขลา.

ครองชัย หัตดา. 2531. "ข้อสังเกตและการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางธรรมวิทยาของพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ของประเทศไทย", วารสารวุฒิแลด. 11 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2531), 42-48.

จักรกฤษิ ภสิสุวรรณ ดันพล ตันนิโยกาส และ เชาวน์ ยงเคลิมชัย. 2542. "การประยุกต์ใช้มูลการรับรู้จากระยะใกล้เพื่อเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งในภาคใต้ตอนล่าง ประเทศไทย (ปัจจานีและนราธิ瓦ส)", ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการเฉลิมพระเกียรติ “ผลงานวิจัยภาคใต้ : รายงานการพัฒนาสู่อนาคต” ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 28 สิงหาคม 2542. หน้า 55

ชาติ มงคลมาลย์ และรศมี สุวรรณวีระกำธร. 2531. "การศึกษาสิ่งแวดล้อมบริเวณชายฝั่งปากแม่น้ำบางปะกง โดยใช้ข้อมูลดาวเทียม SPOT", ในเอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการเรื่อง ผลการศึกษาระยะแรกของโครงการดาวเทียมແلنด์เซทภายใต้ความช่วยเหลือของ CIDA. ณ โรงแรมเอชพททยา จังหวัดชลบุรี 21-23 มกราคม 2531. หน้า 137-145

ปริยาลักษณ์ โภณะกิจ. 2537. "โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ", วารสารเศรษฐกิจธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). 26 (มีนาคม 2537), 6-10.

รัตนีกร บุญ-หล. 2536. ภูมิศาสตร์กายภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนา ปุณณารชza. 2539. "สถานภาพดาวเทียมແلنด์เซท-5", ฉลสารดาวเทียม. 55 (มกราคม 2539), 24.

ล็อกเลอร์ อินเตอร์กราฟ (ประเทศไทย). 2537. การใช้งานโปรแกรมเบื้องต้นสำหรับวินโดว์เอ็นที. กรุงเทพฯ : ล็อกเลอร์ อินเตอร์กราฟ (ประเทศไทย). จำกัด.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และคณะ. 2532. การศึกษาความถูกต้องของแผนที่การใช้ที่ดินจากภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูงชั้นจำแนกโดยคอมพิวเตอร์ บริเวณจังหวัดนราธิวาส. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พันธ์พับลิชิ่ง.

สิน สินสกุล. 2533. "ธรรมนิสัยสันฐานชายฝั่งทะเลค่านดำเนินผ่านทางด้วยแหล่งใหม่ๆ ที่ได้รับการอนุมัติ", วารสารภูมิศาสตร์. 15 (กรกฎาคม 2533), 293-314.

สุทธิ์ วีสกุล และปรัชญา ปักชี. 2539. "การกัดเซาะชายฝั่งบริเวณเขื่อนกันทรายและคลื่น", ใน เอกสารประกอบการสัมนาการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากทุ่นสมุทรศาสตร์ ณ โรงเรียนฯ วีดีเย็น ริมแม่น้ำ นานี วีสอร์ท จังหวัดภูเก็ต วันที่ 7-8 กันยายน 2539. หน้า 1-19

สุภัท พ. วงศ์วิเศษสมใจ. 2533. "การกัดเซาะชายฝั่ง", วารสารภูมิศาสตร์. 15 (กรกฎาคม 2533), 321-336.

สร้อย รัตนเสริมพงศ์. 2536. "หลักการเบื้องต้นของเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกล", ในการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติด้วยดาวเทียม, หน้า 89-112. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : กองสำรวจทรัพยากรธรรมชาติด้วยดาวเทียม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน.

สุวิทย์ วิบูลย์เศรษฐี. 2539. "โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ", วัชรสภาสาร. 44 (สิงหาคม 2539), 1-12.

_____. 2537. "การสำรวจทรัพยากรธรรมชาติด้วยดาวเทียม", วารสารภูมิศาสตร์. 19 (มีนาคม 2537), 1-8.

สุวิมล แซ่เงว. 2538. "การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของชายฝั่งบริเวณแหลมตาดี จังหวัดปัตตานี ที่เกิดจากอิทธิพลของสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันการพัดพาของตะกอน", คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. 2538.

“ธรณีสัณฐานประเทคโนโลยีจากห้องอวกาศ.” กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.

อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ. 2533. “สัณฐานธรณีชายฝั่งของประเทศไทย”, วารสารภูมิศาสตร์. 15 (กรกฎาคม 2533), 263-287.

_____ 2530. ธรณีสัณฐานวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

อปสรสุดา ศิริพงศ์. 2534. “การศึกษาธรณีสัณฐานวิทยาของชายฝั่งทะเลภาคใต้ของไทยโดยใช้รีโมทเซ็นซิ่ง”, ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนา ครุ.สกิตติ์ วัชรกิตติอนุสรณ์ ครั้งที่ 2 สำนักงานกรรมการวิจัยแห่งชาติ. หน้า 9.

_____ 2529. “สัณฐานวิทยาของชายฝั่งทะเลตอนใต้ของไทย : จังหวัดปัตตานีและนราธิวาส”, ในเอกสารประกอบการสัมมนาการสัมมนาวิทยาศาสตร์ทางทะเลแห่งชาติ ครั้งที่ 3 สถาบันวิจัยแห่งชาติ 6-8 สิงหาคม 2529. หน้า 1-20.

อปสรสุดา ศิริพงศ์ และคณะ. 2535. “การกัดเซาะฝั่งทะเล กรณีศึกษาสาเหตุของการกัดเซาะชายหาดที่อำเภอบางเทา ภูเก็ต” รายงานภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Barrett, B.C. and Curtis, L.F. 1992. Introduction to Environmental Remote Sensing. 3rd ed. Singapore : Chapman & Hall.

Bloom, A.L. 1987. Geomorphology A Systematic Analysis of Late Cenozoic Landforms. United Stated of America : Prentice-Hall, Inc.

Cambell, J.B. 1987. Introduction to Remote Sensing. United State of America : A Division of Guilford Publications, Inc.

Cordell, E.V. and Nolte, D.A. 1988. Feasibility of Using Remote Sensing to Identify the Aquaculture Potential of Coastal Waters. Oregon USA. : Recon Technologies, Inc.

Drury, S.A. 1993. Image Interpretation in Geology. 2nd ed. Great Britain : Allen & Unwin.

Gupta, R.V. 1991. Remote Sensing Geology. Germany : Appl,Wemding.

Hord, R.M. 1986. Remote Sensing Methods and Applications. United States of America : John Wiley & Sons, Inc.

Intergraph. 1995. MGE Advanced Imager (MAI). User's Guide for the Windows NT Operating System. Alabama : Intergraph Corporation.

_____. 1994. MGE Analyst (MGA). Getting Started for the Windows NT Operating System. Alabama : Intergraph Corporation.

_____. 1994. MGE Base Imager (MBI). User's Guide for the Windows NT Operating System. Alabama : Intergraph Corporation.

_____. 1995. MGE Map Finisher (MFFN). Getting Stared for the Windows NT Operating System. Alabama : Intergraph Corporation.

_____. 1994. MicroStation 2D level 1 Course Guide. Alabama : Intergraph Corporation.

Jensen, R.J. 1998. Introductory Digital Image Processing A Remote Sensing Perspective. 2nd ed. United States of America : Prantice-Hall, Inc.,

Kapetsky, J.M. 1987. "Satellite Remote Sensing to Locate and Inventory Small Water Bodies of Fisheries Management and Aquaculture Development in Zimbabwe" CIFA Occasional Paper No 14. FAO, Rome Italy.

LeDrew, E.F. and Franklin, S.E. 1987. "Mapping Potential Effluent Pathways in the Long Point Region of Lake Erie from Landsat Imagery", Journal of Coastal Research. 3 (1987)

Lillesand, T.M. and Kiefer, R.W. 1994. Remote Sensing and Image Interpretation. 3rd ed. United States of America : John Wiley & Sons, Inc.

Meaden, G.J. and Kapetsky, J.M. 1991. Geographical information systems and remote sensing in inland fisheries and aquaculture. Rome : FAO.

Miller, D.J. 1960. Giant waves in Lituyu Bay. USGS, Prof. Paper 354-C, pp.51-86.

Nuriddinov, O.S. 1989. "Use of Remote Sensing in the Study of the Shoreline of Sarykamysh Lake" Mapping Sciences and Remote Sensing. 26(1989), 74-77.

PCI. 1997. Using PCL Software Volume I. Canada : PCI Inc.

PCI. 1997. Using PCL Software Volume II. Canada : PCI Inc.

Rahn, P.H. 1986. Engineering Geology An Environmental Approach. United States of America : Elsevier Science Publishing Co., Inc.

Robinson, G.D. and Spieker, A.M. 1978. Nature to be commanded....earth-science maps applied to land and water management. USGS, Prof. Paper 960.

Srisaengthong, D. and Disbunchong, D. 1989. Coastline Change in the Head of Upper Gulf of Thailand, Paper presented at the Seminar on The Application of Remote Sensing Techniques to Coastal Studies and Environmental Monitoring, 12-15 September, Hanoi, Vietnam.

Sujeet Bhageloe., et al. 1996. Coastal Engineering in Southern Thailand : A survey of the coastal dynamics at the east coast of Southern Thailand. Netherlands.

Summerfeld, M.A. 1991. Global Geomorphology. United States of America : John Wiley and Sons, Inc.

Thompson, G.R. and Turk, J. 1993. Earth Science and The Environment. United States of America : Monotype Composition, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำหนดของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531

ภาคผนวก ก-1 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำหนดด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (ແນວที่ 128 ແລະທີ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	class12	Total
Pixel	477	157	335	614	552	243	1030	72	481	158	220	91	4430

Painwise Distance: Euclidean Distance

Painyise Distance: J-M Distance

ภาคผนวก ก-2 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering
ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (แผนที่ 128 แผ่นที่ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	class12	Total
Pixel	452	21	21	218	177	3021	120	89	87	121	52	51	4430

Pairwise Distance: Euclidean Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	class12
class1	0	170.66	71.622	35.679	67.33	43.946	75.375	37.451	60.265	58.143	106.26	32.737
class2	170.66	0	130.18	171.12	138.17	208.16	110.86	141.9	177.77	140.96	71.619	148.28
class3	71.622	130.18	0	96.904	94.127	115.14	85.648	71.622	111.71	94.655	90.72	38.982
class4	35.679	171.12	96.904	0	46.756	42.804	62.849	31.618	32.053	35.011	100.71	60.048
class5	67.33	138.17	94.127	46.756	0	88.941	31.388	32.962	40.122	23.573	68.485	70.666
class6	43.946	208.16	115.14	42.804	88.941	0	104	68.79	62.747	77.054	139.81	76.517
class7	75.375	110.86	85.648	62.849	31.388	104	0	38.795	68.649	30.571	39.425	70.291
class8	37.451	141.9	71.622	31.618	32.962	68.79	38.795	0	47.209	25.901	73.337	41.36
class9	60.265	177.77	111.71	32.053	40.122	62.747	68.649	47.209	0	43.792	107.51	78.746
class10	58.143	140.96	94.655	35.011	23.573	77.054	30.571	25.901	43.792	0	69.391	66.849
class11	106.26	71.619	90.72	100.71	68.485	139.81	39.425	73.337	107.51	69.391	0	91.487
class12	32.737	148.28	38.982	60.048	70.666	76.517	70.291	41.36	78.746	66.849	91.487	0

Average 79.819

Pairwise Distance: J-M Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	class12
class1	0	2	1.997	1.979	2	1.945	2	1.997	2	2	2	1.643
class2	2	0	2	2	2	2	1.993	2	2	2	1.768	2
class3	1.997	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	1.918
class4	1.979	2	2	0	1.942	1.931	1.988	1.506	1.723	1.634	1.999	2
class5	2	2	2	1.942	0	2	1.638	1.925	1.785	1.399	1.981	2
class6	1.945	2	2	1.931	2	0	2	2	2	2	2	2
class7	2	1.993	2	1.988	1.638	2	0	1.856	1.995	1.555	1.565	1.999
class8	1.997	2	2	1.506	1.925	2	1.856	0	1.891	1.526	1.983	1.976
class9	2	2	2	1.723	1.785	2	1.995	1.891	0	1.853	2	2
class10	2	2	2	1.634	1.399	2	1.555	1.526	1.853	0	1.986	2
class11	2	1.768	2	1.999	1.981	2	1.565	1.983	2	1.986	0	1.998
class12	1.643	2	1.918	2	2	2	1.999	1.976	2	2	1.998	0

Average 1.922

ภาคผนวก ก-3 ชี้อุปสรรคที่ต้องการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (ແນວທີ 127 ແຕວທີ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	class12	Total
Pixel	3763	348	284	539	478	383	643	3927	987	483	273	486	12594

Pairwise Distance: Euclidean Distance

Pairwise Distance: J-M Distance

ภาคผนวก ก-4 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 แครที่ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	class12	Total
Pixel	257	3078	306	651	532	4770	492	723	396	311	660	418	12594

Pairwise Distance: Euclidean Distance

Pairwise Distance: J-M Distance

ภาคผนวก ก-5 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดนราธิวาส (แนวที่ 127 และที่ 56)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	Total
Pixel	1350	2222	1071	566	2901	2617	1461	2828	2751	1108	884	19759

Pairwise Distance: Euclidean Distance

Pairwise Distance: J-M Distance

ภาคผนวก ก-6 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทชั้นมูลแบบบันไดกำกับด้วยวิธี Isodata Clustering
ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2531 ของจังหวัดนราธิวาส (แนวที่ 127 ถนนที่ 56)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	Total
Pixel	209	906	12665	1579	35	2699	45	804	31	131	655	19759

Pairwise Distance: Euclidean Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11
class1	0	99.291	155.52	79.864	218.21	68.414	75.671	30.469	169.78	46.506	54.575
class2	99.291	0	66.173	34.142	309.78	64.159	168.38	79.664	259.41	144.7	47.038
class3	155.52	66.173	0	100.12	364.55	130.29	219.85	141.57	308.99	201.09	106.15
class4	79.864	34.142	100.12	0	284.73	30.262	148.65	55.181	23.517	122.58	35.304
class5	218.21	309.78	364.55	284.73	0	262.87	147.8	239.87	66.149	183.11	270.66
class6	68.414	64.159	130.29	30.262	262.87	0	133.51	40.763	221.14	104.44	44.616
class7	75.671	168.38	219.85	148.65	147.8	133.51	0	102.84	94.581	54.564	128.2
class8	30.469	79.664	141.57	55.181	239.87	40.763	102.84	0	195.12	68.131	35.8
class9	169.78	259.41	308.99	23.517	66.149	221.14	94.581	195.12	0	140.78	221.71
class10	46.506	144.7	201.09	122.58	183.11	104.44	54.564	68.131	140.78	0	98.648
class11	54.575	47.038	106.15	35.304	270.66	44.616	128.2	35.8	221.71	98.648	0

Average 139.16

Pairwise Distance: J-M Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11
class1	0	2	2	1.999	2	1.998	1.903	1.516	2	1.39	1.904
class2	2	0	2	1.407	2	1.972	2	1.997	2	2	1.814
class3	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2
class4	1.999	1.407	2	0	2	1.358	2	1.941	2	2	1.603
class5	2	2	2	2	0	2	2	2	1.631	2	2
class6	1.998	1.972	2	1.358	2	0	2	1.741	2	1.999	1.806
class7	1.903	2	2	2	2	2	0	1.998	1.961	1.531	2
class8	1.516	1.997	2	1.941	2	1.741	1.998	0	2	1.879	1.361
class9	2	2	2	2	1.631	2	1.961	2	0	2	2
class10	1.39	2	2	2	2	1.999	1.531	1.879	2	0	1.989
class11	1.904	1.814	2	1.603	2	1.806	2	1.361	2	1.989	0

Average 1.904

ภาคผนวก ช

ข้อมูลทางสถิติของกรุงเทพมหานครที่มูลแบบปั้นกำกับของภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540-2541

ภาคผนวก ช-1 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของจังหวัดปีตานี (แนวที่ 128 แคตที่ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	Total
Pixel	689	279	142	685	195	142	157	968	271	354	548	4430

Pairwise Distance: Euclidean Distance

Pairwise Distance: J-M Distance

ภาคผนวก ช-2 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 ถ้าที่ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11	Total
Pixel	85	33	188	1926	63	152	212	1501	112	49	109	4430

Pairwise Distance: Euclidean Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	class10	class11
class1	0	139.61	54.479	72.712	103.62	37.271	27.207	82.117	75.979	27.611	49.386
class2	139.61	0	88.268	190.62	37.289	144.75	144.36	200.99	65.471	167.2	173.94
class3	54.479	88.268	0	105.42	51.107	59.344	27.473	116.17	23.176	81.514	87.585
class4	72.712	190.62	105.42	0	153.97	47.191	84.463	11.263	126.3	61.35	24.918
class5	103.62	37.289	51.107	153.97	0	108.07	77.675	164.5	28.478	131.18	137.26
class6	37.271	144.75	59.344	47.191	108.07	0	39.287	57.425	79.989	46.119	29.724
class7	27.207	144.36	27.473	84.463	77.675	39.287	0	94.966	49.593	54.07	64.001
class8	82.117	200.99	116.17	11.263	164.5	57.425	94.966	0	136.85	68.524	33.191
class9	75.979	65.471	23.176	126.3	28.478	79.989	49.593	136.85	0	103.37	108.92
class10	27.611	167.2	81.514	61.35	131.18	46.119	54.07	68.524	103.37	0	39.243
class11	49.386	173.94	87.585	24.918	137.26	29.724	64.001	33.191	108.92	39.243	0

DATA SHEET | M-814

ภาคผนวก ช-3 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำหนดด้วยวิธี K-mean Clustering
ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 ถาวที่ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	Total
Pixel	7030	531	790	755	800	791	675	528	11900

Pairwise Distance: Euclidean Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8
class1	0	134.09	152.61	126.83	131.41	164.99	206.35	108.6
class2	134.09	0	61.453	49.319	26.548	32.158	76.469	59.944
class3	152.61	61.453	0	26.322	36.853	64.666	106.8	44.472
class4	126.83	49.319	26.322	0	23.336	65.347	112.11	20.425
class5	131.41	26.548	36.853	23.336	0	43.989	91.481	38.03
class6	164.99	32.158	64.666	65.347	43.989	0	47.569	81.886
class7	206.35	76.469	106.8	112.11	91.481	47.569	0	129.19
class8	108.6	59.944	44.472	20.425	38.03	81.886	129.19	0
Average	0.002							

Pairwise Distance: J-M Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8
class1	0	2	2	2	2	2	2	2
class2	2	0	1.94	1.968	1.347	1.243	1.846	1.988
class3	2	1.94	0	1.316	1.574	1.96	1.999	1.68
class4	2	1.968	1.316	0	1.625	1.997	2	1.304
class5	2	1.347	1.574	1.625	0	1.819	1.99	1.891
class6	2	1.243	1.96	1.997	1.819	0	1.374	2
class7	2	1.846	1.999	2	1.99	1.374	0	2
class8	2	1.988	1.68	1.304	1.891	2	2	0
Average	1.816							

ภาคผนวก ช-4 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่จำกัดด้วยวิธี Isodata Clustering
ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 ถูกที่ 55)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	Total
Pixel	1419	26	816	1953	71	5218	15	2382	11900

Pairwise Distance: Euclidean Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8
class1	0	246.92	198.74	161.05	235.91	128.17	280.51	128.12
class2	246.92	0	70.487	104.93	36.254	162.12	40.863	139.51
class3	198.74	70.487	0	41.094	41.311	108.11	88.743	80.99
class4	161.05	104.93	41.094	0	82.436	70.497	128.55	40.347
class5	235.91	36.254	41.311	82.436	0	145.88	46.783	121.11
class6	128.17	162.12	108.11	70.497	145.88	0	188.42	35.329
class7	280.51	40.863	88.743	128.55	46.783	188.42	0	166.27
class8	128.12	139.51	80.99	40.347	121.11	35.329	166.27	0

Average 122.98

Pairwise Distance: J-M Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8
class1	0	2	2	2	2	2	2	2
class2	2	0	1.996	2	1.538	2	1.954	2
class3	2	1.996	0	1.483	1.718	2	1.992	1.996
class4	2	2	1.483	0	1.995	1.975	2	1.458
class5	2	1.538	1.718	1.995	0	2	1.736	2
class6	2	2	2	1.975	2	0	2	1.59
class7	2	1.954	1.992	2	1.736	2	0	2
class8	2	2	1.996	1.458	2	1.59	2	0

Average 1.908

ภาคผนวก ช-5 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี K-mean Clustering ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดราชบุรี (ແນວທີ 127 ແລະທີ 56)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	Total
Pixel	1114	9869	677	2706	803	1385	1913	1017	275	19759

Pairwise Distance: Euclidean Distance

Pairwise Distance: J-M Distance

ภาคผนวก ช-6 ข้อมูลทางสถิติของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบไม่กำกับด้วยวิธี Isodata Clustering
ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดนราธิวาส (แนวที่ 127 แผงที่ 56)

Pixel Distribution:

Cluster	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9	Total
Pixel	6138	11	380	555	16	2755	57	4089	5758	19759

Pairwise Distance: Euclidean Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9
class1	0	270.78	154.82	184.39	240.85	81.534	130.24	133.26	129.06
class2	270.78	0	116.73	91.775	33.414	208.44	153.79	176.99	152.96
class3	154.82	116.73	0	33.471	89.263	94.563	57.971	80.351	42.989
class4	184.39	91.775	33.471	0	68.92	121.85	89.504	101.81	64.708
class5	240.85	33.414	89.263	68.92	0	182.8	123.48	156.27	129.01
class6	81.534	208.44	94.563	121.85	182.8	0	86.154	53.479	58.073
class7	130.24	153.79	57.971	89.504	123.48	86.154	0	82.19	70.069
class8	133.26	176.99	80.351	101.81	156.27	53.479	82.19	0	49.636
class9	129.06	152.96	42.989	64.708	129.01	58.073	70.069	49.636	0

Average 117.02

Pairwise Distance: J-M Distance

	class1	class2	class3	class4	class5	class6	class7	class8	class9
class1	0	2	2	2	2	2	2	2	2
class2	2	0	2	1.994	1.714	2	2	2	2
class3	2	2	0	1.224	2	2	1.837	2	1.508
class4	2	1.994	1.224	0	1.928	2	2	2	1.631
class5	2	1.714	2	1.928	0	2	2	2	2
class6	2	2	2	2	2	0	1.999	1.78	1.58
class7	2	2	1.837	2	2	1.999	0	1.998	1.995
class8	2	2	2	2	2	1.78	1.998	0	1.753
class9	2	2	1.508	1.631	2	1.58	1.995	1.753	0

Average 1.915

ภาคผนวก ค

ตารางเนทวิช์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับของภาพถ่ายด้วยเดาเที่ยม ปี พ.ศ.

2540-2541

ภาคผนวก ค-1 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Minimum Distance Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 128 แถวที่ 55)

Error matrix

	หาดทราย	สน,มะพร้าว	หญ้าทะเล	โถงกลาง	ตินเนน	ป่าไม้	นาข้าวร้าง	พื้นที่พ犹	นากรุง
หาดทราย	44.00%	0.00%	3.57%	0.00%	0.22%	14.06%	0.00%	0.00%	0.22%
สน,มะพร้าว	0.00%	66.45%	0.00%	0.00%	0.00%	18.71%	0.00%	0.00%	0.65%
หญ้าทะเล	3.37%	0.00%	92.13%	0.00%	0.00%	0.00%	4.49%	0.00%	0.00%
โถงกลาง	0.00%	0.00%	0.00%	90.91%	0.00%	9.09%	0.00%	0.00%	0.00%
ตินเนน	0.00%	0.04%	0.00%	0.00%	96.41%	0.13%	0.00%	0.00%	1.45%
ป่าไม้	0.78%	0.95%	0.09%	1.73%	0.35%	54.77%	0.00%	1.13%	35.70%
นาข้าวร้าง	0.38%	0.00%	1.80%	0.00%	0.00%	0.00%	97.38%	0.00%	0.00%
พื้นที่พ犹	5.66%	0.30%	3.92%	0.00%	0.00%	11.54%	0.38%	67.75%	6.60%
นากรุง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	3.39%	2.71%	0.00%	0.00%	78.51%
น้ำตะกอน	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.03%	0.00%	0.00%	0.22%
น้ำรุ่น	1.34%	0.00%	0.45%	0.00%	1.09%	0.06%	0.00%	0.00%	0.13%
น้ำใส	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	1.17%	0.00%	0.00%	11.40%
ชุมชน	5.10%	9.18%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	4.08%	0.00%
	น้ำตะกอน	น้ำรุ่น	น้ำใส	ชุมชน	Null	Total			
หาดทราย	0.00%	37.50%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
สน,มะพร้าว	0.00%	0.00%	0.00%	14.19%	0.00%	100.00%			
หญ้าทะเล	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
โถงกลาง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
ตินเนน	0.00%	0.26%	1.41%	0.30%	0.00%	100.00%			
ป่าไม้	0.00%	0.00%	2.25%	0.00%	2.25%	100.00%			
นาข้าวร้าง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
พื้นที่พ犹	0.00%	0.00%	0.00%	3.85	0.00%	100.00%			
นากรุง	8.37%	0.00%	7.01%	0.00%	0.00%	100.00%			
น้ำตะกอน	93.63%	5.23%	0.88%	0.00%	0.00%	100.00%			
น้ำรุ่น	0.00%	96.04%	0.26%	0.64%	0.00%	100.00%			
น้ำใส	2.83%	0.00%	84.60%	0.00%	0.00%	100.00%			
ชุมชน	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			

Average accuracy = 80.36%

Overall accuracy = 87.06%

ภาคผนวก ค-2 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทชั้นมูลแบบกำกับด้วยวิธี Parallellepipiped Classification ในภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2541 ของจังหวัดปีตานี (แนวที่ 128 ถ้าที่ 55)

Error matrix

	หาดทราย	สน,มะพร้าว	หญ้าทะเล	โถงกาง	ตินเนน	ป่าไม้	นาข้าวร้าง	พื้นที่พ犹	นากรุง
หาดทราย	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน,มะพร้าว	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
หญ้าทะเล	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
โถงกาง	69.33%	0.00%	0.00%	30.67%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ตินเนน	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ป่าไม้	91.51%	0.00%	0.00%	0.26%	0.00%	5.98%	0.00%	0.00%	0.00%
นาข้าวร้าง	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
พื้นที่พ犹	98.98%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	1.02%	0.00%	0.00%	0.00%
นากรุง	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
น้ำตะกอน	99.39%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.61%	0.00%	0.00%	0.00%
น้ำสุน	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
น้ำໄສ	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ชุมชน	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	น้ำตะกอน	น้ำสุน	น้ำໄສ	ชุมชน	Null	Total			
หาดทราย	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
สน,มะพร้าว	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
หญ้าทะเล	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
โถงกาง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
ตินเนน	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
ป่าไม้	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	2.25%	100.00%			
นาข้าวร้าง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
พื้นที่พ犹	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
นากรุง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
น้ำตะกอน	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
น้ำสุน	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
น้ำໄສ	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			
ชุมชน	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%			

Average accuracy = 10.51%

Overall accuracy = 7.91%

ภาคผนวก ค-3 ตารางเมทริกซ์ความยืนยันผลลัพธ์ของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยอัตรา Maximum Likelihood
Classification ในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2541 ของจังหวัดปีตานี (แนวที่ 128 แฉวที่ 55)

Error matrix									
	หาดทราย	สน,มะพร้าว	หญ้าทะเล	โภกagan	ดินเหนน	ป่าไม้	นาข้าวร้าง	พื้นที่พ犹	นากรง
หาดทราย	73.66%	0.00%	1.12%	0.00%	0.22%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	92.26%	0.00%	0.00%	0.00%	1.29%	0.00%	0.00%	0.65%
หญ้าทะเล	2.25%	0.00%	93.26%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
โภกagan	0.00%	1.51%	0.00%	92.18%	0.00%	2.16%	0.00%	0.00%	0.00%
ดินเหนน	0.34%	0.00%	0.00%	0.00%	93.51%	0.55%	0.00%	0.00%	1.96%
ป่าไม้	0.00%	0.00%	0.00%	1.99%	0.00%	76.52%	0.00%	0.09%	9.97%
นาข้าวร้าง	0.00%	0.00%	1.24%	0.00%	0.00%	0.00%	94.06%	1.10%	0.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	0.08%	2.26%	0.00%	0.00%	0.04%	0.04%	91.55%	1.24%
นากรง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.45%	1.58%	0.00%	0.23%	82.13%
น้ำตะกอน	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.28%	0.00%	0.00%	1.26%
น้ำสุน	1.66%	0.00%	0.06%	0.00%	0.70%	0.38%	0.00%	0.00%	0.00%
น้ำใส	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	1.07%	0.00%	0.00%	11.11%
ชุมชน	0.00%	4.08%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	น้ำตะกอน	น้ำสุน	น้ำใส	ชุมชน	Null	Total			
หาดทราย	0.00%	17.86%	0.00%	0.00%	7.14%	100.00%			
สน,มะพร้าว	0.00%	0.00%	0.00%	4.52%	1.29%	100.00%			
หญ้าทะเล	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	4.49%	100.00%			
โภกagan	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	4.15%	100.00%			
ดินเหนน	0.00%	0.00%	0.00%	0.04%	3.59%	100.00%			
ป่าไม้	0.00%	0.00%	3.21%	0.00%	8.23%	100.00%			
นาข้าวร้าง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	3.59%	100.00%			
พื้นที่พ犹	0.00%	0.00%	0.00%	0.57%	4.22%	100.00%			
นากรง	5.43%	0.00%	7.24%	0.00%	2.94%	100.00%			
น้ำตะกอน	94.65%	0.56%	0.24%	0.00%	3.01%	100.00%			
น้ำสุน	0.38%	95.27%	0.06%	0.13%	1.34%	100.00%			
น้ำใส	0.39%	0.00%	85.48%	0.00%	1.95%	100.00%			
ชุมชน	0.00%	0.00%	0.00%	91.84%	4.08%	100.00%			

Average accuracy = 88.95%

Overall accuracy = 91.81%

ภาคผนวก ค-4 ตารางแนวริบก์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Minimum Distance Classification ในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 ถ้าที่ 55)

Error matrix

	หาดทราย	สน,มะพร้าว	นาข้าว	ยางพารา	ปา愧	ป่าเสม็ด	พื้นที่ชحر	พื้นที่น้ำซัง	น้ำใส
หาดทราย	90.91%	0.00%	9.09%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	60.26%	0.00%	0.00%	34.62%	1.28%	0.00%	0.00%	0.00%
นาข้าว	4.88%	0.00%	94.94%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ยางพารา	0.00%	0.67%	0.00%	88.39%	10.94%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ปา愧	0.00%	0.00%	0.00%	21.56%	75.29%	0.75%	0.00%	1.20%	0.00%
ป่าเสม็ด	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	96.70%	3.17%	0.00%	0.00%
พื้นที่ชحر	0.00%	1.85%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	98.15%	0.00%	0.00%
พื้นที่น้ำซัง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	80.43%	0.87%
น้ำใส	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	97.53%
น้ำสุน	0.12%	0.26%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.90%	9.68%
ชุมชน	0.00%	0.23%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

	น้ำสุน	ชุมชน	Null	Total
--	--------	-------	------	-------

หาดทราย	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	0.00%	3.85%	100.00%
นาข้าว	0.00%	0.00%	0.18%	100.00%
ยางพารา	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%
ปา愧	0.23%	0.00%	0.97%	100.00%
ป่าเสม็ด	0.00%	0.00%	0.13%	100.00%
พื้นที่ชحر	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%
พื้นที่น้ำซัง	10.43%	0.00%	8.26%	100.00%
น้ำใส	2.47%	0.00%	0.00%	100.00%
น้ำสุน	87.99%	0.24%	1.02%	100.00%
ชุมชน	0.00%	95.24%	2.38%	100.00%

Average accuracy = 87.80% Overall accuracy = 88.55%

ภาคผนวก ค-5 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทห้องน้ำแบบกำกับด้วยวิธี Parallellepipiped Classification ในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 แยกที่ 55)

Error matrix

	หาดทราย	สน,มะพร้าว	นาข้าว	ยางพารา	ปาไม้	ป่าเสม็ด	พื้นที่พ犹	พื้นที่นาขัง	น้ำใส
หาดทราย	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	96.15%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
นาข้าว	18.22%	0.00%	81.60%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ยางพารา	0.00%	29.91%	0.00%	69.64%	0.45%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ปาไม้	0.00%	55.73%	0.00%	33.49%	8.37%	0.00%	0.00%	1.43%	0.00%
ป่าเสม็ด	0.00%	67.74%	0.00%	0.00%	5.32%	26.68%	0.13%	0.00%	0.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	1.85%	0.00%	0.00%	0.00%	50.37%	47.78%	0.00%	0.00%
พื้นที่นาขัง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	91.74%	0.00%
น้ำใส	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	71.50%	28.34%
น้ำขุ่น	0.12%	0.06%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	3.05%	22.88%
ชุมชน	0.00%	38.10%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

น้ำขุ่น ชุมชน Null Total

หาดทราย	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	0.00%	3.85%	100.00%
นาข้าว	0.00%	0.00%	0.18%	100.00%
ยางพารา	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%
ปาไม้	0.00%	0.00%	0.97%	100.00%
ป่าเสม็ด	0.00%	0.00%	0.13%	100.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%
พื้นที่นาขัง	0.00%	0.00%	8.26%	100.00%
น้ำใส	0.16%	0.00%	0.00%	100.00%
น้ำขุ่น	72.64%	0.24%	1.02%	100.00%
ชุมชน	0.00%	59.52%	2.38%	100.00%

Average accuracy = 62.04% Overall accuracy = 46.48%

ภาคผนวก ค-6 ตารางเมทติริกซ์ความผิดพลาดของ การจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum Likelihood Classification ในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดปัตตานี (แนวที่ 127 แถวที่ 55)

Error matrix									
หาดทราย	สน,มะพร้าว	นาข้าว	ยางพารา	ป่าไม้	ป่าเสม็ด	พื้นที่พ犹	พื้นที่น้ำแข็ง	น้ำใส	
หาดทราย	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	76.92%	0.00%	0.00%	15.38%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
นาข้าว	2.02%	0.00%	95.31%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ยางพารา	0.00%	0.45%	0.00%	91.96%	3.35%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ป่าไม้	0.00%	1.83%	0.00%	3.33%	91.06%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ป่าเสม็ด	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.25%	96.07%	0.19%	0.00%	0.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.37%	96.30%	0.00%	0.00%
พื้นที่น้ำแข็ง	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	83.91%	0.00%
น้ำใส	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	92.92%
น้ำสุ่น	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.48%	16.43%
ชุมชน	0.00%	2.38%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

	น้ำสุ่น	ชุมชน	Null	Total
หาดทราย	0.00%	0.00%	0.00%	100.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	0.00%	7.69%	100.00%
นาข้าว	0.00%	0.00%	2.67%	100.00%
ยางพารา	0.00%	0.00%	4.24%	100.00%
ป่าไม้	0.00%	0.00%	3.78%	100.00%
ป่าเสม็ด	0.00%	0.00%	3.49%	100.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	0.00%	3.33%	100.00%
พื้นที่น้ำแข็ง	3.04%	0.00%	13.04%	100.00%
น้ำใส	0.66%	0.00%	6.43%	100.00%
น้ำสุ่น	80.65%	0.06%	2.39%	100.00%
ชุมชน	0.00%	92.86%	4.76%	100.00%

Average accuracy = 90.72% Overall accuracy = 90.49%

ภาคผนวก ค-7 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Minimum Distance Classification ในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดราชบุรี (แผนที่ 127 แผ่นที่ 56)

Error matrix

	หาดทราย	สน.มะพร้าว	ยางพารา	ป่าไม้	ป่าเสม็ด	พื้นที่พ犹	ครัวไฟ	น้ำใส	น้ำชุ่น
หาดทราย	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน.มะพร้าว	0.00%	58.62%	0.00%	17.24%	1.15%	12.64%	0.00%	0.00%	0.00%
ยางพารา	0.00%	0.08%	98.39%	0.57%	0.00%	0.93%	0.00%	0.00%	0.00%
ป่าไม้	0.00%	1.31%	2.86%	46.63%	40.64%	0.00%	3.04%	0.00%	3.32%
ป่าเสม็ด	0.00%	0.58%	0.05%	10.34%	89.04%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	18.87%	0.00%	0.00%	7.05%	58.54%	0.00%	0.00%	0.00%
ครัวไฟ	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.06%	67.65%	0.00%	30.92%
น้ำใส	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.03%	95.36%	4.60%
น้ำชุ่น	0.00%	0.42%	0.00%	0.00%	0.00%	0.32%	3.26%	13.41%	81.80%
ชุมชน	0.00%	2.63%	0.00%	0.00%	0.00%	5.26%	0.00%	0.00%	0.00%
	ชุมชน	Null	Total						
หาดทราย	0.00%	0.00%	100.00%						
สน.มะพร้าว	9.20%	1.15%	100.00%						
ยางพารา	0.03%	0.00%	100.00%						
ป่าไม้	0.00%	2.20%	100.00%						
ป่าเสม็ด	0.00%	0.00%	100.00%						
พื้นที่พ犹	15.33%	0.14%	100.00%						
ครัวไฟ	0.06%	0.64%	100.00%						
น้ำใส	0.00%	0.00%	100.00%						
น้ำชุ่น	0.67%	0.11%	100.00%						
ชุมชน	92.11%	0.00%	100.00%						

Average accuracy = 78.81%

Overall accuracy = 74.66%

ภาคผนวก ค-8 ตารางเมทริกซ์ความแม่นยำพลาดของกราฟประเทียบชื่อคลับแบบกำกับด้วยวิธี Parallellepiped Classification ในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดนราธิวาส (แนวที่ 127 ถ้าที่ 56)

Error matrix

	หาดทราย	สน,มะพร้าว	ยางพารา	ปาไม้	ปาเต็ม	พื้นที่พรุ	ครัวไฟ	น้ำໄส	น้ำรุ่น
หาดทราย	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	97.70%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
ยางพารา	0.00%	1.04%	97.46%	1.01%	0.00%	0.14%	0.00%	0.00%	0.00%
ปาไม้	0.00%	59.18%	2.34%	32.21%	0.00%	0.61%	3.46%	0.00%	0.00%
ปาเต็ม	0.00%	99.73%	0.01%	0.26%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
พื้นที่พรุ	0.00%	77.58%	0.00%	0.52%	0.00%	21.61%	0.00%	0.00%	0.00%
ครัวไฟ	0.00%	0.15%	0.00%	0.08%	0.00%	0.25%	98.32%	0.00%	0.00%
น้ำໄส	0.00%	0.00%	0.00%	0.03%	0.00%	0.55%	99.41%	0.00%	0.00%
น้ำรุ่น	0.00%	0.56%	0.00%	0.49%	0.00%	3.85%	94.43%	0.00%	0.00%
ชุมชน	0.00%	50.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

	ชุมชน	Null	Total
หาดทราย	0.00%	0.00%	100.00%
สน,มะพร้าว	1.15%	1.15%	100.00%
ยางพารา	0.00%	0.00%	100.00%
ปาไม้	0.00%	2.20%	100.00%
ปาเต็ม	0.00%	0.00%	100.00%
พื้นที่พรุ	0.06%	0.14%	100.00%
ครัวไฟ	0.43%	0.64%	100.00%
น้ำໄส	0.00%	0.00%	100.00%
น้ำรุ่น	0.53%	0.11%	100.00%
ชุมชน	50.00%	0.00%	100.00%

Average accuracy = 49.73% Overall accuracy = 53.32%

ภาคผนวก ค-9 ตารางเมทริกซ์ความผิดพลาดของการจำแนกประเภทข้อมูลแบบกำกับด้วยวิธี Maximum Likelihood
Classification ในภาพถ่ายดาวเทียมปี พ.ศ. 2540 ของจังหวัดนราธิวาส (แผนที่ 127 แฉวที่ 56)

Error matrix

	หาดทราย	สน,มะพร้าว	ยางพารา	ปาไม้	ปาสำเภา	พื้นที่พ犹	ควันไฟ	น้ำใส	น้ำรุ่น
หาดทราย	100.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
สน,มะพร้าว	0.00%	82.76%	0.00%	1.15%	1.15%	3.45%	0.00%	0.00%	0.00%
ยางพารา	0.00%	0.00%	95.62%	0.52%	0.00%	0.03%	0.00%	0.00%	0.00%
ปาไม้	0.00%	0.47%	0.84%	34.55%	49.95%	0.09%	0.70%	0.00%	1.17%
ปาสำเภา	0.00%	1.41%	0.00%	0.66%	96.09%	0.52%	0.00%	0.00%	0.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	0.14%	0.00%	0.00%	0.06%	89.20%	0.00%	0.00%	0.00%
ควันไฟ	0.00%	0.01%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	76.41%	0.00%	21.02%
น้ำใส	0.00%	0.00%	0.00%	0.03%	0.00%	0.00%	0.00%	93.11%	2.32%
น้ำรุ่น	0.00%	0.04%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	6.20%	13.51%	77.28%
ชุมชน	0.00%	2.63%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%

	ชุมชน	Null	Total
หาดทราย	0.00%	0.00%	100.00%
สน,มะพร้าว	4.60%	6.90%	100.00%
ยางพารา	0.00%	3.83%	100.00%
ปาไม้	0.00%	12.22%	100.00%
ปาสำเภา	0.00%	1.33%	100.00%
พื้นที่พ犹	0.00%	10.59%	100.00%
ควันไฟ	0.28%	2.29%	100.00%
น้ำใส	0.00%	4.53%	100.00%
น้ำรุ่น	0.32%	2.63%	100.00%
ชุมชน	0.00%	0.00%	100.00%

Average accuracy = 83.66%

Overall accuracy = 82.72%

ภาคผนวก ๔

ตารางแสดงข้อมูลภาคสัมภាន

ภาคผนวก ง-1 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณแหลมโพ

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 11.00 น.

จุดที่ 1

ชื่อสถานที่ แหลมโพ อ.ยะรัง จ.ปัตตานี

ตำแหน่งพิกัด (UTM) X= 747650 Y= 766269

ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ เป็นพื้นที่โล่งกว้างเรียบ พื้นที่เป็นส่วนใหญ่คือ หญ้าทะเล ต้นสนและต้นโกงกางซึ่งอยู่ แต่มีหนาแน่นมาก บริเวณด้านข้างมีการก่อสร้างแนวหินยื่นลงทะเลประมาณ 100 เมตร เพื่อดักตะกอนทรัพยากริมฝั่ง

ระยะทางแนวชายฝั่ง (เมตร)	ลักษณะเนื้อดิน	ความลาดชัน (องศา)	ความลึก/ยาว ของแนว การกัดเซาะ/ทับตาม (เมตร)	พื้นผิวน้ำ (ชนิด/ความหนาแน่น)	ประเทกิจกรรมในพื้นที่ (ชนิด/ระยะเวลา)	หมายเหตุ
0-50	ทราย	4	ทับตาม กว้าง 342 เมตร ยาว 499 เมตร	ไม่มี	ไม่มี	ปลายแหลมมีการยื่นตัว ออกเรื่อยๆ และโคงเข้า หากก่อรากปัตตานี
50-200	ทราย	2	ไม่มี	ต้นสนขึ้นปะป่าย ส่วนใหญ่เป็น หญ้าทะเลและต้นโกงกาง	ไม่มี	มีการกัดเซาะที่คุนแรง ดังเห็นจากต้นสนบางต้น ถูกคลื่น海水ล้มเป็นแนว
200 ขึ้นไป	ทราย	2	ไม่มี	ต้นโกงกาง หญ้าทะเลและต้นสน โดยต้นสนปลูกเป็นแนว 3X3 เมตร เพื่อเป็นแนวกันลมและคลื่น	ไม่มี	

หมายเหตุ

ลักษณะของปลายแหลมมีการยื่นตัวเรื่อยๆ ในขณะที่ด้านตอนนอกของแหลม (ด้านทะเล) มีการกัดเซาะเป็นบริเวณกว้าง ส่วนด้านในของแหลม (ด้านอ่าวปัตตานี)

มีการทับตามของตะกอนจากแม่น้ำ พื้นส่วนใหญ่ที่ยังไม่คือ ต้นโกงกาง สูงขนาด 1 เมตร

ภาคผนวก ง-2 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำปัตตานี

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 9.00 น.

จุดที่ 2

ชื่อสถานที่ บ้านปากน้ำ ปากน้ำแม่น้ำปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี ตำแหน่งพิกัด (UTM) X= 748137 Y= 763485

ลักษณะที่ไปของพื้นที่ ลักษณะของพื้นที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส ราบรื่นและโล่ง เนื่องจากมีการนำดินแล่นมาตามท่าเพื่อทำเป็นพื้นที่โครงการท่าเที่ยนเรือจังหวัดสงขลา

ระยะทางแนวชายฝั่ง (เมตร)	ลักษณะเนื้อดิน	ความลาดชัน (องศา)	ความลึก/ยาว ของแนว การกัดเซาะ/ทับถม (เมตร)	พื้นพื้นที่ (ชนิด/ความหนาแน่น)	ประเภทกิจกรรมในพื้นที่ (ชนิด/ระยะเวลา)	หมายเหตุ
0-50	ดินเลน	0	ทับถม กว้าง 1,091 เมตร ยาว 1,470 เมตร	ไม่มี	ไม่มี	
50-200	ดินเลน	0	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	
200 ขึ้นไป	ดินเลน	0	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	

หมายเหตุ

พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นที่ที่จัดเตรียมไว้เพื่อก่อสร้างโครงการท่าเที่ยนเรือจังหวัดปัตตานีในอนาคต โดยดินเลนที่นำมารามได้จากชั้นดินในแม่น้ำปัตตานี

ภาคผนวก ง-3 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณหาดบางมะraqด

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 13.00 น.

จุดที่ 3.

ชื่อสถานที่ หาดบางมะraqด บ้านบางมะraqด อ.ป่านาจะ จ.ปัตตานี

ตำแหน่งพิกัด (UTM) X= 779053 Y= 758980

ลักษณะที่ไปของพื้นที่ หาดชายฝั่งประมาณ 200-400 เมตร และมีสันทรายเล็กๆ สลับกับแม่น้ำ อาจจะเกิดจากทรายทับกมหลังจากที่มีการสร้างสิ่งก่อสร้าง

ระยะจากแนวชายฝั่ง (เมตร)	ลักษณะเนื้อดิน	ความลาดชัน (องศา)	ความลึก/ยาว ของแนว การกัดเซาะ/ทับถม (เมตร)	พื้นที่พร่อง (ชนิด/ความหนาแน่น)	ประสาทกิจกรรมในพื้นที่ (ชนิด/ระยะเวลา)	หมายเหตุ
0-50	ทราย	4	ทับถม กว้าง 200-400 เมตร ยาว 5,112 เมตร	ไม่มี	สร้างกำแพงกันทรายและเขื่อนมี ความกว้างประมาณ 5 เมตร และ ยาวประมาณ 300 เมตร	การผูกพังของหินแกรนิต แบบกลีบหัวหอม (expolication)
50-200	ทรายและลูกรัง	1		สวนมะพร้าวและต้นสน	บริเวณจุดเรือประมงขนาดเล็ก น้ำขึ้นขนาดเล็กสลับกับ เนินสันทราย	ลักษณะพื้นที่เป็นแหล่ง น้ำขึ้นขนาดเล็กสลับกับ เนินสันทราย
200 ขึ้นไป	ดินลูกรัง	1		สวนมะพร้าวและต้นสน	บ้านเรือนที่พักอาศัยและมัสยิด	มีการทำนากับบริเวณริม คลองบางมะraqดแต่ จำนวนไม่มากนัก

หมายเหตุ

ลักษณะของเที่ยงกักทรายเป็นคุณค่าวัตถุทั่วไป 0.5*0.5*0.5 เมตร นำมาซ้อนทับกันเพื่อเป็นแนวป้องกันการกัดเซาะ บริเวณด้านขวาของเที่ยงกักทรายมีทรายมาทับกมบริเวณน้ำรันเป็นพื้นที่หาดชายเป็นบริเวณกว้าง

ภาคผนวก ง-4 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำสายบูรี

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 15.00 น.

จุดที่ 4

ชื่อสถานที่ บ้านปากน้ำ ปากแม่น้ำสายบูรี อ.สายบูรี จ.ปัตตานี ตำแหน่งพิกัด (UTM) X= 791891 Y= 742918

ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ หาดชายน้ำที่ติดกับแม่น้ำสายบูรี เป็นหาดชายที่ร่วนเรียบมีความกว้างประมาณ 100-150 เมตร เป็นภูเขาตั้งตระหง่านที่หาดชายตัวน้ำที่ติดกับแม่น้ำสายบูรี เป็นหาดทรายที่แคบและมีความลาดชันมาก เนื่องจากมีการกัดเซาะที่ค่อนข้างรุนแรงแม้แต่กำแพงกันคลื่น (sea wall) ที่สร้างไว้ก็ถูกกัดเซาะจนพังทลาย

ระยะทางแนวชายฝั่ง (เมตร)	ลักษณะเนื้อดิน	ความลาดชัน (องศา)	ความลึก/ยาว ของแนว การกัดเซาะ/ทับถม (เมตร)	พื้นพื้นที่ (ชนิด/ความหนาแน่น)	ประเภทกิจกรรมในพื้นที่ (ชนิด/ระยะเวลา)	หมายเหตุ
0-50	ทราย	3 ถึง 5	กัดเซาะ กว้าง 20-50 เมตร ยาว 1,528 เมตร	ไม่มี	สร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น	หินที่นำมาสร้าง Jetty คือ หินแกรนิต ขนาดเส้นผ่า ศูนย์กลาง 1.0-1.5 เมตร
50-200	ทราย	3	ไม่มี	ต้นสน ป่าจากและสวนมะพร้าว	ท่อระบายน้ำของชาวประมง	ปลูกต้นไม้ในการเพื่อป้อง กันการกัดเซาะบริเวณด้าน ซ้ายของปากแม่น้ำสายบูรี
200 ขึ้นไป	ดินลูกลวั่ง	1	ไม่มี	ต้นสน ป่าจากและสวนมะพร้าว	ท่อระบายน้ำและร่อง (ด้านขวาของปากน้ำ)	ต้นสนมีขนาดใหญ่มาก สูงประมาณ 20 เมตร

หมายเหตุ

Jetty ที่สร้างขึ้นอาจไม่ได้พิจารณาถึงเรื่องสมดุลศาสตร์เฉพาะหลังจากการสร้างแล้วมีการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณด้านซ้ายของปากแม่น้ำสายบูรีค่อนข้างรุนแรงและรวดเร็ว

ด้านในของ Jetty มีทรัพย์ทับถมเป็นจำนวนมาก แต่ปัจจุบันก็ได้มีการแก้ไขปัญหาบริเวณที่มีการกัดเซาะรุนแรงด้วยการปลูกต้นไม้ในบริเวณเพื่อเป็นแนวป้องกันชายฝั่ง 132

ภาคผนวก ง-5 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำบางนรา

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 10.00 น.

จุดที่ 5.

ชื่อสถานที่ บ้านกำปางนรา ปากน้ำบางนรา อ.เมือง จ.นราธิวาส (หาดราหัศมี)

ตำแหน่งพิกัด (UTM) X= 813420 Y= 713105

ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ หาดชายเป็นลักษณะรูปโครงห้องน้ำและแนวป่าแม่น้ำบางนราและเป็นหาดค่อนข้างกว้าง ๆ ประมาณ 100-200 เมตร ยาวประมาณ 0.5-1 กิโลเมตร

พื้นที่ส่วนใหญ่รวมเรียบ แต่บริเวณที่ติดกับทรายมีความลาดชันมากโดยเฉพาะบริเวณหาดทรายด้านซ้ายของปากแม่น้ำบางนรา มีความลาดชันประมาณ 4-5 องศา

ระยะทางแนวชายฝั่ง (เมตร)	ลักษณะเนื้อดิน	ความลาดชัน (องศา)	ความลึก/ยาว ของแนว การกัดเซาะ/ทับถม (เมตร)	พื้นที่พร่อง (ชนิด/ความหนาแน่น)	ประเภทกิจกรรมในพื้นที่ (ชนิด/ระยะเวลา)	หมายเหตุ
0-50	ทราย	4 ถึง 5	ทับถม กว้าง 100-200 เมตร ยาว 834 เมตร	ไม่มี	สร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น	หินที่นำมาสร้าง Jetty เป็น หินแกรนิต ขนาดเล็กกว่า ศูนย์กลาง 0.5-1.0 ม.
50-200	ทราย	2	ไม่มี	ต้นสนขนาดเล็ก (1-3 เมตร) และ ขึ้นอย่างประปราย	สถานที่ท่องเที่ยว	
200 ขึ้นไป	ทราย	0	ไม่มี	ต้นสนและมะพร้าว จำนวนหนาแน่น มาก	สถานที่ราชการและที่พักอาศัยของ ชาวบ้าน	ต้นสนมีขนาดใหญ่มาก สูงประมาณ 20 เมตร

หมายเหตุ

ก่อสร้าง Jetty เป็นลักษณะกองหินแกรนิตขนาดเล็กศูนย์กลางประมาณ 0.5-1 เมตร เป็นแนวยาวประมาณ 500 เมตร กว้างประมาณ 15 เมตร

เพื่อป้องกันการดันเขินบริเวณปากน้ำอันเนื่องมาจากการตกลงดอนของตะกอนที่พัดพามาจากแม่น้ำ

ภาคผนวก ง-6 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณหาดอ่าวมະนาว

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 15.00 น.

จุดที่ 6

ชื่อสถานที่ หาดอ่าวมະนาว อ.เมือง จ.นราธิวาส ตำแหน่งพิกัด (UTM) X= 816351 Y= 710987

ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ หาดชายลักษณะโถงตลอดแนวตั้งเต็มวิวेण เข้าด้านหลังมัส (เขานินมากตัน) หาดทรายมีความกว้างประมาณ 20-30 เมตร และความลาดชันมาก

ระยะจากแนวชายฝั่ง (m)	ลักษณะเนื้อดิน	ความลาดชัน (องศา)	ความลึก/ยาว ของแนวกัด夷า (เมตร)	พืชพรรณ (ชนิด/ความหนาแน่น)	ประโยชน์กิจกรรมในพื้นที่ (ชนิด/ระยะเวลา)	หมายเหตุ
0-20	ทราย	4	กัด夷า หน้ากว้าง 200 เมตร ความลึก 10-15 เมตร	ไม่มี	สร้างแนวกองหินหลวง กระบวนการ ก่อ พ.ศ.2532	มีการกัด夷าใน ช่วงเดือนธันวาคม ของทุกปี
20-100	ทราย	1	ไม่มี	ป่าสนหนาแน่น	บริเวณลาดเขตธรรมชาติ ที่ตั้งของร้านค้า	
100 ขึ้นไป		1	ไม่มี	ป่าสนและป่าเสม็ด ไม่นานแน่นมากนัก	ที่พักอาศัย	

หมายเหตุ

แนวกองหินวางห่างจากแนวชายฝั่งประมาณ 20 เมตร ความยาวของแนวกองหินประมาณ 100-200 เมตร ลักษณะของกองหินเป็นคอนกรีตหล่อท้องกระเบนอก

สันผ่าศูนย์กลาง 1 เมตร สูง 1.2 เมตร

ภาคผนวก ง-7 ตารางแสดงข้อมูลภาคสนามบริเวณปากน้ำตากใบ

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2542 เวลา 13.00 น.

จุดที่ 7

ชื่อสถานที่ คำนสูตรตากใบถึงปากน้ำตากใบ อำเภอตากใบ จ.นราธิวาส ตำแหน่งพิกัด (UTM) X= 177730 Y= 690769

ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ เป็นพื้นที่ของสันทรายในเมืองนานกันและดินส่วนพื้นที่ลุ่มตอนกลางอยู่โดยขนาดพื้นที่ของคำนสูตรตากใบมีความกว้างประมาณ

10 กิโลเมตร และกว้างประมาณ 100-200 เมตร พื้นที่รุนแรงส่วนใหญ่มีชนิดเล็ก

ระยะจากแนวชายฝั่ง (เมตร)	ลักษณะเนื้อดิน	ความลาดชัน (องศา)	ความลึก/ยาวของแนว กัดเซาะ/ทับคลุม (เมตร)	พื้นพรรณ (ชนิด/ความหนาแน่น)	ประเภทกิจกรรมในพื้นที่ (ชนิด/ระยะเวลา)	หมายเหตุ
0-50	ทราย	2	กัดเซาะ กว้าง 50-180 เมตร ยาว 9910 เมตร	ไม่มี	ไม่มี	
50-200	ทราย	1	ไม่มี	ต้นสน, ต้นมะพร้าว, โงกคง และป่าเสม็ด	สร้างถนนเชื่อมต่อสะพาน (บริเวณบ้านดาบ)	
200 ขึ้นไป	ทราย	1	ไม่มี	ต้นสน, ต้นมะพร้าว, โงกคง และป่าเสม็ด	สร้างสะพาน (ปี พ.ศ.2541)	สะพานเชื่อมระหว่าง คำนสูตรตากใบกับด้าน ในของอำเภอตากใบ

หมายเหตุ

ปัจจุบันมีการสร้างสะพานคอนกรีตเชื่อมระหว่างคำนสูตรตากใบและดินตอนในบริเวณปากน้ำตากใบ บ้านดาวา อำเภอตากใบ

ประวัติมุ่งเขียน

ชื่อ นายจักรกฤษ กาลีสุวรรณ
วัน เดือน ปี และสถานที่เกิด 18 มกราคม 2518 จ.สงขลา

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
เกษตรศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	2539

ทุนที่ได้รับระหว่างการศึกษา

- ทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ทุนโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากรไทยกับต่างประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2540 ของทบทวนมหาวิทยาลัย ฝึกอบรมเรื่อง การรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System and Remote Sensing) ระหว่างเดือนมีนาคมถึงมิถุนายน พ.ศ. 2540 ที่ The University of Queensland ประเทศไทย